

รายงานประจำปี 2566

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

คำนำ

ปัญหามลพิษด้านกากของเสียและสารอันตรายเป็นปัญหาที่สำคัญและจำเป็นต้องเร่งดำเนินการป้องกันและแก้ไขเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน โดยเฉพาะปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนยังขาดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ไม่มีระบบการคัดแยกขยะอย่างชัดเจน จนเกิดปัญหาขยะตกค้าง การจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม การถูกต้องด้านจากประชาชนในพื้นที่ ปัญหาการจัดการขยะ ของเสียอันตรายชุมชน ซากเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ของเสียอุตสาหกรรม รวมทั้งมูลฝอยติดเชื้อและขยะทะเลไปสู่สิ่งแวดล้อม จนเกิดเป็นปัญหาการลักลอบทิ้งในพื้นที่หลายจังหวัด อันก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อประชาชนที่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงและส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินงานเพื่อจัดการปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย โดยเน้นดำเนินการเชิงรุก ป้องกัน และลดปัญหามลพิษ ด้วยการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ (พ.ศ. 2565 – 2570) แผนที่นำทาง (Roadmap) การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561 – 2573 แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566-2570) แผนที่นำทางการจัดการขยะอาหาร (พ.ศ.2566-2573) และอนุสัญญาาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับของเสียอันตรายและสารอันตราย โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน นอกจากนี้ ได้จัดทำมาตรการ แนวทาง หลักเกณฑ์ทางวิชาการ และข้อกำหนดต่าง ๆ เพื่อเป็นกลไกในการจัดการปัญหามลพิษด้านกากของเสียและสารอันตราย ตลอดจนการประสานการดำเนินงานให้คำปรึกษา และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และปัญหากรณีการลักลอบทิ้งกากของเสีย อีกทั้งการสื่อสารให้ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนได้รับทราบถึงข้อมูลและการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษดังกล่าว ถือเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้ประชาชนเกิดความเข้าใจ เห็นความสำคัญของปัญหาและเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานประจำปี 2566 จะสามารถสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ผู้ปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบผลการดำเนินงานของกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย และสามารถใช้ประโยชน์จากรายงานฉบับนี้ สื่อสารไปยังภาคส่วนต่าง ๆ ต่อไป

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย
กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
มีนาคม 2567

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1 การบริหารงานกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

1.1	โครงสร้างกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	2
1.2	อัตรากำลังกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	3
1.3	หน้าที่และอำนาจกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	6
1.4	งบประมาณกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	11

ส่วนที่ 2 การดำเนินงานการจัดการกากของเสียและสารอันตราย

2.1	การพัฒนาเครื่องมือการบริหารจัดการ : กฎหมาย แผน มาตรฐาน มาตรการ เกณฑ์การปฏิบัติ	15
	เรื่องที่ 1 (ร่าง) พระราชบัญญัติการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน พ.ศ. ...	16
	เรื่องที่ 2 (ร่าง) พระราชบัญญัติจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ...	18
	เรื่องที่ 3 การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566-2570) ประจำปี 2566	19
	เรื่องที่ 4 การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566 – 2570)	22
	เรื่องที่ 5 ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง แนวทางการกำหนดอัตราค่ากำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566	25
	เรื่องที่ 6 แนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองที่มาจากรถยนต์และการกำจัดซากรถยนต์สิ้นสภาพ	27
	เรื่องที่ 7 แนวทางการกำกับดูแลกิจการถอดแยกและเผาซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	29
	เรื่องที่ 8 (ร่าง) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดการของเสียอันตรายที่เกิดจากการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพบางประเภทและบางขนาด	31
	เรื่องที่ 9 หลักเกณฑ์การประเมินค่าความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	34
	เรื่องที่ 10 การพัฒนารูปแบบการคัดแยกและการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท	39
	เรื่องที่ 11 พิกัดอัตราศุลกากรและรหัสสถิติสำหรับของเสียอันตรายตามระบบฮาร์โมนี ปี 2022	42

สารบัญ

	หน้า
2.2 การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย	44
เรื่องที่ 1 ข้อเสนอการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง ปี 2566	45
เรื่องที่ 2 การแจ้งเตือนภัยเพื่อเฝ้าระวังปัญหาด้านขยะมูลฝอยในช่วงอุทกภัยและเพลิงไหม้ ในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	48
เรื่องที่ 3 การกำหนดอัตราค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอย ตามมาตรา 88 แห่งพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535	50
เรื่องที่ 4 การดำเนินงานปรับเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์จากขวดแก้วเปียร์เป็นเปียร์กระป๋อง และ นำร่องการจัดการขยะบรรจุภัณฑ์ประเภทอื่น ๆ ในพื้นที่เกาะเต่า	51
เรื่องที่ 5 การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการประเมินพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษ	54
เรื่องที่ 6 การขับเคลื่อนรูปแบบการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนที่เหมาะสมสำหรับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	57
เรื่องที่ 7 การแก้ไขปัญหาการจัดการกากของเสียอุตสาหกรรม	61
2.3 การสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย	63
เรื่องที่ 1 ฐานข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย	64
เรื่องที่ 2 มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยภายในหน่วยงาน ปี 2566	65
เรื่องที่ 3 โครงการบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน ปี 2566	67
2.4 การดำเนินงานพันธกรณีและความร่วมมือระหว่างประเทศ	69
เรื่องที่ 1 การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญา Rotterdam ว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูล สารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ ประจำปี 2566	70
เรื่องที่ 2 การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน ประจำปี 2566	73
เรื่องที่ 3 การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท ประจำปี 2566	76
เรื่องที่ 4 การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดน ของของเสียอันตรายและการกำจัด ประจำปี 2566	80
เรื่องที่ 5 คณะทำงานอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย (ASEAN Working Group on Chemical and Waste: AWGCW)	85
เรื่องที่ 6 การประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการสารเคมี สมัยที่ 5	87

สารบัญ

	หน้า
เรื่องที่ 7 ยุติมลพิษจากพลาสติก: ด้วยมาตรการที่มีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านมลพิษพลาสติก รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางทะเล	89
ส่วนที่ 3 การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายในกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	
การสื่อสารถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กร (Knowledge Management: KM) ของกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	94
ส่วนที่ 4 เอกสารเผยแพร่ของกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	
เรื่องที่ 1 แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 – 2570)	100
เรื่องที่ 2 แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 – 2570)	100
เรื่องที่ 3 แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 – 2570) (ฉบับภาษาอังกฤษ) Action Plan on Plastic Waste Management Phase II (2023 -2027)	101
เรื่องที่ 4 รายงานสถานการณ์สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2565	101
เรื่องที่ 5 รายงานสถานการณ์ของเสียอันตรายจากชุมชน ปี พ.ศ. 2565	102
เรื่องที่ 6 ข้อมูลความปลอดภัยของสารเคมีอันตราย (Fact Sheet)	102
เรื่องที่ 7 Infographic องค์ความรู้ด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย ในปี พ.ศ. 2566	103
เรื่องที่ 8 รายงานประจำปี 2565 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	103

ผู้เรียบเรียงบทความรายงานประจำปี 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ที่ปรึกษาและคณะทำงานจัดทำรายงานประจำปี 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ส่วนที่ 1

การบริหารงานกองจัดการกากของเสีย และสารอันตราย

 โครงสร้างกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ผู้อำนวยการ
กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

 ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน

 ส่วนของเสียอันตราย

 ส่วนสารอันตราย

 ส่วนมลพิษจากกากของเสีย
และสารอันตราย

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการจัดการ
กากของเสียและสารอันตราย

ฝ่ายบริหารทั่วไป

ส่วนแผนงานและประมวลผล

ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย

อัตรากำลังกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ส่วนงาน/ฝ่าย	ชื่อ - สกุล	ระดับ	หมายเหตุ
ผู้อำนวยการ กองจัดการ กากของเสีย และสารอันตราย เบอร์โทร 0 2298 2390	นางกัญชลี นาวิกภูมิ (1 ตุลาคม 2565 – 25 กรกฎาคม 2566) นางสาวพรพิมล เจริญสง (8 สิงหาคม 2566 – 30 กันยายน 2566)	ผู้อำนวยการสูง	
ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน การจัดการ กากของเสีย และสารอันตราย เบอร์โทร 0 2298 2422	นางสาวธีราพร วิริวุฒิก	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมเชี่ยวชาญ	
ฝ่ายบริหารทั่วไป จำนวน 11 ราย เบอร์โทร 0 2298 2391- 2400	1. นางสุรรัฐา กวักทธิธ 2. -ว่าง - 3. นางสาวนฤมล ศรีวิเศษ 4. นางสาวจินตนาภรณ์ คิตุฎ 5. นางสาวบุผา ขวัญช่วย 6. นายชัยรัตน์ จันทรรุก 7. นางสาววัลย์กร จบมะลุม 8. นางสาวกนกพร มะโนใจ 9. นางสาวกนกพร เอนก 10. -ว่าง - 11. นางสาวดรุณี อยู่ศรี	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน เจ้าพนักงานธุรการ ส 4 เจ้าพนักงานธุรการ ส 4 เจ้าพนักงานธุรการ เจ้าพนักงานธุรการ เจ้าพนักงานธุรการ นายช่างเทคนิค ปฏิบัติงานด้านธุรการ ปฏิบัติงานด้านธุรการ	หัวหน้าฝ่าย
ส่วนแผนงาน และประเมินผล จำนวน 10 ราย เบอร์โทร 0 2298 2402- 2410	1. นายไชยา บุญชิต 2. นางสาวเบญจวรรณ โชคชัยตระกูลโพธิ์ 3. นางสาวพันธันต์ พงษ์ขวัญ 4. นางกรรณิกา เอี่ยมศิริ 5. นางสาวภัทรภร ศรีขำนิ 6. นายชูเกียรติ จันทโรจน์ 7. นางสาวรวิชาติ สุขเจริญ 8. นางสาวสุธิลา ยูโซะ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม	ผู้อำนวยการส่วน ช่วยราชการ

ส่วนงาน/ฝ่าย	ชื่อ - สกุล	ระดับ	หมายเหตุ
	9. นางสาวมลวิวัลย์ จันทโรจน์ 10. นางสาวศศิณี ประกายรุ่งรัมย์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม	
ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน จำนวน 13 ราย เบอร์โทร 0 2298 2482- 2489	1. นางสาวกุลชา ธนะขว้าง 2. นายวิจารณ์ อินทรกำแหง 3. นายสุพจิต สุขกันตะ 4. นางขามแก้ว มารคทรัพย์ 5. นายบัญชาการ วินัยพานิช 6. นางสาวมาริสสา โรจนบำรุง 7. -ว่าง - 8. นางสาวพรพรรณ เพ็ญอักษร 9. นายศุภกรีย์ สุขจิตร 10. นางสาวชนิษฐา พวงระย้า 11. นายนพนธ์ สืบกุล 12. นางสาวณัฐวี การะวี 13. นายศุภชัย ทรัพย์บูรณศรี	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ/ ชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม	ผู้อำนวยการส่วน ช่วยราชการ
ส่วนลดและ ใช้ประโยชน์ ของเสีย จำนวน 13 ราย เบอร์โทร 0 2298 2491- 2499	1. นายทวีชัย เจียรนัยขจร 2. นางสาววาสนา แจ่มประจักษ์ 3. นางสุนันทา พลทวงษ์ 4. นางสาวเบญจวรรณ บัวนุ่ม 5. นางสาวสาริณี ตรีรัตน์ 6. นางสาวชุตินา สันชนพิพัฒน์ 7. นางสาวสุธินี พ่วงสุวรรณ 8. นางสาวนิตา อยู่สุขวรกุล 9. นายฐานิภัทร์ เขตตวิทย์ 10. นางสาวแปร์ล่า มุก เต็ลลาคาซ่า 11. นางสาวละอองฟ้า ธนะโคตร 12. นางสาวสัจจา จำปาทอง 13. นางสาวชิตชนก เกิดพร้อมพันธุ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม	ผู้อำนวยการส่วน
ส่วนของเสียอันตราย จำนวน 12 ราย เบอร์โทร 0 2298 2413- 2418	1. นางสาววานิช สาวาโย 2. นางอภาภรณ์ ศิริพรประสาร 3. นายเชิดชัย วรแก่นทราย 4. นางสาวประไพศรี อาสนรัตนจินดา 5. นางศรินาถ ผ่องญาติ 6. นางสาวอนุดา ทวัฒน์สิน 7. นายฤทธิพร คมขุนทด	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ	ผู้อำนวยการส่วน ช่วยราชการ

ส่วนงาน/ฝ่าย	ชื่อ - สกุล	ระดับ	หมายเหตุ
	8. นางสาวกรณิกา อนันต์สุทธิรักษ์ 9. นายณัฐพงษ์ บุญชุม 10. นางสาวนันทนา ฤกษ์เกษม 11. นางสาวพิมพ์ชนก บุญสวัสดิ์ 12. นายพิศาล สิทธิโชคโสภณ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม	
ส่วนสารอันตราย จำนวน 13 ราย เบอร์โทร 0 2298 2423- 2430	1. นายวุฒิชัย แก้วกระจ่าง 2. นายอร่าม พันธุ์วรรณ 3. นางสาวนภาพร ตั้งถิ่นไท 4. นางสาวปิยนันท์ อุดมแดง 5. นายนภดล ศรีทริญ 6. นางสาวสุปราณี อบเทียน 7. นางสาวศศิ วรรณปัญญาเลิศ 8. นางสาวมนกร จิโรชวรากร 9. นางสาวจิตานุช บุญศรี 10. นางสาววณิชฐา แหวกวารี 11. นางสาวปิยนุช ยั่งยืนสุข 12. นางสาวนภาพร ลักษิตานนท์ 13. นางสาววรินทร์ อัครเสมาชัย	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม	ผู้อำนวยการส่วน
ส่วนมลพิษจาก กากของเสีย และสารอันตราย จำนวน 9 ราย เบอร์โทร 0 2298 2380- 2387	1. นายมนรินทร์ ฤทธิเต็ม 2. นางสาวศศิวิมล แนวทอง 3. นายยุทธกิจ ชูสุทธิ 4. นางสาวอรณิชา นิตยะโรจน์ 5. นางสาวณัฐฐิณันท์ คล้ายชุ่ม 6. นายจักรพันธ์ หมอยาคี 7. นายดุสิต จันทร์คำ 8. นายกรदनัย นิธิพรชัยวงศ์ 9. นางสาวภัทรสุดา พรหมสุข	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม	ผู้อำนวยการส่วน ช่วยราชการ

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566

หมายเหตุ : กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย มีอัตรากำลังรวมทั้งสิ้น 83 ราย

1. ข้าราชการ จำนวน 42 ราย
2. ลูกจ้างประจำ จำนวน 2 ราย
3. พนักงานราชการ จำนวน 22 ราย
4. ลูกจ้างเหมาบริการ จำนวน 17 ราย

หน้าที่และอำนาจกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2565 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 139 ตอนที่ 45 ก วันที่ 20 กรกฎาคม 2565) กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ดังนี้

1. เสนอความเห็นเพื่อจัดทำนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
2. จัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการมลพิษ ประสานการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
3. ประสานการปฏิบัติการเพื่อให้เกิดการแก้ไข ฟื้นฟู และประเมินความเสียหายที่เกิดภาวะมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
4. เสนอแนะ มาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
5. ติดตาม ตรวจสอบ และจัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษ ด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
6. พัฒนาระบบ รูปแบบ หลักเกณฑ์ปฏิบัติ และวิธีการที่เหมาะสมเพื่อนำมาใช้ในการลดมลพิษหรือการใช้ประโยชน์จากกากของเสียและสารอันตราย
7. เสนอแนะ ร่วมมือ และดำเนินมาตรการระหว่างประเทศด้านกากของเสียและสารอันตราย
8. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่อธิบดีมอบหมาย

สถานที่ตั้งกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

คำสั่งกรมควบคุมมลพิษ ที่ 208/2565 ลงวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2565 กำหนดหน่วยงานภายใน และหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

ฝ่ายบริหารทั่วไป

- (1) ปฏิบัติงานบริหารทั่วไป และงานสารบรรณของกอง
- (2) ดำเนินการเกี่ยวกับการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ
- (3) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุ
- (4) ดำเนินการเกี่ยวกับงานบุคคล
- (5) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกผู้บริหาร
- (6) ดำเนินการควบคุม ดูแล บำรุงรักษา อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมการทำงาน และการรักษา

ความปลอดภัย

ส่วนแผนงานและประเมินผล

- (1) ประสานและจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
- (2) จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะในภาพรวมของประเทศ และ ประสานการจัดทำแผนเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
- (3) ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย แผนหลัก และมาตรการสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
- (4) ประสานและจัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
- (5) ประสานและจัดทำแผนปฏิบัติการ ค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนงาน โครงการ และรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงาน โครงการของกอง
- (6) ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารราชการของกอง

ฝ่ายบริหารทั่วไป และ ส่วนแผนงานและประเมินผล

ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน

- (1) เสนอแนะความเห็นในการจัดทำนโยบายและแผนด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
- (2) จัดทำแผนปฏิบัติการการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
- (3) เสนอแนะมาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการเพื่อควบคุมและป้องกันการเกิดมลพิษจากขยะมูลฝอยชุมชน
- (4) พัฒนาระบบ รูปแบบ แนวปฏิบัติ และวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
- (5) ให้คำแนะนำ ปรึกษา และเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
- (6) จัดทำรายงานสถานการณ์และการดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และข้อมูลสารสนเทศด้านขยะมูลฝอยชุมชน
- (7) เสนอแนะ ร่วมมือ ประสานการดำเนินมาตรการระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอย

ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย

- (1) เสนอแนะความเห็นในการจัดทำนโยบายและแผนด้านการลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
- (2) จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
- (3) เสนอแนะมาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
- (4) พัฒนาระบบ รูปแบบ แนวปฏิบัติ และวิธีการที่เหมาะสมในการลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
- (5) ให้คำแนะนำ ปรึกษา และเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
- (6) จัดทำรายงานสถานการณ์และการดำเนินงานการลดและใช้ประโยชน์ของเสีย และข้อมูลสารสนเทศด้านการลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
- (7) เสนอแนะ ร่วมมือ ประสานการดำเนินมาตรการระหว่างประเทศ และพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการลดและใช้ประโยชน์ของเสีย

ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน และ ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย

ส่วนของเสียอันตราย

- (1) เสนอแนะความเห็นในการจัดทำนโยบายและแผนด้านการจัดการของเสียอันตราย
- (2) จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการของเสียอันตราย
- (3) เสนอแนะมาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการเพื่อควบคุมและป้องกันการเกิดมลพิษจากของเสียอันตราย
- (4) ดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
- (5) พัฒนาระบบ รูปแบบ แนวปฏิบัติ และวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการของเสียอันตราย
- (6) ให้คำแนะนำ ปรีกษา และเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการของเสียอันตราย
- (7) จัดทำรายงานสถานการณ์และการดำเนินงานการจัดการของเสียอันตราย และข้อมูลสารสนเทศด้านของเสียอันตราย
- (8) เสนอแนะ ร่วมมือ ประสานการดำเนินมาตรการระหว่างประเทศ และพันธกรณีระหว่างประเทศด้านการจัดการของเสียอันตราย

ส่วนสารอันตราย

- (1) เสนอแนะความเห็นในการจัดทำนโยบายและแผนด้านการจัดการสารอันตราย
- (2) จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการสารอันตราย
- (3) เสนอแนะมาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการเพื่อควบคุมและป้องกันการเกิดมลพิษจากสารอันตราย
- (4) พัฒนาระบบ รูปแบบ แนวปฏิบัติ และวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการสารอันตราย
- (5) ให้คำแนะนำ ปรีกษา และเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการสารอันตราย
- (6) จัดทำรายงานสถานการณ์และการดำเนินงานการจัดการสารอันตราย พัฒนาระบบการรายงานข้อมูลการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ และข้อมูลสารสนเทศด้านสารอันตราย
- (7) เสนอแนะ ร่วมมือ ประสานการดำเนินมาตรการระหว่างประเทศ และพันธกรณีระหว่างประเทศด้านการจัดการสารอันตราย

ส่วนของเสียอันตราย และ ส่วนสารอันตราย

ส่วนมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย

- (1) ประสานและสนับสนุนการดำเนินการแก้ไขและหรือฟื้นฟูภาวะมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย ประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบ ขจัดมลพิษ และค่าเสียหายที่เกิดภาวะมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
- (2) สนับสนุนการติดตาม ตรวจสอบ วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์มลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
- (3) จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
- (4) เสนอแนะความเห็นในการจัดทำนโยบายและแผนด้านการจัดการมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
- (5) เสนอแนะมาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการเพื่อควบคุมและป้องกันการเกิดมลพิษจากกากของเสียและสารอันตรายและในสิ่งแวดล้อม
- (6) พัฒนาระบบ รูปแบบ แนวปฏิบัติ และวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
- (7) ให้คำแนะนำ ปรีกษา และเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
- (8) เสนอแนะ ร่วมมือ ประสานการดำเนินมาตรการระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย

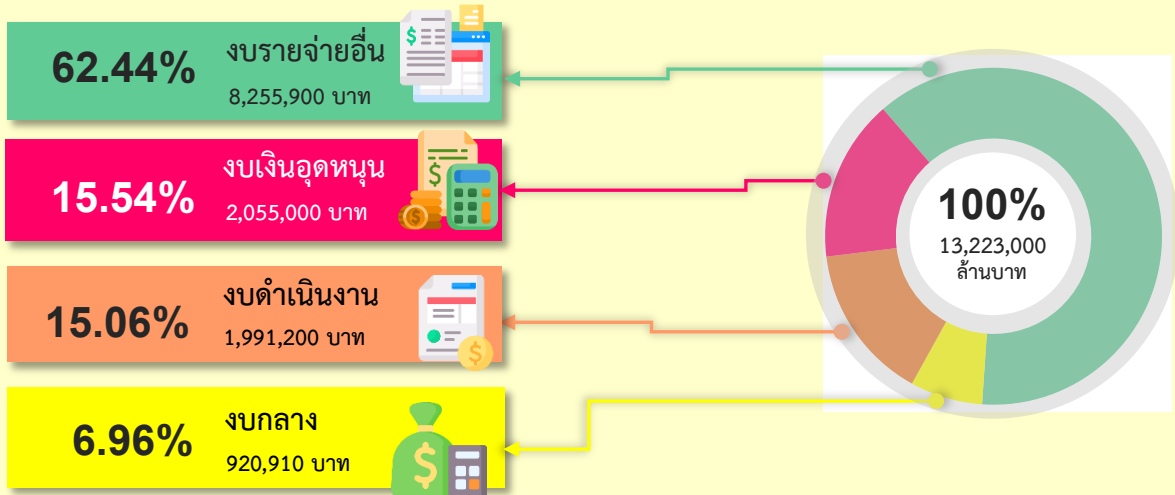
ส่วนมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย

งบประมาณกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

1. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้รับการจัดสรรงบประมาณ 13,223,010 บาท จำแนกตามหมวดรายการงบประมาณ ดังนี้

2. ผลการเบิกจ่ายตามประเภทงบรายจ่าย

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ถึง ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน 13,181,810 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 99.68 ของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร มีรายละเอียดดังนี้

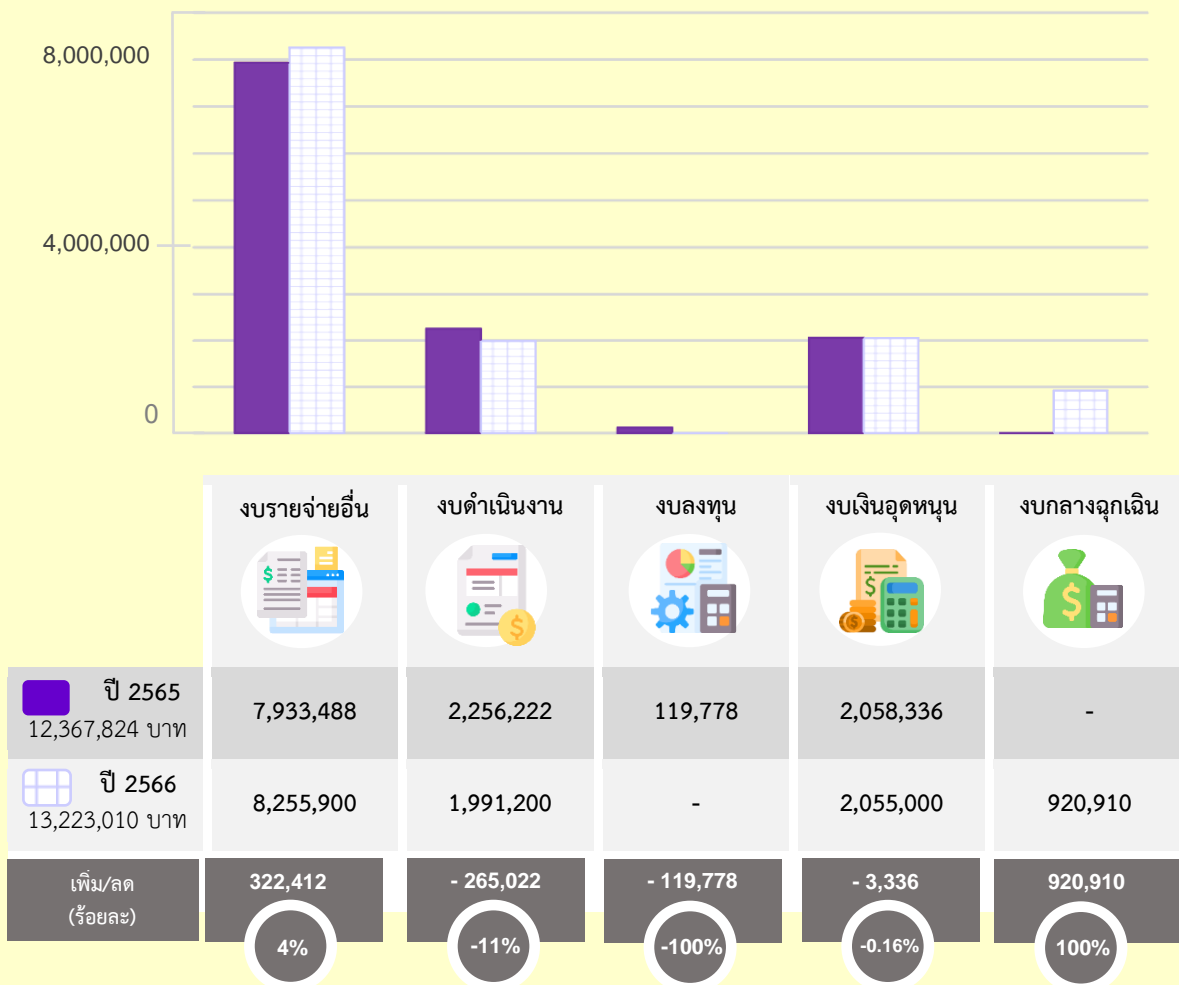
ด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ใช้งบประมาณ จำนวน 13,181,810 บาท เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนและการดำเนินการด้านการเสนอแนะแนวทางการจัดสร้าง การดูแลบำรุงรักษา การยกระดับและการแก้ไขปัญหาสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย การพัฒนาการบริหารจัดการขยะมูลฝอยบนเกาะทั่วประเทศ การเสริมสร้างศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มร้านรับซื้อของเก่าและสถานประกอบการถอดแยกในการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พร้อมกับการจัดการของเสียอันตราย การควบคุม ป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากสารเคมีและของเสีย ซึ่งรวมถึงการจัดการของเสียเพื่อเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน และสังคมคาร์บอนต่ำ การจัดการขยะพลาสติกตาม Roadmap การจัดการขยะพลาสติก (พ.ศ. 2561 - 2573)

3. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำแนกตามหมวดรายจ่าย และเปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้รับการจัดสรรงบประมาณ 13,223,010 บาท เพิ่มขึ้นจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (12,367,824 บาท) จำนวน 855,186 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.91 โดยวงเงินที่ได้รับจัดสรรเพิ่มขึ้น ได้แก่ งบกลางฉุกเฉิน โดยจำแนกตามหมวดรายการงบประมาณ ดังนี้

หน่วย (บาท)

จากข้อมูลปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ข้างต้น แยกตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ดังนี้

แผนงานยุทธศาสตร์จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม จำนวน 4,236,300 บาท

โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตราย	4,236,300 บาท
กิจกรรมที่ 1 การบูรณาการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในระดับพื้นที่	3,497,100 บาท
1) การเสนอแนะแนวทางการจัดสร้าง การดูแลบำรุงรักษา การยกระดับและการแก้ไขปัญหาสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	762,000 บาท
2) การพัฒนาการบริหารจัดการขยะมูลฝอยบนเกาะทั่วประเทศ	148,100 บาท
3) การเสริมสร้างศักยภาพด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยพื้นที่ห่างไกล	162,000 บาท
4) ระบบการรายงานข้อมูลและรายงานสถานการณ์การคัดแยก การขนส่งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนและการจัดทำรายงานเผยแพร่	270,000 บาท
5) การเสริมสร้างศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มร้านรับซื้อของเก่าและสถานประกอบการ ถอดแยกในการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ชากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	2,105,000 บาท
6) การเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและติดตามผลการถอดแยกซากเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ไม่ใช้โรงงานในพื้นที่เสี่ยง	50,000 บาท
กิจกรรมที่ 2 การควบคุม ป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากสารเคมีและของเสีย	739,200 บาท
8) การดำเนินงานศูนย์ปฏิบัติการเหตุฉุกเฉินสารเคมี และการตรวจสอบการลักลอบทิ้งกากของเสีย	100,000 บาท
9) การเสริมสร้างศักยภาพเจ้าหน้าที่ด้านการตอบโต้เหตุฉุกเฉินสารเคมีระดับเทคนิค	450,000 บาท
10) การเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายเฝ้าระวังการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายในพื้นที่เสี่ยง	189,200 บาท

แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสถานะภูมิอากาศ จำนวน 3,000,000 บาท

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการของเสียเพื่อเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ	3,000,000 บาท
---	---------------

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จำนวน 5,065,800 บาท

โครงการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมาย แผน มาตรฐาน มาตรการ และเกณฑ์การปฏิบัติด้านการบริหารและการจัดการมลพิษ	144,400 บาท
โครงการติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวัง และเตือนภัยคุณภาพสิ่งแวดล้อม	73,200 บาท
โครงการการดำเนินงานพันธกรณีและความร่วมมือระหว่างประเทศ	3,543,542 บาท
โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษและองค์กร	450,000 บาท
โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษ	89,800 บาท
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร	764,858 บาท

แผนงานบริหารเพื่อรองรับกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น (งบกลางฉุกเฉิน) จำนวน 920,910 บาท

งบเงินอุดหนุน เงินอุดหนุนบำรุงภาคีสมาชิกอนุสัญญาระหว่างประเทศ	920,910 บาท
---	-------------

รวมทั้งสิ้น (4 แผนงาน)

13,223,010 บาท

ส่วนที่ 2

การดำเนินงานการจัดการกากของเสีย
และสารอันตราย

2.1

การพัฒนาเครื่องมือการบริหารจัดการ :
กฎหมาย แผน มาตรฐาน มาตรการ
เกณฑ์การปฏิบัติ

(ร่าง) พระราชบัญญัติการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน พ.ศ. ...

ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนเกิดขึ้นในปี 2565 ประมาณ 25.7 ล้านตัน ถูกคัดแยกเพื่อนำกลับไปใช้ประโยชน์จากบ้านเรือนและแหล่งกำเนิด 4.00 ล้านตัน (ร้อยละ 15 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น) โดยกระบวนการซาเล้งและบ้านเรือนนำไปขายให้กับร้านรับซื้อของเก่า และมีอีกส่วนหนึ่งถูกจัดการกันเองโดยบ้านเรือนและชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือพื้นที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีบริการเก็บขน 1.70 ล้านตัน (ร้อยละ 7 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น) ทำให้มีปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกเก็บขนไปกำจัดถึง 20.00 ล้านตัน (ร้อยละ 78 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น) ซึ่งจะมีการคัดแยกในระหว่างการเก็บขนและสถานที่คัดแยกขยะมูลฝอยอีกประมาณ 4.80 ล้านตัน (ร้อยละ 19 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น) จึงยังเหลือขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปกำจัดมากถึง 15.20 ล้านตัน (ร้อยละ 59 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น) ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้อง 9.80 ล้านตัน (ร้อยละ 38 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น) และส่วนที่เหลือประมาณ 5.40 ล้านตัน (ร้อยละ 21 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น) ถูกนำไปกำจัดอย่างไม่ถูกต้อง โดยผลการสำรวจองค์ประกอบขยะมูลฝอย ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ปี 2564 มีขยะรีไซเคิล (กระดาษ พลาสติก โลหะ และแก้ว) ถึงร้อยละ 39.91 ซึ่งขยะบรรจุภัณฑ์เหล่านี้ถูกทิ้งไปกับขยะทั่วไป ทั้ง ๆ ที่มีศักยภาพในการนำกลับมารีไซเคิลเพื่อผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่

การดำเนินงานในปี 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เป็นผู้ดำเนินการศึกษาและยกร่างกฎหมายระดับพระราชบัญญัติขึ้นมาใหม่ โดยใช้ชื่อว่า “พระราชบัญญัติการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน พ.ศ. ...” โดยมีสาระสำคัญในการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ประกอบการในการรับผิดชอบนำกลับคืนบรรจุภัณฑ์ของตน เพื่อใช้ประโยชน์หรือกำจัดอย่างเหมาะสม ผ่านทางกลไกองค์กรความรับผิดชอบต่อผู้ผลิต และค่าธรรมเนียมการจัดการบรรจุภัณฑ์ ซึ่งกฎหมายนี้จะเปลี่ยนแนวปฏิบัติในการจัดการขยะบรรจุภัณฑ์ จากเดิมจะเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเก็บ ขน และกำจัด มาเป็นความรับผิดชอบต่อผู้ผลิตตามหลักการ EPR (Extended Producer Responsibility) ซึ่งหลักการนี้ปัจจุบันมีหลายภาคเอกชน ได้เริ่มทดลองปฏิบัติแล้ว แต่การดำเนินงานยังมีช่องโหว่ของกฎหมายที่จะใช้ในการจัดการ โดยเฉพาะหากนำไปจัดการในรูปแบบของกฎหมายว่าด้วยการจัดการมูลฝอยปัจจุบันจะไม่สามารถนำบรรจุภัณฑ์ดังกล่าวกลับมาหมุนเวียนเพื่อให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น กฎหมายฉบับนี้จะเป็นจุดเปลี่ยนแนวคิดของคำว่า “ขยะ คือ สิ่งที่ต้องนำไปกำจัด” เป็น “ขยะ คือ ทรัพยากร” ซึ่งจะทำให้ขยะมีมูลค่าและสามารถนำไปบริหารจัดการให้เป็นระบบและครบวงจร ตั้งแต่การออกแบบ การควบคุมวัตถุดิบและการผลิตผลิตภัณฑ์ การควบคุมในขั้นตอนการบริโภค การควบคุมสินค้าที่จะก่อให้เกิดปัญหา การจำกัดสินค้าที่กำจัดยากและไม่จำเป็น การวางระบบการคัดแยก และการให้เอกชนมารับผิดชอบในผลิตภัณฑ์ของตนเอง

ร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวได้ถูกพิจารณาในการประชุมผู้เชี่ยวชาญ 3 ครั้ง และการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวน 4 ครั้ง ใน 4 ภูมิภาค (ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) โดยกองจัดการกากของเสียและสารอันตรายเห็นว่า การพัฒนากฎหมายที่เป็นระบบและครบวงจรที่เน้นการป้องกันไว้ก่อน เป็นการป้องกันมลพิษตั้งแต่การออกแบบและการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ใหม่ได้ ซึ่งผลสัมฤทธิ์ในระยะยาว จะทำให้เกิดการลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ลดมลพิษที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งสามารถลดก๊าซเรือนกระจกที่เป็นปัญหาของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อีกด้วย ทั้งนี้ กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้เสนอ (ร่าง) พระราชบัญญัติการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน พ.ศ. ... ให้กองกฎหมาย เพื่อเสนอเข้าสู่ขั้นตอนการเสนอกฎหมายของกรมควบคุมมลพิษ ภายในปี 2567 ต่อไป

การรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน พ.ศ. ...

(ร่าง) พระราชบัญญัติจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.

ปี 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายร่วมกับกองกฎหมาย ดำเนินการปรับแก้ไข (ร่าง) พระราชบัญญัติจัดการซากเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. โดยในส่วนของแนวทาง ความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต (Extended Producer Responsibility : EPR) ให้สอดคล้องกับ (ร่าง) พระราชบัญญัติการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน พ.ศ. ... ที่ใช้แนวทางให้ภาคเอกชนผู้ผลิต/ผู้นำเข้ารวมตัว จัดตั้งองค์กรกลาง (Producer Responsibility Organization : PROs) ทำหน้าที่รวบรวมซากและนำไปจัดการ รีไซเคิล/กำจัดอย่างถูกต้อง หากพบกรณีที่ซากผลิตภัณฑ์ฯ ที่จัดการไม่ถูกต้อง ภาครัฐสามารถสั่งให้องค์กรกลาง รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดการซากฯ และความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม (Environmental Damage Cost) โดยให้องค์กรกลางจ่ายเงินผ่านกองทุนสิ่งแวดล้อม แตกต่างจาก (ร่าง) พระราชบัญญัติฯ ฉบับเดิมที่เป็นการเรียกเก็บ เงินค่าธรรมเนียมการจัดการซากผลิตภัณฑ์ฯ จากผู้ผลิตและผู้นำเข้าสู่กองทุนจัดการซากผลิตภัณฑ์ฯ ที่จะตั้งขึ้นใหม่ และภาครัฐจะเป็นผู้บริหารเงินกองทุนเพื่อจัดสรรให้กับกิจการถอดแยกซากผลิตภัณฑ์ฯ และโรงงานกำจัดของเสีย ที่เกิดขึ้นจากกิจการดังกล่าว สรุปสาระสำคัญของการปรับปรุง (ร่าง) พระราชบัญญัติฯ ดังนี้

1. ปรับระบบการจัดการซากผลิตภัณฑ์ฯ จากเดิมเป็นการจัดตั้งกองทุนขึ้นใหม่ เพื่อเก็บค่าธรรมเนียม จัดการซากฯ จากผู้ผลิต/ผู้นำเข้า แล้วให้ภาครัฐนำเงินจากกองทุนดังกล่าวไปใช้ในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ฯ เปลี่ยนเป็นการจัดตั้งองค์กรกลางของภาคเอกชนผู้ผลิต/ผู้นำเข้า (Producer Responsible Organization : PROs) ขึ้นกับความต้องการและศักยภาพของผู้ผลิต/ผู้นำเข้า เพื่อทำหน้าที่รวบรวมซากฯและนำไปจัดการรีไซเคิล/กำจัด อย่างถูกต้อง โดยภาคเอกชนรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

2. ไม่มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการจัดการซากฯ และความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม (Environmental Damage Cost) ดังเช่น (ร่าง) พระราชบัญญัติการจัดการบรรจุภัณฑ์ฯ เนื่องจากซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าฯ สามารถนำไปขายเพื่อใช้ซ้ำหรือนำไปรีไซเคิลได้ ซึ่งส่วนใหญ่รีไซเคิลวัสดุสิ่งแวดล้อมได้ยาก แตกต่างจากขยะบรรจุภัณฑ์ ที่น้ำหนักเบาและมีราคาต่ำ ซึ่งอาจถูกทิ้งตามแหล่งชุมชนที่รกร้าง หรือแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ไม่ได้รับการจัดการ อย่างถูกต้อง

3. ไม่มีการจัดตั้งกองทุนขึ้นใหม่ภายใต้ร่างพระราชบัญญัติฯ แต่กรณีบรรดาเงินค่าปรับต่าง ๆ ตาม พระราชบัญญัติฯ ให้ถือเป็นเงินบำรุงกองทุนสิ่งแวดล้อมที่เรียกเก็บได้ และให้นำส่งกองทุนสิ่งแวดล้อมโดยไม่ต้อง นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ทั้งนี้ การเบิกจ่ายอาศัยกลไกการดำเนินงานของกองทุนสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่แล้ว ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

ทั้งนี้ กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้เสนอ (ร่าง) พระราชบัญญัติจัดการซากเครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ฉบับที่ปรับแก้ไขนี้ให้กองกฎหมาย เพื่อเสนอเข้าสู่ขั้นตอนการเสนอกฎหมาย ของกรมควบคุมมลพิษ ภายในปี 2567 ต่อไป

การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 - 2570) ประจำปี 2566

กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะพลาสติก แบบบูรณาการตามกรอบและทิศทางของ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561 – 2573 และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 – 2565) โดยมีเป้าหมายในการลดขยะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว และการนำขยะพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) โดยร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน และได้เสนอแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) ซึ่งคณะรัฐมนตรี ในคราวการประชุมเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2566 มีมติรับทราบ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามบทบาท ภารกิจและหน้าที่ เพื่อบูรณาการและขับเคลื่อน การจัดการขยะพลาสติกให้เกิดความต่อเนื่องและยกระดับการจัดการขยะพลาสติกให้ดียิ่งขึ้น ครอบคลุมการจัดการ ขยะพลาสติกตลอดวงจร ตั้งแต่การผลิตผลิตภัณฑ์ การจำหน่าย การบริโภค การจัดการขยะพลาสติกภายหลัง การบริโภค และการจัดการขยะพลาสติกในทะเล ประกอบด้วย 4 มาตรการหลัก ดังนี้ 1) การผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติก ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) การลดขยะพลาสติกในขั้นตอนการบริโภค 3) การจัดการพลาสติกหลังการบริโภค และ 4) การจัดการขยะพลาสติกในทะเล

โดยมีเป้าหมายภายในปี พ.ศ. 2570 ดังนี้

เป้าหมาย 1 ปริมาณขยะพลาสติกเป้าหมายที่เข้าสู่ระบบฝังกลบขยะลดลง ร้อยละ 100 ได้แก่ (1) ขวดพลาสติก (ทุกชนิด) (2) ฝาขวด (3) บรรจุภัณฑ์ฟิล์มพลาสติกชั้นเดียว (4) ถุงพลาสติกหูหิ้ว และ (5) ถ้วย/แก้วพลาสติก

เป้าหมาย 2 ผลิตภัณฑ์พลาสติกเป้าหมายเข้าสู่ระบบรีไซเคิล ร้อยละ 100 ได้แก่ (1) ขวดพลาสติก (ทุกชนิด) (2) ฝาขวด (3) บรรจุภัณฑ์ฟิล์มพลาสติกชั้นเดียว (4) ถุงพลาสติกหูหิ้ว และ (5) ถ้วย/แก้วพลาสติก

เป้าหมาย 3 ลดปริมาณขยะพลาสติกที่มีโอกาสหลุดรอดลงสู่ทะเล ร้อยละ 50

เป้าหมาย 4 มีเครื่องมือในการบริหารจัดการขยะพลาสติก

ทั้งนี้ ในปี 2566 กองจัดการจัดการกากของเสียและสารอันตราย มีการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการฯ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมา ดังนี้

1. การขับเคลื่อนตามมาตรการที่ 1 การผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ร่วมกับกลุ่ม อุตสาหกรรมพลาสติก สมาคมอุตสาหกรรมพลาสติกไทย สมาคมอุตสาหกรรมพลาสติกชีวภาพไทย สถาบันพลาสติก สถาบันการจัดการบรรจุภัณฑ์และรีไซเคิลเพื่อสิ่งแวดล้อม กลุ่ม PPP Plastics สมาคมการค้าผู้ประกอบการ รีไซเคิลไทย สมาคมชาเลนจ์และร้านรับซื้อของเก่า และหน่วยงานภาครัฐ โดยดำเนินกิจกรรม/โครงการที่สำคัญ ดังนี้

1.1 แนวทางการกำหนดคุณลักษณะของบรรจุภัณฑ์พลาสติกให้สามารถนำกลับมารีไซเคิล (Design Recommendations for Recyclable Packaging : D4R) ร่วมกับสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (TEI) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) และภาคเอกชน

1.2 แต่งตั้งคณะทำงานร่วมภาคเอกชนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการจัดการพลาสติกและขยะพลาสติกภายใต้แผนปฏิบัติการฯ

1.3 จัดทำ (ร่าง) แผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานจัดการขยะบรรจุภัณฑ์ตามหลักการขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิต (Extended Producer Responsibility: EPR) ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) เสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดการบรรจุภัณฑ์ตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนด้วยหลักการ EPR

1.4 การนำร่องเรื่องการเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์จากขวดเปียร์เป็นกระป๋องอลูมิเนียม และระบบ EPR ในพื้นที่เกาะเต่า

1.5 จัดทำ (ร่าง) กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนในการจัดการขยะบรรจุภัณฑ์และดำเนินการวิเคราะห์ผลกระทบของการออกกฎหมาย (Regulatory Impact Analysis: RIA) เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการออกกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และอื่น ๆ ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 77 ที่กำหนดให้รัฐต้องจัดทำการศึกษาผลกระทบของการออกกฎหมาย

2. การขับเคลื่อนตามมาตรการที่ 2 การลดขยะพลาสติกในขั้นตอนการบริโภค ร่วมกับสมาคมผู้ค้าปลีก ผู้ประกอบการกลุ่มห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า และร้านสะดวกซื้อ กลุ่มสถานประกอบการอาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มตลาดสด และหน่วยงานภาครัฐ โดยดำเนินกิจกรรม/โครงการที่สำคัญ ดังนี้

2.1 ขอความร่วมมือผู้ประกอบการห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต และร้านสะดวกซื้อ ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ผู้ประกอบ Food delivery ในการไม่แจกถุงพลาสติกหิ้ว ซ้อนซ้อนที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง

2.2 ขอความร่วมมือห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต และร้านสะดวกซื้อร้าน ในการเป็นจุดรองรับขยะพลาสติกและขยะรีไซเคิลประเภทอื่น ๆ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำกลับเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

2.3 ขับเคลื่อนร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ภายใต้คณะอนุกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายลำดับรอง ออกตามความในพระราชบัญญัติว่าด้วยฉลาก พ.ศ. 2535 เพื่อส่งเสริมการติดตั้ง จุดบริการ (Refill Station) สินค้าอุปโภคบริโภคประเภทผลิตภัณฑ์ซักผ้า และทำความสะอาดภาชนะเพื่อลดบรรจุภัณฑ์พลาสติก

3. การขับเคลื่อนตามมาตรการที่ 3 การจัดการพลาสติกหลังการบริโภค ร่วมกับกรมศุลกากร กรมโรงงานอุตสาหกรรม และภาคเอกชน โดยดำเนินกิจกรรม/โครงการที่สำคัญ ดังนี้

3.1 เสนอนโยบายกำกับการนำเข้าเศษพลาสติก โดยจะยกเลิกการนำเข้าเศษพลาสติก ตั้งแต่ปี 2568 เป็นต้นไป ซึ่งคณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2566 มีมติเห็นชอบ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจัดทำรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการ

กำกับกรนำเข้าเศษพลาสติกและมาตรการลดผลกระทบจากการห้ามนำเข้าเศษพลาสติกแจ้งเวียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้คณะกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์

3.2 จัดทำโครงการพัฒนาและบริหารจัดการการคัดแยกและนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชาลั้งและร้านรับซื้อของเก่า ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และสมาคมชาลั้งและร้านรับซื้อของเก่า

3.3 พัฒนาและส่งเสริมการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม “อีโรรีไซเคิล” by Green2Get เพื่อเป็นตลาดกลางซื้อ - ขายวัสดุรีไซเคิล

3.4 ข้อเสนอรูปแบบการคัดแยกและการเก็บขนขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท เข้าสู่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการควบคุมมลพิษ มีมติเห็นชอบในการประชุม ครั้งที่ 3/2566 เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2566 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ นำไปขับเคลื่อนการดำเนินงานต่อไป

4. การขับเคลื่อนตามมาตรการที่ 4 การจัดการขยะพลาสติกในทะเล โดยดำเนินกิจกรรม/โครงการที่สำคัญ ดังนี้

4.1 เข้าร่วมโครงการอนุรักษ์แนวปะการังและสิ่งมีชีวิตใต้ทะเลไทย ในพระดำริสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรีนารีรัตนราชกัญญา ในการนำขยะทะเลมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม

4.2 จัดทำข้อตกลงความร่วมมือโครงการจัดการขยะบรรจุภัณฑ์ตลอดห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) โดยการปรับเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์ พัฒนาระบบขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิต (Extended Producer Responsibility: EPR) และระบบจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่เกาะเต่า อำเภอกะพะงั่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี

4.3 เพิ่มประสิทธิภาพการจับเก็บขยะบริเวณพื้นที่นาร่อง 5 ปากแม่น้ำสายหลัก (ปากแม่น้ำบางปะกง ปากแม่น้ำเจ้าพระยา ปากแม่น้ำท่าจีน ปากแม่น้ำแม่กลอง และปากแม่น้ำบางตะบูน) และจังหวัดภูเก็ต โดยความร่วมมือระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมควบคุมมลพิษ กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับ สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และสมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย

โดยในปี 2567 กจส. จะดำเนินการตาม 4 มาตรการดังกล่าวข้างต้นอย่างต่อเนื่อง โดยจะมุ่งเน้นการบูรณาการร่วมกับภาคเอกชน องค์กรเอกชน และประชาชนในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการลดปริมาณขยะพลาสติกให้เข้าสู่ระบบฝังกลบขยะลดลง การเพิ่มประสิทธิภาพผลิต ภัณฑ์พลาสติกเป้าหมายให้เข้าสู่ระบบการรีไซเคิลเพิ่มขึ้น และการลดปริมาณขยะพลาสติกที่มีโอกาสหลุดรอดลงสู่ทะเล

การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566 – 2570)

องค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้การลดขยะอาหารเป็นหนึ่งในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ที่ 12.3 โดยให้ทั่วโลกลดขยะอาหารลงครึ่งหนึ่งในระดับค้าปลีกและผู้บริโภค ภายในปี พ.ศ. 2573 คณะกรรมการอาหารแห่งชาติจึงได้จัดทำกรอบยุทธศาสตร์การจัดการด้านอาหาร ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2561 – 2580) และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการด้านอาหารของประเทศไทย ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566 – 2570) ขึ้น โดยกรมควบคุมมลพิษ เป็นหน่วยงานในการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการดำเนินงานในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนด้านการลดขยะอาหารของประเทศ ตามเป้าหมายที่ 2.2 เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs) ดังนั้น กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายจึงได้จัดทำแผนที่นำทางการจัดการขยะอาหาร (พ.ศ. 2566 – 2573) ขึ้น เพื่อเป็นกรอบและทิศทางในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการจัดการขยะอาหารของประเทศ และจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566 – 2570) เพื่อเป็นกรอบขับเคลื่อนการดำเนินงานโดยความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ประกอบอาหาร และผู้บริโภค ในการป้องกันการเกิดและลดขยะอาหาร ณ แหล่งกำเนิด และการนำขยะอาหารไปใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า เพื่อให้เหลือขยะอาหารที่ต้องกำจัดน้อยที่สุด ส่งผลให้เกิดการแก้ไขปัญหาขยะอาหารในประเทศอย่างยั่งยืนและเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง ภายใต้ 3 มาตรการหลัก ได้แก่ มาตรการที่ 1 การป้องกันและลดการเกิดขยะอาหาร มาตรการที่ 2 การจัดการและการใช้ประโยชน์ขยะอาหาร และมาตรการที่ 3 การพัฒนาเครื่องมือบริหารจัดการอาหารส่วนเกินและขยะอาหาร

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้สื่อสารและประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน เกี่ยวกับแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566 – 2570) และแนวทางในการขับเคลื่อนการจัดการขยะอาหารของประเทศ และในแต่ละแหล่งกำเนิดขยะอาหาร รวมทั้งบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566 – 2570) ดังนี้

1. มาตรการที่ 1 การป้องกันและลดการเกิดขยะอาหาร

1) ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ จัดทำ (ร่าง) แนวปฏิบัติที่ดีในการป้องกันและลดการเกิดขยะอาหารสำหรับผู้ประกอบอาหาร (กลุ่มศูนย์อาหารและกลุ่มโรงแรม)

2. มาตรการที่ 2 การจัดการและการใช้ประโยชน์ขยะอาหาร

1) สนับสนุนผู้จำหน่ายอาหารและผู้ประกอบอาหารในการคัดแยกและจัดการอาหารส่วนเกินและขยะอาหารตั้งแต่ต้นทาง โดยการบริจาคอาหารส่วนเกินให้กับกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และบริจาคขยะอาหารให้กับกลุ่มเกษตรกรที่สนใจในการเลี้ยงหนอนแมลงวันลาย (Black Soldier Fly) เพื่อเป็นแหล่งโปรตีนทางเลือกในอาหารสัตว์ เช่น นก ไก่ ปลา กบ และจิ้งหรีด ช่วยให้เกษตรกรลดค่าใช้จ่ายในการซื้ออาหารสัตว์ และทำให้มีการใช้ประโยชน์จากอาหารเหลือทิ้งอย่างคุ้มค่า

2) ขับเคลื่อนการคัดแยกขยะอาหารตั้งแต่ต้นทางภายใต้โครงการนำร่องรูปแบบการคัดแยกและเก็บขนขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท เพื่อพัฒนาไปสู่การออกกฎระเบียบให้ครัวเรือน อาคารและสำนักงาน ต้องมีการคัดแยกขยะมูลฝอย ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการเก็บขนขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท

3) ประสานความร่วมมือกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีระบบจัดการขยะอาหาร ฌ ปลายทาง อาทิ การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีระบบการคัดแยก และการเก็บขนขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท สนับสนุนงบประมาณในการจัดหาครุภัณฑ์เก็บขนขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท และสนับสนุนการจัดให้มีระบบกำจัดขยะอาหาร ฌ ปลายทาง เช่น ระบบหมักปุ๋ย ระบบผลิตก๊าซชีวภาพ

3. มาตรการที่ 3 การพัฒนาเครื่องมือบริหารจัดการอาหารส่วนเกินและขยะอาหาร

1) ร่วมกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ พัฒนาแอปพลิเคชัน Digital Food Bank ในการจับคู่ระหว่างแหล่งกำเนิดอาหารส่วนเกินกับผู้รับบริจาคอาหารส่วนเกิน โดยใช้ AI ในการจับคู่และคำนวณระยะทางที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้อาหารส่วนเกินเกิดการเน่าเสียก่อนถึงมือผู้รับบริจาค และในการจับคู่ระหว่างแหล่งกำเนิดขยะอาหารกับผู้ที่นำขยะอาหารไปใช้ประโยชน์หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้ AI ในการจับคู่และคำนวณระยะทางที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการนำขยะอาหารไปใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า ซึ่งแอปพลิเคชันดังกล่าวจะถูกพัฒนาเป็นระบบฐานข้อมูลกลางของประเทศในการจัดเก็บและรายงานข้อมูลขยะอาหารในอนาคต

2) ร่วมกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมอนามัย และมูลนิธิสโกลาร์ส์ ออฟ ซีเอสทีแอนด์ (Scholars of Sustenance : SOS) จัดทำ (ร่าง) แนวทางความปลอดภัยและวิธีการบริจาคอาหารส่วนเกิน เพื่อช่วยให้ผู้ที่เป็นคนกลางในการส่งต่ออาหารส่วนเกินตัดสินใจได้ว่าถ้าจะรับบริจาคอาหารประเภทนั้นจะต้องรับบริจาคด้วยเงื่อนไขอย่างไร เพื่อให้อาหารปลอดภัยจนถึงมือผู้รับบริจาค โดยจะดำเนินการร่วมกันในรูปแบบของคณะทำงานภายใต้คณะกรรมการด้านการลดขยะอาหาร เพื่อให้การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของอาหารที่บริจาค ตลอดจนวิธีการบริจาค สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย และสามารถปฏิบัติได้จริงโดยไม่ขัดต่อข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ ได้สนับสนุนข้อมูลและเป็นທີ່ปรึกษาให้กับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดการขยะอาหาร และร่วมกับกระทรวงมหาดไทยในการขับเคลื่อนการจัดการขยะอาหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับเป้าหมายด้านการลดก๊าซเรือนกระจก โดยได้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2566 ณ ห้องรับรองสีฟ้า ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการขยะอาหารอย่างเป็นรูปธรรมครอบคลุมทั้งระบบตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการคัดแยกและเก็บขนขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท โดยเฉพาะขยะอาหารทั้งในชุมชนเมืองและชุมชนชนบท รวมทั้งพัฒนาโลกในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะอาหาร

บันทึกความเข้าใจ “การขับเคลื่อนการจัดการขยะอาหารเพื่อรองรับเป้าหมายด้านการลดก๊าซเรือนกระจก”
ระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกระทรวงมหาดไทย
เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2566

ความร่วมมือกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพและสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
ในการจัดทำแนวปฏิบัติที่ดีในการป้องกันและลดการเกิดขยะอาหาร และการนำขยะอาหาร
ไปใช้ประโยชน์สำหรับศูนย์อาหาร

การนำขยะอาหารจากรูรจิกจำหน่ายอาหาร เช่น Lotus's มาบริจาคให้กับเกษตรกร
เพื่อใช้เป็นอาหารเลี้ยงหนอนแมลงวันลาย

ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง แนวทางการกำหนดอัตรากลาง ค่ากำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนสำหรับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566

รูปแบบการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนที่เหมาะสมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และแนวทางการบริหารจัดการในภาพรวมของจังหวัด กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) หรือเทศบาลขนาดใหญ่เป็นศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนให้กับ อปท. อื่นในจังหวัด และสนับสนุนค่าใช้จ่ายแทน อปท. ขนาดเล็กและขนาดกลาง ปัจจุบันใน 77 จังหวัด มีศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนในระดับจังหวัด จำนวน 23 จังหวัด ที่เหลือ อปท. จะเก็บรวบรวมไว้เพื่อส่งกำจัด ปีละ 1 - 2 ครั้ง โดยมี กรุงเทพมหานครและ อบจ. รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในภาพรวม 70 จังหวัด และ อปท. แต่ละแห่งเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเองอีก 6 จังหวัด ยกเว้นจังหวัดสมุทรปราการยังไม่มีเจ้าภาพหลักรับผิดชอบค่าใช้จ่าย ซึ่งปี 2564 - 2565 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจัดการ (ค่าขนส่ง+ค่ากำจัด) ของเสียอันตรายจากชุมชนปีละ ประมาณ 22 ล้านบาท และ 19 ล้านบาท ตามลำดับ

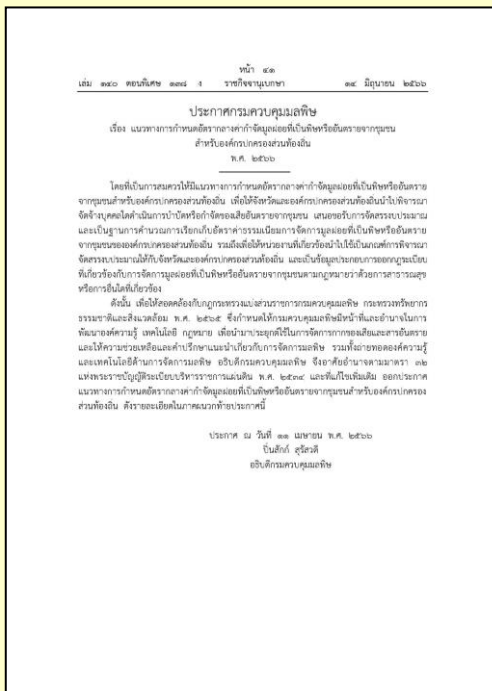
กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้ศึกษาเพื่อพิจารณาการกำหนดอัตรากลางค่ากำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน สำหรับ อปท. โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) ให้ อปท. จ่ายค่ากำจัดของเสียอันตรายจากชุมชนไม่แพงจนเกินไป 2) นำไปใช้ในการพิจารณาว่าจ้างบริษัทเอกชนที่ได้รับอนุญาตดำเนินการบำบัดหรือกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน และ 3) ใช้ประกอบการเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณจากกระทรวงมหาดไทยหรืองบประมาณกระจายอำนาจ และออกเป็นประกาศกรมควบคุมมลพิษ เมื่อวันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2566 เรื่อง แนวทางการกำหนดอัตรากลางค่ากำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้จังหวัดและ อปท. นำไปพิจารณาจัดจ้างบุคคลใดดำเนินการบำบัดหรือกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณ และเป็นฐานการคำนวณการเรียกเก็บอัตราค่าธรรมเนียมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนของ อปท. รวมถึงเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นเกณฑ์การพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับจังหวัดและ อปท. และเป็นข้อมูลประกอบการออกกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือการอื่นใดที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ จะทบทวนอัตรากลางดังกล่าวทุก ๆ 3 ปี มีสาระสำคัญ คือ

1. อัตรากลางค่ากำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนเป็นราคาค่ากำจัดของเสียอันตรายจากชุมชนกลุ่มหลอดไฟ กลุ่มถ่านไฟฉายและแบตเตอรี่ และกลุ่มภาชนะบรรจุสารเคมี แยกตามเทคโนโลยีที่เหมาะสม ณ ปีฐาน 2565 ดังนี้

ที่	รายการ	อัตรากลางค่ากำจัด ปี 2566 - 2568
1.	ค่ากำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนด้วยเตาเผา	ไม่เกิน 18 บาท/กิโลกรัม
	เฉพาะกลุ่มภาชนะบรรจุสารเคมี/สารเคมีทางการเกษตร	ไม่เกิน 50 บาท/กิโลกรัม
2.	ค่ากำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนด้วยการฝังกลบอย่างปลอดภัย (Secure Landfill)	ไม่เกิน 15 บาท/กิโลกรัม
3.	ค่ากำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนด้วยการคัดแยกหรือการรีไซเคิล หรือการผลิตเป็นวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ใหม่	ไม่เกิน 12 บาท/กิโลกรัม

2. อัตราค่าขนส่งมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนให้เป็นไปตามปริมาณ ประเภทยานพาหนะ และระยะทาง

ทั้งนี้ จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน สามารถดาวน์โหลดประกาศกรมควบคุมมลพิษฯ พ.ศ. 2566 ฉบับเต็ม ทางรหัสคิวอาร์ (QR Code) และเว็บลิงก์ท้ายนี้

แนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองที่มาจากรถยนต์และการกำจัดซากรถยนต์สิ้นสภาพ

ปี 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการร่วมคณะทำงานศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองที่มาจากรถยนต์และการกำจัดซากรถยนต์สิ้นสภาพ ซึ่งมีประธานร่วมจาก 3 หน่วยงาน ได้แก่ อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม และอธิบดีกรมการขนส่งทางบก โดยคณะทำงานฯ นี้ จัดตั้งขึ้นสืบเนื่องจากสถานการณ์ฝุ่น PM_{2.5} ที่มีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มีการเสนอการยกระดับมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากฝุ่นละอองในช่วงสถานการณ์วิกฤตเพื่อพิจารณาและสั่งการที่เป็นแนวทางหรือมาตรการในการลดมลพิษจากแหล่งกำเนิดของหน่วยงานต่าง ๆ ต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในคราวการประชุมครั้งที่ 1/2566 เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2566 ซึ่งมีมติเห็นชอบการยกระดับการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากฝุ่นละอองในสถานการณ์วิกฤตระยะเร่งด่วนและระยะยาว และนำเรียนนายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณากำหนดมาตรการจูงใจในการนำรถเก่าออกจากระบบและมาตรการจำกัดปริมาณรถและโรงงาน ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับการจัดการซากรถยนต์ด้วย กรมควบคุมมลพิษ กรมโรงงานอุตสาหกรรม และกรมการขนส่งทางบกจึงได้มีการหารือร่วมกัน และมีข้อสรุปให้จัดตั้งคณะทำงานฯ ขึ้นเพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมกันให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

คณะทำงานศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองที่มาจากรถยนต์และการกำจัดซากรถยนต์สิ้นสภาพ ได้มีการประชุมครั้งที่ 1/2566 เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2566 สรุปมติที่ประชุมได้ดังนี้

1. เห็นชอบมาตรการระยะยาวให้พิจารณากำหนดมาตรการส่งเสริมให้เกิดการนำรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซลและมีอายุมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป ออกจากระบบ
2. เห็นชอบมาตรการระยะสั้น ทั้งมาตรการการตรวจสภาพรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซลที่มีอายุการใช้งานมากกว่า 20 ปี จำนวน 2 ครั้ง/ปี และการตั้งด่านตรวจวัดควันดำเพื่อจำกัดปริมาณรถยนต์ที่วิ่งเข้าสู่พื้นที่ชั้นในของกรุงเทพมหานคร ในช่วงที่เกิดวิกฤตฝุ่น PM_{2.5}
3. มอบหมายกรมควบคุมมลพิษ จัดทำวาระเรื่องมาตรการควบคุม ป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซลและมีอายุการใช้งานมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป ต้องตรวจสภาพรถยนต์ประจำปี 2 ครั้ง/ปี เช่นเดียวกับรถโดยสารสาธารณะ เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมมลพิษพิจารณาให้ความเห็น ก่อนนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติต่อไป
4. ข้อเสนอการใช้กฎหมายเพื่อรองรับการจัดการซากรถยนต์
 - 4.1 เห็นชอบในหลักการต่อมาตรการระยะสั้นในการกำหนดนิยาม “ซากยานยนต์” ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 ให้ชัดเจน เพื่อกำหนดเป็นของเสียเคมีวัตถุที่ต้องควบคุม ภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535

4.2 เห็นชอบในหลักการต่อมาตรการระยะยาวในการจัดทำกฎหมายเฉพาะในการจัดการซากรถยนต์ด้วยหลักการ EPR โดยมอบหมายสมาคมอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย นำข้อมูลการจัดทำกฎหมายที่เคยศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการทำงานในการประชุมครั้งต่อไป

4.3 มอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมการขนส่งทางบก และสมาคมอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย ร่วมหารือกับกรุงเทพมหานคร ต่อแนวทางการจัดการซากรถยนต์ภายใต้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535

ทั้งนี้ กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ในฐานะฝ่ายเลขานุการร่วมของคณะกรรมการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองที่มาจากรถยนต์และการกำจัดซากรถยนต์สิ้นสภาพ จะได้เร่งดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องตามมติที่ประชุมดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็วต่อไป

การประชุมคณะกรรมการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษ
ด้านฝุ่นละอองที่มาจากรถยนต์และการกำจัดซากรถยนต์สิ้นสภาพ ครั้งที่ 1/2566
เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2566

แนวทางกำกับดูแลกิจการถอดแยกและเผาซากผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

การพัฒนาเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วส่งผลให้ผู้บริโภคมีการใช้และเปลี่ยนเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น รวมทั้งการนำเข้าผลิตภัณฑ์ฯ มือสองที่คุณภาพต่ำและมีอายุการใช้งานสั้น ทำให้เกิดซากผลิตภัณฑ์ฯ เพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่องทุกปี อย่างไรก็ตาม มีซากผลิตภัณฑ์ฯ ประมาณร้อยละ 10 เท่านั้นที่เข้าสู่ระบบรวบรวมอย่างถูกต้องโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือโรงงานตามกฎหมาย เนื่องจากมีรถเร่และเครือข่ายร้านรับซื้อของเก่าตระเวนรับซื้อถึงชุมชน เพื่อนำไปซ่อมแซมเป็นสินค้ามือสอง และถอดแยกชิ้นส่วนอะไหล่ นำวัสดุที่มีค่าไปขาย ทั้งนี้ การถอดแยกซากผลิตภัณฑ์ฯ ส่วนใหญ่ไม่ถูกสุขลักษณะ อาทิ มีการเผาสายไฟเพื่อคัดแยกทองแดงและนำเศษวัสดุที่ไม่มีค่าไปทิ้งตามที่รกร้างและเผาทำลายเป็นครั้งคราว ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม

ปี 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้จัดทำ (ร่าง) แนวทางการควบคุมกำกับจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์จากกิจการสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้งานแล้วหรือเหลือใช้ ภายใต้กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2560 โดยดำเนินการปรับปรุงคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 5/2549 เรื่อง การควบคุมกิจการการสะสมวัตถุสิ่งของที่ชำรุด ใช้งานแล้วหรือเหลือใช้ ลงวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 โดยเพิ่มเติมรายละเอียด ให้ครอบคลุมการควบคุมสุขลักษณะและสิ่งแวดล้อมจากกิจการถอดแยกซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และให้นำคำแนะนำที่แก้ไขเพิ่มเติมออกเป็นประกาศกระทรวงสาธารณสุข โดยอาศัยอำนาจตามข้อ 4 ภายใต้กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2560 รายละเอียดการปรับปรุงคำแนะนำ มีดังนี้

1. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับอาคารสถานที่ เช่น จัดทำขอบกั้นพื้นที่ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของโลหะหนักจากฝุ่นที่เกิดจากการถอดแยก มิให้ปนเปื้อนสู่พื้นดิน
2. เกณฑ์การจัดเก็บซากผลิตภัณฑ์ฯ จำแนกตามประเภทหรือขนาดของซากผลิตภัณฑ์ฯ
3. เกณฑ์เกี่ยวกับการถอดแยกซากผลิตภัณฑ์ฯ เช่น ห้ามเผาซากผลิตภัณฑ์ฯ เป็นต้น
4. การจัดการมูลฝอยอันตรายจากการถอดแยกฯ อาทิ น้ำมันเครื่องใช้แล้ว โฟมฉนวนกันความร้อน จะต้องคัดแยกไปกำจัดอย่างถูกต้องตามกฎหมายกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. 2563
5. เกณฑ์ปฏิบัติในการตอบสนองต่อเหตุรั่วไหลของสารอันตราย เช่น การกั้นพื้นที่ การดูดซับสารอันตรายที่รั่วไหล และการทำความสะอาดพื้นที่ที่สารอันตรายรั่วไหล เป็นต้น

คณะกรรมการควบคุมมลพิษ ในคราวการประชุมครั้งที่ 4/2566 เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2566 ให้ความเห็นชอบต่อแนวทางการควบคุมกำกับจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์จากกิจการสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้งานแล้วหรือเหลือใช้ ภายใต้กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2560 ตามที่กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายเสนอ และมอบหมายให้

กรมอนามัยนำแนวทางการควบคุมกำกับการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ จากกิจการสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้แล้วหรือเหลือใช้ ภายใต้กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการ ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2560 เสนอต่อคณะกรรมการสาธารณสุขต่อไป โดยกองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้ส่งเรื่องให้กรมอนามัยพิจารณาดำเนินการตามมติที่ประชุมคณะกรรมการควบคุมมลพิษแล้ว

การประชุมคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ในคราวการประชุมครั้งที่ 4/2566
เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2566

(ร่าง) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดการของเสียอันตราย ที่เกิดจากการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ บางประเภทและบางขนาด

จากนิยาม “โรงงาน” ตามพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 มีการเปลี่ยนแปลงจากเครื่องจักรกำลังรวม 7 แรงม้า เป็น 50 แรงม้า หรือการใช้คนงานจาก 7 คน เป็น 50 คนขึ้นไป ทำให้โรงงานตามกฎหมายเดิม ประมาณ 60,000 แห่ง จะไม่เข้าเกณฑ์โรงงาน และจะถูกกำกับดูแลโดยองค์รปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเพียงหน่วยเดียว จึงอาจมีข้อจำกัดที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากการที่สถานประกอบการจะไม่เข้าข่ายเป็นโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 พบว่าของเสียอันตรายที่เกิดขึ้น ได้แก่ ของเสียจากกระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์เสื่อมคุณภาพ กากตะกอนจากระบบบำบัดน้ำเสีย บรรจุภัณฑ์ที่ไม่ใช้แล้ว กากสี เศษผ้าปนเปื้อนน้ำมัน น้ำมันใช้แล้วหรือสารเคมีที่ใช้งานแล้ว ซึ่งการกำกับดูแลตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข อปท. จะกำกับดูแลภายใต้กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ อย่างไรก็ตาม หลักเกณฑ์ที่มีเกี่ยวกับการจัดการของเสียอันตรายดังกล่าวยังไม่มีรายละเอียดรัดกุมเหมือนกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

ปี 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้จัดทำ (ร่าง) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดการของเสียอันตรายที่เกิดจากการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพบางประเภทและบางขนาด ดังนี้

1. การจัดการของเสียอันตรายที่เกิดจากการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพบางประเภทและบางขนาด ให้อาศัยอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงาน วิธีการจัดการ ตามความในกฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. 2563

2. กำหนดประเภทหรือชนิดของของเสียอันตรายเพิ่มเติมในกฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. 2563 ข้อ 8 (6) โดยมี 2 แนวทาง ดังนี้

2.1 ไม่ต้องแก้ไขกฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. 2563 โดยกำหนดเพิ่มเติมชนิดของของเสียอันตรายเท่าที่มีลักษณะเป็นมูลฝอยของกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข (มีสถานะเป็นของแข็ง) จำนวน 6 ชนิด ได้แก่

- (1) สารกำจัดศัตรูพืช
- (2) สี หมึกพิมพ์ กาว และเรซินที่มีสารอันตราย
- (3) ไม้ที่มีสารอันตราย
- (4) เศษหรือผงโลหะที่มีสารอันตราย
- (5) เล้าจากเตาเผาที่มีสารอันตราย
- (6) กากตะกอนจากระบบบำบัดน้ำเสียที่มีสารอันตราย

2.2 ปรับแก้กฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. 2563 ข้อ 8 โดย

(1) ปรับแก้ ข้อ 8 ทั้งข้อ เพื่อระบุประเภทของมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ครอบคลุมกลุ่มของของเสียอันตราย

(2) แก้ไขเพิ่มเติมคำนิยามให้ครอบคลุมของเสียอันตรายที่มีสถานะเป็นของเหลว

3. กำหนดวิธีการกำจัดของเสียอันตรายตามความในกฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. 2563 ข้อ 20 (3) เพิ่มเติม จากเดิมที่ระบุไว้ 2 วิธี ได้แก่ (1) การฝังกลบอย่างปลอดภัย และ (2) การเผาในเตาเผา โดยมี 2 แนวทาง ดังนี้

3.1 กรณีที่เพิ่มเติมชนิดของของเสียอันตราย เพียง 6 ประเภท สอดคล้องตามข้อ 2.1 จะระบุวิธีการกำจัดของเสียอันตรายเพิ่มเติม จำนวน 5 วิธี ได้แก่

- (1) เป็นเชื้อเพลิงทดแทน
- (2) ทำเชื้อเพลิงผสม
- (3) เป็นวัตถุดิบทดแทนในเตาเผาปูนซีเมนต์
- (4) นำกลับมาใช้ประโยชน์อีกด้วยวิธีอื่น ๆ
- (5) เข้ากระบวนการนำโลหะกลับมาใหม่

3.2 กรณีเพิ่มเติมชนิดของของเสียอันตราย จำนวน 12 ชนิด สอดคล้องตามข้อ 2.2 จะมีวิธีการกำจัดของเสียอันตรายเพิ่มเติม จำนวน 8 วิธี ได้แก่

- (1) เป็นเชื้อเพลิงทดแทน
- (2) ทำเชื้อเพลิงผสม
- (3) เป็นวัตถุดิบทดแทนในเตาเผาปูนซีเมนต์
- (4) นำกลับมาใช้ประโยชน์อีกด้วยวิธีอื่น ๆ
- (5) เข้ากระบวนการนำตัวทำละลายกลับมาใหม่
- (6) เข้ากระบวนการนำโลหะกลับมาใหม่
- (7) เข้ากระบวนการคืนสภาพกรด/ด่าง
- (8) บำบัดด้วยวิธีทางเคมีกายภาพ

คณะกรรมการควบคุมมลพิษ ในคราวการประชุม ครั้งที่ 3/2566 เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2566 มีมติเห็นชอบต่อ (ร่าง) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดการของเสียอันตรายที่เกิดจากการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพบางประเภทและบางขนาด ตามที่กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายเสนอ และมอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษประสานกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มเติม/ปรับปรุงการอ้างอิงข้อมูลตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2566 ก่อนเสนอกรมอนามัย เพื่อให้นำเสนอต่อคณะกรรมการสาธารณสุขต่อไป โดยกองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้ส่งเรื่องให้กรมอนามัยเพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขฯ ตามมติคณะกรรมการควบคุมมลพิษเรียบร้อยแล้ว

การประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณาการจัดการของเสียอันตรายที่เกิดจาก
การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพบางประเภทและบางขนาด ครั้งที่ 3/2566

การประชุมคณะอนุกรรมการ
ศึกษาการกำหนดมาตรการหรือมาตรฐานควบคุมมลพิษ
จากแหล่งกำเนิด ประเภทสถานประกอบการขนาดเล็ก
ที่ไม่เข้าข่ายเป็นโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน
ครั้งที่ 2/2566

หลักเกณฑ์การประเมินค่าความเสียหายต่อ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปัญหาอุบัติเหตุจากสารเคมีรั่วไหล ระเบิด และเพลิงไหม้จากการผลิต ครอบครอง และการขนส่งสารเคมี ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อมเป็นอันมาก จากสถิติการเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมีในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2560 - 2565 พบว่ามีจำนวนไม่น้อยกว่า 135 ครั้ง ซึ่งทำให้เกิดการปนเปื้อนของสารมลพิษที่เป็นอันตรายที่ชะจากกองกากของเสียดังกล่าว ปนเปื้อนลงสู่พื้นดิน น้ำใต้ดิน และอาจไหลลงสู่แหล่งน้ำผิวดิน พื้นที่เกษตรกรรม ปศุสัตว์ และแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประชาชนในบริเวณข้างเคียง ก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงสุขภาพอนามัยและการประกอบอาชีพของประชาชน โดยผู้ก่อให้เกิดมลพิษที่เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษดังกล่าวมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายที่ตนเป็นต้นเหตุให้เกิดการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษอันเป็นเหตุให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งในบริเวณดังกล่าวและบริเวณข้างเคียงที่ถูกทำลาย ทำให้เสื่อมโทรมและได้รับความเสียหายตลอดจนทำให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายหรือสุขภาพอนามัย หรือเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นหรือของรัฐเสียหาย ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม หมวดยุทธศาสตร์แห่งชาติฉบับที่ 10 แต่ที่ผ่านมายังไม่มีการกำหนดแนวทางการประเมินค่าความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีความชัดเจนและเป็นรูปแบบเดียวกันทั้งประเทศ

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ตระหนักถึงความสำคัญและเห็นถึงความจำเป็นจึงได้จัดตั้งคณะทำงานกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณค่าความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากปัญหามลพิษและอุบัติเหตุจากสารเคมี โดยจัดทำหลักเกณฑ์การประเมินค่าความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำหลักเกณฑ์ดังกล่าวใช้อ้างอิงและเป็นกรอบแนวทางปฏิบัติในการประเมิน เพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนหรือค่าความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากปัญหามลพิษและอุบัติเหตุจากสารเคมี ที่เกิดจากผู้ก่อมลพิษที่เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษเพื่อนำมาใช้ในการบำบัดฟื้นฟูหรือการจัดหามาทดแทนสิ่งแวดล้อมส่วนที่เสียหายหรือสูญเสียไป รวมไปถึงการชดเชยให้กับผู้ได้รับผลกระทบ หรือผู้ที่เสียโอกาสจากความเสียหายดังกล่าวตลอดจนเพื่อเป็นการป้องปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับปัญหามลพิษและอุบัติเหตุจากสารเคมีที่เกิดขึ้นซ้ำซากในอนาคตอีกทางหนึ่งด้วย

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ในฐานะคณะทำงานและเลขานุการได้จัดทำหลักเกณฑ์การประเมินค่าความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีเนื้อหาประกอบด้วย

1. การจำแนกและเทคนิคการประเมินมูลค่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นการวัดมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงคุณภาพอาจมีผลต่อคุณภาพชีวิตหรือความกินดีอยู่ดีของมนุษย์ การประเมินมูลค่าทาง

เศรษฐกิจของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในหน่วยของเงินตราสามารถวัดได้ทั้งผ่านกลไกตลาดหรือกลไกราคาของสินค้าและบริการที่กลไกตลาดไม่สามารถสะท้อนมูลค่าที่แท้จริงได้ เช่น ผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตที่ใกล้สูญพันธุ์ ผลกระทบต่อทิวทัศน์สวยงาม ผลกระทบต่อถิ่นที่อยู่อาศัยของพืชและสัตว์ ผลกระทบต่อการพักผ่อนหย่อนใจ ความหลากหลายทางชีวภาพ มรดกทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ผลต่อคุณค่าทางจิตใจ เป็นต้น การประเมินมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงต้องคำนึงถึงเทคนิคการประเมินมูลค่าตามกลไกตลาดและกลไกอื่นนอกเหนือจากกลไกตลาดตามลักษณะการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 การจำแนกมูลค่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยนักเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อมได้จำแนกมูลค่าทางเศรษฐกิจทั้งหมด (Total Economic Value: TEV) ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมออกเป็น 2 ประเภทหลัก ได้แก่ มูลค่าจากการใช้ประโยชน์ (Use Value) และมูลค่าจากการไม่ใช้ประโยชน์แต่มีคุณค่าด้านอื่น ๆ (Non - use Value)

1.2 เทคนิคการประเมินมูลค่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกออกเป็น 4 แนวทางหลักตามหลักการใช้กลไกตลาดและกลไกอื่นนอกเหนือจากกลไกตลาด ได้แก่ การประเมินมูลค่าผ่านกลไกการตลาด (Market-based approaches) การประเมินมูลค่าด้วยวิธีสังเกตความพึงพอใจที่เปิดเผย (Revealed preference techniques) การประเมินมูลค่าโดยการวัดความพึงพอใจโดยตรง (Stated preference approaches) และการประเมินมูลค่าโดยการโอนย้ายมูลค่า (Benefit Transfer: BT)

2. ขั้นตอนการประเมินมูลค่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การประเมินมูลค่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวข้องกับ 2 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

2.1 การบ่งชี้ลักษณะ ขอบเขตและระดับความรุนแรงของผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือการประเมินการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ โดยการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่มุ่งความสนใจไปที่ผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในบริเวณป่าชายเลนส่งผลให้มีการลดประชากรนกน้ำและเกิดภาวะน้ำเสีย เป็นต้น โดยขั้นตอนนี้ควรบ่งชี้ได้ว่าเกิดผลกระทบในสิ่งแวดล้อมประเภทใด ผลกระทบอย่างไร และเกิดผลกระทบเป็นพื้นที่และในระดับความรุนแรงเท่าไร เช่น มลพิษทางอากาศและน้ำในหน่วยส่วนในล้านส่วน (ppm) ปริมาณดินปนเปื้อนมีหน่วยเป็นตัน พื้นที่ที่พบการปนเปื้อนมีหน่วยเป็นไร่หรือตารางกิโลเมตร เป็นต้น

2.2 การประเมินมูลค่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในรูปของตัวเงิน หรือการกำหนดค่าของสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบ ซึ่งในระยะหลังได้มีการพัฒนาศาสตร์หรือเทคนิคในการประเมินมูลค่าดังกล่าวให้สามารถประเมินมูลค่าได้

3. แนวคิดและวิธีการประเมินค่าความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การประเมินและคำนวณค่าความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะขึ้นอยู่กับลักษณะของผลกระทบหรือปัญหาด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมและอุบัติภัยสารเคมี ซึ่งมักมีลักษณะจำเพาะในแต่ละพื้นที่ ดังนั้น ในหลาย ๆ กรณีอาจจำเป็นต้องใช้หลายเทคนิควิธีการร่วมกันในการประเมินมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เกิดความเสียหายอย่างครบถ้วน นอกจากนี้ ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ไม่ว่าจะในเชิงบวก เชิงลบ ดีขึ้น หรือเลวลง มักจะเป็นเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต หรือภายหลังจากกิจกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษหรืออุบัติเหตุสารเคมี มีการหยุดดำเนินการเป็นระยะเวลาสั้น และผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจเกิดได้กว้างไกลกว่าขอบเขตพื้นที่เกิดเหตุหรือพื้นที่ดำเนินกิจกรรม โครงการ หรือสถานประกอบการที่ก่อให้เกิดผลกระทบหรือปัญหาด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมและอุบัติเหตุสารเคมี ดังนั้น การประเมินผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการประเมินมูลค่าความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมควรคำนึงถึงระยะเวลาและขอบเขตที่อาจพบในอนาคตด้วย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 แนวคิดในการประเมินค่าความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่ในการผลิตสินค้าและบริการที่หลากหลาย และแต่ละประเภทของสิ่งแวดล้อม อาทิ ดิน น้ำ ฟ้า ดิน น้ำใต้ดิน มีคุณสมบัติมากกว่าหนึ่งอย่าง เช่น ทรัพยากรน้ำสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งภาคชุมชน ภาคอุตสาหกรรม การชลประทาน และอื่น ๆ เป็นต้น การประเมินมูลค่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงควรพิจารณาบทบาทหน้าที่การให้บริการทั้งในรูปแบบที่นับได้และนับไม่ได้ให้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการผลิต การควบคุม การสนับสนุน และวัฒนธรรม ทั้งนี้ ผู้ประเมินต้องระลึกว่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสียหาย อาจใช้ระยะเวลายาวนานในการฟื้นฟูให้กลับคืนได้ดังเดิม มูลค่าความเสียหายจึงควรครอบคลุมระยะเวลาดังกล่าว

3.2 วิธีการประเมินค่าความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยจะครอบคลุมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำใต้ดิน ทรัพยากรน้ำผิวดิน คุณภาพอากาศและเสียง และทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งในการประเมินค่าความเสียหายจะสามารถประเมินได้จากค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดความเสียหายที่เกิดขึ้น อาทิ ค่าใช้จ่ายในการบ่งชี้ขนาดและขอบเขตของการปนเปื้อนและความเสียหาย ค่าใช้จ่ายในการบำบัด กำจัด และฟื้นฟู ค่าใช้จ่ายในการทดแทนทรัพยากรที่สูญเสียไป ค่าใช้จ่ายในการติดตั้งระบบบำบัด/กำจัดมลพิษ และค่าใช้จ่ายในการติดตามตรวจสอบเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระหว่างการบำบัดฟื้นฟู รวมไปถึงค่าเสียหายที่จากผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์จากการปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการเจ็บป่วยและต้องได้รับการรักษาและเสียโอกาสในการทำงาน เนื่องจากการเจ็บป่วย ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการตรวจวินิจฉัยโรค ค่ารักษาพยาบาล ค่าดูแลระหว่างการพักฟื้นและค่าเสียโอกาสหรือค่าชดเชยจากการที่ไม่ได้ทำงาน เป็นต้น

ในปี 2566 ได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อหลักเกณฑ์การประเมินค่าความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 4 ครั้ง ประกอบด้วย หน่วยงานภายในกรมควบคุมมลพิษ สถาบันการศึกษาที่มีการเรียนการสอนด้านเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม อาทิ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รวมไปถึงหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมเจ้าท่า กรมประมง สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม และได้นำข้อเสนอแนะที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นมาปรับแก้ไขหลักเกณฑ์การประเมินค่าความเสียหายฯ ดังกล่าว ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายจะนำหลักเกณฑ์การประเมินค่าความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ปรับแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ในการประเมินค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นเมื่อเกิดเหตุอุบัติภัยจากสารเคมีและการลักลอบทิ้งกากของเสียต่อไป

การประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อหลักเกณฑ์การประเมินค่าความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากหน่วยงานภายใน คพ. เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2566

การประชุมคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณค่าความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากปัญหามลพิษและอุบัติภัยจากสารเคมี ครั้งที่ 1/2566 เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2566

การประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อหลักเกณฑ์การประเมินค่าความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากสถาบันการศึกษาที่มีการเรียนการสอนด้านเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2566

การประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อหลักเกณฑ์การประเมินค่าความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จากหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2566

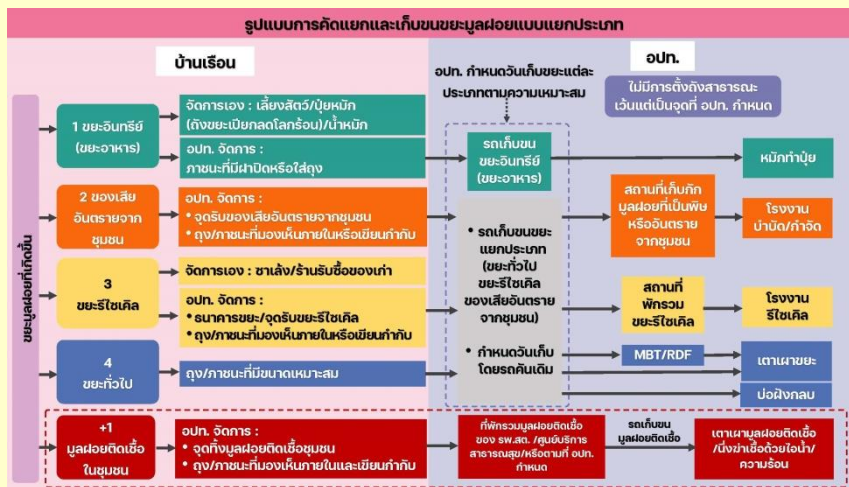
การประชุมคณะทำงานกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณค่าความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม
อันเนื่องมาจากปัญหามลพิษและอุบัติเหตุจากสารเคมี ครั้งที่ 2/2566 เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2566

การพัฒนารูปแบบการคัดแยกและการเก็บรวบรวม ขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท

กรมควบคุมมลพิษร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและกรมอนามัย จัดทำข้อเสนอรูปแบบการคัดแยกและเก็บขนขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท เพื่อใช้เป็นกรอบอ้างอิงการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเป็นทิศทางการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งเป็นไปตามแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 – 2570) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566 – 2570) โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. กำหนดให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยเป็นแบบ 4 (+1) ประเภท คือ ขยะอินทรีย์ (ขยะอาหาร) ของเสียอันตรายจากชุมชน ขยะรีไซเคิล และขยะทั่วไป รวมทั้งคัดแยกมูลฝอยติดเชื้อในชุมชนเพิ่มในกรณีที่มีขยะประเภทนี้เกิดขึ้นในชุมชนจากกลุ่มผู้ป่วยที่รักษาตัวที่บ้านหรือกลับไปรักษาตัวที่บ้านหรือจากการดูแลสุขภาพที่บ้าน (Home Health Care)

การคัดแยกขยะมูลฝอยเป็นแบบ 4 (+1) ประเภท

2. การจัดการขยะมูลฝอย

2.1 จัดการเอง โดยนำขยะอินทรีย์ (ขยะอาหาร) ไปเลี้ยงสัตว์ ทำปุ๋ยหมักน้ำหมักจุลินทรีย์ และนำขยะรีไซเคิลขายให้กับซาเล้ง/ร้านรับซื้อของเก่า หรือบริจาคให้กับโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ

2.2 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการ โดยคัดแยกมูลฝอยแต่ละประเภท ใส่ลงในถุงหรือภาชนะที่สามารถมองเห็นได้หรือเขียนข้อความกำกับ นำมาวางไว้ตามจุด ตามวันและเวลาที่กำหนด

3. การเก็บรวบรวมและขนขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท

3.1 ใช้ภาชนะหรือถุงสีตามประเภทของขยะมูลฝอย ขยะอินทรีย์ (ขยะอาหาร) ใช้สีเขียว ขยะทั่วไปใช้สีน้ำเงิน ของเสียอันตรายจากชุมชนใช้สีส้ม ขยะรีไซเคิลใช้สีเหลือง และมูลฝอยติดเชื้อในชุมชนใช้สีแดง หรือใช้ถุงพลาสติกใสหรือสีขาวยุ่น (ถุงพลาสติกหูหิ้ว ถุงพลาสติกทุกชนิดที่ประชาชนได้รับและมีการใช้งานอยู่แล้ว) หรือภาชนะอื่นที่สามารถมองเห็นประเภทขยะมูลฝอยหรือขอให้ประชาชนเขียนข้อความกำกับ

การใช้ภาชนะที่มีสีตามประเภทของขยะมูลฝอย

3.2 กำหนดวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางการเก็บขนขยะมูลฝอย ขยะอินทรีย์ (ขยะอาหาร) ควรจัดรถเก็บขนแยกต่างหาก ของเสียอันตรายจากชุมชน ขยะรีไซเคิล และขยะทั่วไป ใช้รถเก็บขนร่วมกัน โดยจัดช่องเก็บตามประเภทให้เป็นสัดส่วน สำหรับมูลฝอยติดเชื้อในชุมชน ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

4. การกำจัดขยะมูลฝอย ณ ปลายทาง ให้จัดการขยะมูลฝอยตามเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับประเภทของขยะมูลฝอยที่ได้คัดแยกมาแล้ว

5. แนวทางการขับเคลื่อนรูปแบบการคัดแยกและเก็บขนขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท

5.1 การขับเคลื่อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สร้างการรับรู้ร่วมกัน โดยอาศัยแรงขับเคลื่อนจาก “ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ในการกำหนดนโยบาย พร้อมทั้งสร้างกฎกติกา กำหนดรูปแบบการคัดแยกและเก็บขนขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท นำไปกำจัดอย่างถูกต้อง รวมทั้งสื่อสารให้รู้ถึงประโยชน์ที่จะได้รับร่วมกัน เพื่อสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชน

5.2 การขับเคลื่อนของหน่วยงานส่วนกลาง ศึกษาหลักการการสร้างกฎกติกา เพื่อการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นและพิจารณาพัฒนากฎหมายกลาง และปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอย โดยสนับสนุนให้มีการเก็บค่าธรรมเนียมในรูปแบบของการจำหน่ายถุงใส่ขยะมูลฝอยที่มีตราสัญลักษณ์ของภาครัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6. การดำเนินงานจะมีแผนการขับเคลื่อนรูปแบบการคัดแยกและเก็บขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566 - 2567) จะดำเนินการในพื้นที่นำร่องเพื่อถอดบทเรียนในการดำเนินงาน จากนั้นในระยะที่ 2 (พ.ศ. 2568 - 2570) จะขยายผลให้ครอบคลุมพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง โดยการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น และจัดเก็บค่าธรรมเนียมพร้อมแรงจูงใจและบทกำหนดโทษ รวมถึงการพัฒนาให้เป็นกฎหมายกลางหรือการออกเป็นกฎหมายใหม่สำหรับการคัดแยกและเก็บขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท

ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ และได้เชิญชวนพื้นที่ที่มีศักยภาพในการจัดการขยะมูลฝอยให้ร่วมเป็นพื้นที่นำร่อง จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เทศบาลเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร เทศบาลตำบลเกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี และองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่ โดยคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ในการประชุมครั้งที่ 3/2566 เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2566 มีมติเห็นชอบข้อเสนอรูปแบบฯ ดังกล่าว และมอบหมายให้นำเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในวันที่ 20 ธันวาคม 2566 โดยจะดำเนินการถอดบทเรียนจากการดำเนินงานในพื้นที่นำร่องทั้ง 4 แห่ง และขยายผลการดำเนินงานไปยังพื้นที่อื่น ๆ รวมทั้งนำรูปแบบนี้ไปใช้ในการยกร่างหลักเกณฑ์การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการคัดแยกและเก็บขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลำดับต่อไป

พิกัดอัตราศุลกากรและรหัสสถิติสำหรับของเสียอันตราย ตามระบบฮาร์โมนี ปี 2022

การจัดทำรายการพิกัดอัตราศุลกากรและรหัสสถิติสำหรับของเสียอันตรายตามระบบฮาร์โมนี ปี 2022 (Harmonizes Commodity Description and Coding System: HS2022) ภายใต้อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด เมื่อปี 2565 ทำให้มีรายการสินค้าตามประเภทพิกัดอัตราศุลกากร เฉพาะตอนที่ 25 26 27 38 39 41 55 71 73 76 81 84 และ 85 ของภาค 2 พิกัดอัตราอากรขาเข้าแห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2564 ที่ต้องควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียดังกล่าว รวม 502 รายการ และทำให้รายการพิกัดอัตราศุลกากรของขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องห้ามนำเข้ามาในราชอาณาจักร ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ขยะอิเล็กทรอนิกส์เป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการนำเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. 2563 เปลี่ยนแปลงจาก 428 รายการ เป็น 450 รายการ ซึ่งกรมการค้าต่างประเทศอยู่ระหว่างยกร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ขยะอิเล็กทรอนิกส์เป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการนำเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. กำหนดให้ขยะอิเล็กทรอนิกส์ตามพิกัดศุลกากรตอนที่ 84 และ 85 (พิกัดอัตราศุลกากร 8414 – 8548) เฉพาะรหัสสถิติ xxxx.xxxx.899 จำนวน 450 รายการ ท้ายประกาศกระทรวงพาณิชย์ดังกล่าว เป็นของต้องห้ามในการนำเข้ามาในราชอาณาจักร

อย่างไรก็ตาม กรมศุลกากรในฐานะคณะทำงานและฝ่ายเลขานุการร่วมในคณะทำงานปรับปรุงบัญชีรายชื่อและกำหนดพิกัดอัตราศุลกากรและรหัสสถิติสำหรับของเสียที่ควรควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีความเห็นว่า ร่างประกาศกระทรวงพาณิชย์ดังกล่าว ยังมิได้ควบคุมหรือห้ามนำเข้าสินค้าพิกัดอัตราศุลกากร 8549 “เศษและของที่ใช้ไม่ได้ทางไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์” ซึ่งอาจจะเข้าข่ายเป็นของเสียเคมีวัตถุตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายและเป็นของเสียตามภาคผนวก 8 (List A) ของอนุสัญญาบาเซล จึงขอเสนอให้มีการพิจารณาและทบทวนสินค้าตามพิกัดอัตราศุลกากร 8549 จำนวน 27 รายการ เพื่อควบคุมหรือห้ามนำเข้ามาในราชอาณาจักรอีกครั้ง

คณะทำงานปรับปรุงบัญชีรายชื่อและกำหนดพิกัดอัตราศุลกากรและรหัสสถิติสำหรับของเสียที่ควรควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยมีกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ในฐานะคณะทำงานและเลขานุการร่วม ได้ปรับปรุงรายการพิกัดอัตราศุลกากรและรหัสสถิติสำหรับของเสียอันตรายภายใต้อนุสัญญาบาเซลฯ ให้สอดคล้องกับการใช้พิกัดอัตราศุลกากรตามระบบฮาร์โมนี ปี 2022 มีข้อสรุปดังนี้

1. กำหนดรหัสสถิติ 899 เฉพาะเศษและของที่ใช้ไม่ได้ทางไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ภายใต้อนุสัญญาบาเซลฯ ให้กับสินค้าตามพิกัดอัตราศุลกากร 8549 เศษและของที่ใช้ไม่ได้ทางไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 21 รายการ ซึ่งเข้าข่ายเป็นของเสียเคมีวัตถุบัญชี 5.2 ลำดับที่ 2.16 2.17 และ 2.18 ท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. 2556 และเป็นของเสียที่ควรควบคุมภายใต้บัญชีรายชื่อของเสียอันตรายตามภาคผนวก 8 (List A) รหัสของเสีย A1160, A1170, A1180 ของอนุสัญญาบาเซลฯ ซึ่งจะให้มีรายการสินค้าที่ต้องควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดน รวมทั้งสิ้น 523 รายการ

2. กรมศุลกากรอยู่ระหว่างออกประกาศแก้ไขเพิ่มเติมรหัสสถิติสินค้า โดยกำหนดรหัสสถิติ 899 “เฉพาะของเสียอิเล็กทรอนิกส์ภายใต้อนุสัญญาบาเซล” ให้กับสินค้าประเภท 8549 จำนวน 21 รายการข้างต้น จากนั้นกรมการค้าต่างประเทศจะเพิ่มเติมรายการสินค้าตามพิกัดอัตราศุลกากร 8549 เฉพาะรหัสสถิติ xxxx.xxxx.899 จำนวน 13 รายการ ซึ่งเข้าข่ายเป็นของเสียเคมีวัตถุอันตราย 5.2 ลำดับที่ 2.18 และเป็นของเสียตามภาคผนวก 8 (List A) ของอนุสัญญาบาเซลฯ ไว้ในประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ขยะอิเล็กทรอนิกส์เป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการนำเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. รวมทั้งสิ้น 463 รายการ

3. กรมควบคุมมลพิษอยู่ระหว่างจัดทำคู่มือพิกัดอัตราศุลกากรและรหัสสถิติเฉพาะสำหรับของเสียอันตราย ภายใต้อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด ฉบับปี 2022 เพื่อให้หน่วยงานนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

2.2

การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจาก
ขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

ข้อเสนอการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ที่ไม่ถูกต้อง ปี 2566

ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยเป็นปัญหาหลักด้านการจัดการมลพิษของประเทศ โดยปี 2565 ประเทศไทยมีขยะมูลฝอยเกิดขึ้น 25.70 ล้านตัน โดยมีอัตราการเกิดขยะมูลฝอยเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎรปี พ.ศ. 2565 เท่ากับ 1.07 กิโลกรัม/คน/วัน โดยขยะมูลฝอยจะถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ 8.80 ล้านตัน และขยะมูลฝอยที่เหลือ 16.9 ล้านตัน จะถูกนำไปกำจัด ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย โดยพบว่าสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของประเทศทั้งภาครัฐและเอกชนที่เปิดดำเนินการมีจำนวน 2,074 แห่ง โดยแบ่งเป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการถูกต้องตามหลักวิชาการ 111 แห่ง (ร้อยละ 5) ที่เหลือเป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการไม่ถูกต้อง 1,963 แห่ง (ร้อยละ 95) ซึ่งเป็นสัดส่วนสูงมาก เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งมีงบประมาณในการกำจัดขยะมูลฝอยไม่เพียงพอ ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการเดินระบบกำจัดขยะมูลฝอย สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยหลายแห่งรองรับขยะมูลฝอยมากเกินไปกว่าศักยภาพที่จะรองรับได้ การจัดหาสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยแห่งใหม่ดำเนินการได้ยาก จากปัญหาประชาชนในพื้นที่ต่อต้านหรือคัดค้านในการก่อสร้างและดำเนินการ การกำกับและบังคับใช้กฎหมายกับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเอกชนเป็นไปได้ยากและไม่มีการดำเนินการ ตลอดจนการกำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการไม่ถูกต้องเช่นเดียวกัน ส่งผลให้เกิดปัญหาซ้ำซาก เช่น ไฟไหม้บ่อขยะมูลฝอย มลพิษจากการกำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง น้ำเสียจากบ่อขยะมูลฝอย ดังนั้น กรมควบคุมมลพิษจึงได้จัดทำข้อเสนอการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง เพื่อเป็นกรอบและแนวทางที่จะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อขับเคลื่อนมาตรการภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 - 2570) ในการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่จะส่งผลให้การจัดการขยะมูลฝอยเป็นไปตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดในแผนปฏิบัติการฯ ระดับประเทศ

แนวความคิดการจัดทำข้อเสนอการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง จะพิจารณาจากสถานะของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในปัจจุบัน ปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย โดยสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องทั่วประเทศจำนวน 1,963 แห่ง สามารถแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่อยู่ในพื้นที่ป่า

กลุ่มที่ 2 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีความพร้อมในการผลิตกระแสไฟฟ้า และระบบอื่น ๆ ตามโครงการของกระทรวงมหาดไทย

กลุ่มที่ 3 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีความเสี่ยงสูงที่จะก่อให้เกิดมลพิษ

กลุ่มที่ 4 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีความเสี่ยงต่ำที่จะก่อให้เกิดมลพิษ

การแบ่งกลุ่มเพื่อการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง

ทั้งนี้ ข้อเสนอการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง จะพิจารณาแยกตามรายกลุ่ม ซึ่งอาจจะมีข้อเสนอในการยกระดับที่แตกต่างกัน อาทิ การปรับปรุงให้ดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักวิชาการ การปรับปรุงเป็นสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยเพื่อรวบรวมและนำส่งไปยังสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง การผลักดันการจัดการขยะมูลฝอยตามแบบการรวมกลุ่มพื้นที่ (Cluster) เพื่อการจัดการขยะมูลฝอยและการปิดและจัดการขยะมูลฝอยที่ตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งการจัดการขยะมูลฝอยตามแบบ Cluster เป็นนโยบายหลักในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความก้าวหน้าการดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษ ปี 2566 ได้จัดส่งข้อเสนอการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง ปี 2566 ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามข้อเสนอการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง ดังนี้

1. ผลักดันการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่ป่าไม้ โดยคณะกรรมการจัดทำหลักเกณฑ์การขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าไม้เพื่อการจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้กำหนดหลักเกณฑ์ฯ ดังกล่าว และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และคณะกรรมการพิจารณาการขออนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่าที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ และฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการได้ประสานจัดส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2566

2. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อให้จังหวัดพิจารณาใช้ประโยชน์ข้อเสนอการยกระดับฯ และขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. 2566 ในการบริหารจัดการขยะปลายทางให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ ทั้งนี้

กรมควบคุมมลพิษได้ร่วมพิจารณากลับกรองโครงการกำจัดมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอบหมายให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการกำจัดมูลฝอยของกระทรวงมหาดไทย

3. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้นำข้อเสนอการยกระดับฯ มาใช้ประกอบในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณโครงการด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนผ่านแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด

การแจ้งเตือนภัยเพื่อเฝ้าระวังปัญหาด้านขยะมูลฝอย ในช่วงอุทกภัยและเพลิงไหม้ในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

ปัจจุบันสภาพภูมิอากาศของโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก ซึ่งก่อให้เกิดภาวะเอลนีโญหรือภาวะที่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียขาดฝนและเกิดความแห้งแล้ง แต่ชายฝั่งของทวีปอเมริกาใต้มีฝนตกเพิ่มมากขึ้น และภาวะลานีญาหรือภาวะที่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลียขาดฝนตกหนักมากกว่าปกติและเกิดน้ำท่วม แต่ชายฝั่งของทวีปอเมริกาใต้เกิดความแห้งและส่งผลกระทบต่อประเทศไทยมีฝนตกหนักมากและติดต่อกันหลายปี หรือแห้งแล้งหนักอย่างต่อเนื่อง ซึ่งภาวะดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและผู้ที่อยู่อาศัยโดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเป็นอย่างมาก

ปัญหาขยะมูลฝอยในช่วงอุทกภัย

ปัญหาอุทกภัยเป็นปัญหาที่มักเกิดขึ้นกับประเทศไทยในทุกปี เนื่องจากประเทศไทยตั้งอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตรและได้รับอิทธิพลการปะทะของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ อาจส่งผลให้เกิดปัญหาฝนตกหนักและอุทกภัยต่อสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของ (1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก ในช่วงเดือนกรกฎาคม - ตุลาคม และ (2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ภาคใต้ และภาคตะวันตกบางแห่ง ในช่วงเดือนพฤศจิกายน - มกราคม รวมทั้งปัญหาเรื่องของการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียหลังจากเหตุอุทกภัย ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่ตามมา

ปัญหาเหตุเพลิงไหม้สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในฤดูร้อน

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยมักเกิดเหตุเพลิงไหม้อยู่บ่อยครั้ง โดยสถิติพบว่า ประเทศไทยเมื่อเข้าสู่ฤดูหนาวและฤดูร้อนในช่วงเดือนมกราคมจนถึงช่วงปลายเดือนพฤษภาคม จะส่งผลให้มีอากาศแห้ง แล้ง และร้อน ซึ่งเอื้อต่อการเกิดเหตุเพลิงไหม้ในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย โดยเฉพาะสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการอย่างไม่ถูกต้องที่มีการลักลอบเผากำจัดขยะมูลฝอย หรือมีการเผาในพื้นที่เกษตรกรรมในบริเวณใกล้เคียง ซึ่งอาจลุกลามเข้าไปยังสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย รวมทั้งสถานที่แปรรูปเป็นเชื้อเพลิงขยะ (Refuse Derived Fuel; RDF) และมีการเก็บกัก RDF เพื่อรอการนำไปแปรรูปเป็นพลังงาน ซึ่งอาจมีความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุเพลิงไหม้ในช่วงเวลาดังกล่าว

การดำเนินงาน

การแก้ไขปัญหาขยะในช่วงอุทกภัย กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายทำการประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนที่มีความเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบจากปัญหาฝนตกหนักและน้ำท่วมเป็นประจำ โดยประมวลผลจากข้อมูลในพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยของศูนย์ป้องกันวิกฤติน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ และข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) : GISTDA ร่วมกับข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยทั่วประเทศของกรมควบคุมมลพิษ และจัดทำแนวทางในการดำเนินงานรับมือกับการจัดการขยะมูลฝอย

ในช่วงอุทกภัย เพื่อใช้ในการรับมือกับเหตุอุทกภัยในช่วงก่อนและหลังเหตุอุทกภัยเผยแพร่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชน พร้อมทั้งประสานแจ้งเตือนให้กับอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผู้ว่าราชการจังหวัด 76 จังหวัด และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

การเฝ้าระวังเหตุเพลิงไหม้สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในฤดูร้อน กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายดำเนินการประสานข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประเมินสาเหตุที่ส่งผลให้เกิดเพลิงไหม้ในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยอยู่บ่อยครั้ง โดยพบว่าเกิดจาก 6 สาเหตุ ได้แก่ 1) มีขยะมูลฝอยเก่าตกค้างสะสมเป็นจำนวนมาก 2) เกิดการจุดไฟเผาเพื่อหาของมีค่าหรือการลักลอบวางเพลิง 3) ไม่มีการกลบทับขยะมูลฝอยด้วยดินตามระยะเวลาที่กำหนด 4) มักพบในสถานที่แปรรูปขยะมูลฝอยเป็นเชื้อเพลิงขยะที่ไม่มีการระวังป้องกัน 5) ขาดการใส่ใจเฝ้าระวังการจุดไฟเผาวัสดุในพื้นที่ และ 6) การลักลอบทิ้งของเสียอันตรายชุมชน วัตถุไวไฟ หรือแบตเตอรี่ในพื้นที่กองขยะมูลฝอย รวมทั้งจัดทำคู่มือแนวทางการระงับเหตุไฟไหม้ในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และ Infographic เพื่อให้ความรู้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งประสานแจ้งเตือนให้กับอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผู้ว่าราชการจังหวัด 76 จังหวัด และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้ กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้กำหนดปฏิทินในการแจ้งเตือนและเผยแพร่แนวทางการแก้ไขปัญหาทั้งเหตุอุทกภัยและเพลิงไหม้ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์และแฟนเพจของกรมควบคุมมลพิษ รวมทั้งเว็บไซต์ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน เพื่อเป็นการป้องกันการรับเหตุ และการฟื้นฟูสภาพพื้นที่หลังเกิดเหตุได้อย่างเหมาะสมและทันเหตุการณ์

 Infographic เพื่อให้ความรู้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

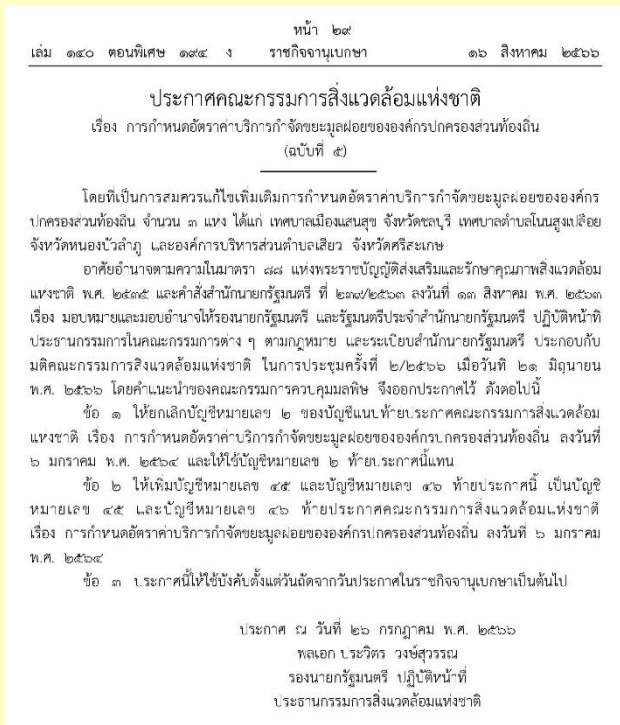

การกำหนดอัตราค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอย ตามมาตรา 88 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

มาตรา 53 (4) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 “ให้คณะกรรมการควบคุมมลพิษ มีอำนาจและหน้าที่ในการเสนอแนะการกำหนดอัตราค่าบริการสำหรับระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ” และมาตรา 88 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 “ในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่ใดซึ่งได้จัดให้มีการก่อสร้างและดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการโดยเงินงบประมาณแผ่นดินหรือเงินรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น และเงินกองทุนซึ่งจัดสรรตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษพิจารณา กำหนดอัตราค่าบริการที่จะประกาศใช้ในแต่ละเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่ที่เป็นที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมดังกล่าว

ในปี 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้ดำเนินการทบทวนและกำหนดอัตราค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ลงวันที่ 11 มีนาคม 2564 ตามข้อ 1.3 (1) ซึ่งจะสิ้นสุดในปี พ.ศ. 2565 และกำหนดอัตราค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอย

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยแล้วเสร็จและดำเนินการระบบกำจัดของเสียรวม ซึ่งต้องกำหนดอัตราค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอย ตามมาตรา 88 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลโนนสูงเปลือย จังหวัดหนองบัวลำภู และองค์การบริหารส่วนตำบลเสียว จังหวัดศรีสะเกษ โดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้เห็นชอบต่ออัตราค่าบริการดังกล่าว เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2566 และลงประกาศในราชกิจจานุเบกษามีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 17 สิงหาคม 2566

การดำเนินงานปรับเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์จากขวดแก้วเปียร์เป็นเปียร์กระป๋อง และนาร่องการจัดการขยะบรรจุภัณฑ์ประเภทอื่น ๆ ในพื้นที่เกาะเต่า

การจัดการขยะบนเกาะที่เกิดจากการท่องเที่ยวพบปัญหามีข้อจำกัดทางด้านพื้นที่และองค์ประกอบขยะที่กำจัดยาก ซึ่งขยะส่วนใหญ่จะเป็นขวดแก้ว โดยเฉพาะขวดเปียร์ที่ไม่สามารถนำกลับคืนเพื่อใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เนื่องจากเป็นขยะที่มีมูลค่ารับซื้อคืนต่ำ มีน้ำหนักมากและมักเกิดการแตกเสียหายในการขนส่งกลับคืนไปยังโรงงานรีไซเคิลที่ตั้งอยู่ห่างไกลจากพื้นที่ภาคใต้ กรมควบคุมมลพิษ โดยกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย และสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 จึงได้มีแนวคิดในการประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยเชิงนิเวศน์เศรษฐกิจ (Eco-design Eco-lifestyle and Eco-tourism) โดยนาร่องในพื้นที่เกาะเต่า ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ โดยลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ “โครงการจัดการขยะบรรจุภัณฑ์ตลอดห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) โดยการปรับเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์ การพัฒนาระบบขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิต (Extended Producer Responsibility : EPR) และระบบจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่เกาะเต่า อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ร่วมกับหน่วยงานพันธมิตร ได้แก่ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมการท่องเที่ยว เทศบาลตำบลเกาะเต่า มูลนิธิการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน (มูลนิธิ 3R) องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวเกาะเต่า ชมรมรักษ์เกาะเต่า และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2566 เพื่อมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทขวดแก้วเปียร์เป็นเปียร์กระป๋องอะลูมิเนียม และจัดระบบรองรับขยะพลาสติกที่มีมูลค่าและขยะพลาสติกที่ไม่มีมูลค่าหรือขยะกำพร้าเพื่อรวบรวมนำกลับขึ้นฝั่ง

ภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ทุกฝ่ายมีเจตนาร่วมกันในการรับผิดชอบการดำเนินงาน เพื่อขับเคลื่อนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนการจัดการบรรจุภัณฑ์ตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน และผลักดันให้เกิดต้นแบบนาร่องอย่างยั่งยืนในพื้นที่เกาะเต่า อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยการปรับเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์ การเพิ่มศักยภาพให้เกิดการคัดแยกบรรจุภัณฑ์ตั้งแต่ต้นทาง การพัฒนาระบบรวบรวมและขนส่งออกจากเกาะ การจัดตั้งจุดรองรับการคัดแยก การส่งเสริมกลุ่มอาชีพที่ทำการเก็บรวบรวม การสร้างระบบที่เชื่อมโยงการหมุนเวียนบรรจุภัณฑ์ที่ครบวงจร การเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะที่ไม่ให้เกิดการตกค้างบนเกาะ และการป้องกันการหลุดรอดของขยะทะเลในพื้นที่เกาะเต่า เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการ EPR และตามหลักความสำคัญของการจัดการขยะมูลฝอย (Waste Management Hierarchy) โดยมีเป้าหมาย ดังนี้

เป้าหมายที่ 1 การลดการนำบรรจุภัณฑ์ที่ยากแก่การจัดการเข้าเกาะ เพื่อเพิ่มมูลค่าการขายบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว ให้สามารถจัดการได้อย่างยั่งยืนตามกลไก โดยไม่มีการใช้เงินสนับสนุน ซึ่งแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ

- ระยะที่ 1 การเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์สำหรับกลุ่มสินค้าที่มีบรรจุภัณฑ์อื่นทดแทนที่สามารถจัดการได้ง่ายภายในพื้นที่เกาะ เช่น ขวดแก้วเปียร์ ขวดแก้วน้ำอัดลม ขวดพลาสติกน้ำอัดลม โดยให้ดำเนินการภายในระยะเวลา 3 เดือน

- ระยะเวลาที่ 2 การเสนอผู้ผลิตสินค้าที่ต้องการจำหน่าย จ่าย แจก บนพื้นที่เกาะให้มีบรรจุภัณฑ์ทางเลือกที่สามารถจัดการได้ง่ายบนพื้นที่เกาะ เช่น กลุ่มเครื่องดื่มชูกำลัง เครื่องดื่มเกลือแร่ เครื่องดื่มวิตามิน เครื่องดื่มกลุ่มชา-กาแฟ เครื่องดื่มกลุ่มนม โดยดำเนินการภายในระยะเวลา 1 ปี

เป้าหมายที่ 2 การสร้างความเข้าใจและก่อให้เกิดความร่วมมือกับเอกชน หน่วยงานภาครัฐ ประชาชน แรงงาน และนักท่องเที่ยวบนเกาะเต่า โดยผ่านการทำงานภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เพื่อกำหนดการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่จัดการง่าย สำหรับสินค้าที่นำมาจำหน่าย จ่าย แจก บนเกาะเต่า และเร่งให้มีการส่งเสริมการนำเข้าสินค้าทุกประเภทที่เข้าพื้นที่เกาะให้มีแนวคิด Eco-design ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่การเริ่มต้นการผลิต การขนส่ง การใช้งานตลอดจนถึงการจัดการหลังจากใช้งานสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์นั้น ๆ

เป้าหมายที่ 3 การพิจารณาสำหรับบรรจุภัณฑ์ที่จัดการยาก แต่ยังคงมีความจำเป็นต้องจำหน่าย จ่าย แจก บนเกาะ โดยสนับสนุนให้เกิดการเก็บและคัดแยก รวมถึงการขนส่งออกจากเกาะ เพื่อลดปัญหาขยะตกค้างบนเกาะ โดยใช้หลักการ EPR

นอกจากนี้กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้มีการตั้งคณะทำงานกำกับกับการดำเนินงานภายใต้ข้อตกลงความร่วมมือโครงการจัดการขยะบรรจุภัณฑ์ตลอดห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) โดยการปรับเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์ การพัฒนาระบบขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิต (Extended Producer Responsibility : EPR) และระบบจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่เกาะเต่า เพื่อหาแนวทางปฏิบัติในการขับเคลื่อนการจัดการขยะบรรจุภัณฑ์ให้ต่อเนื่อง รวมทั้งจัดระบบคัดแยกขยะเพื่อให้ทุกภาคส่วนดำเนินการ และกำหนดเป้าหมายหลักในการลดปริมาณขยะที่ต้องนำไปกำจัดจาก 20 ตันต่อวัน ให้เหลือเพียง 5 ตันต่อวัน ภายในระยะเวลา 2 ปี และกำหนดเป้าหมายย่อย 3 หัวข้อ ที่ต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายภายในระยะ 2 ปี ได้แก่

- 1) ต้องไม่พบขวดแก้วเปี๋ยร์ในสถานที่กำจัดขยะ
- 2) ต้องลดองค์ประกอบของขยะบรรจุภัณฑ์พลาสติกประเภท PE และ PP ลง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50
- 3) ต้องลดขยะอาหารที่พบในสถานที่กำจัดขยะลง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

ทั้งนี้ เทศบาลตำบลเกาะเต่า ได้สนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่ โดยออกประกาศเทศบาลตำบลเกาะเต่า เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2566 เรื่อง นโยบายการจำหน่ายและบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ประเภทกระป๋องอูมิเนียมแทนการจำหน่ายและบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ประเภทขวดแก้ว

การดำเนินงานในระยะต่อไป กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย และสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 14 จะร่วมให้คำแนะนำและให้ข้อคิดเห็น เพื่อสนับสนุนและขับเคลื่อนนโยบายของเทศบาลตำบลเกาะเต่าในการจัดการบรรจุภัณฑ์ทั้งระบบ รวมทั้งการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องนำไปกำจัด และตกค้างบนเกาะ ประสานงานเพื่อผลักดันให้เกิดการออกแบบผลิตภัณฑ์ การจำหน่ายสินค้าและบริการ การประกอบธุรกิจที่จะช่วยลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้นหลังการบริโภค และสนับสนุนกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติกของประเทศ ระยะเวลาที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) ภายใต้ความร่วมมือระหว่างกัน ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินโครงการฯ และ

ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ในการสนับสนุนการวางจุดคัดแยกขยะตามประเภท (Drop-off point) เพื่อการหมุนเวียนกลับเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน และการใช้ประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อลดปริมาณขยะที่ตกค้าง ทดลองใช้ระบบการขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิต (EPR) โดยการสนับสนุนค่าขนส่งขยะกำพร้าว้าและขยะที่ไม่มีราคารับซื้อและให้เอกชนผู้ประกอบการดำเนินการระบบมัดจำคืนเงิน (Deposit-Return System) สำหรับบรรจุภัณฑ์ที่มีมูลค่ารับซื้อต่ำและเรียกคืนได้ยาก เพื่อให้เกาะเต่าเป็นพื้นที่นำร่องการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่ฝั่งอ่าวไทยระดับประเทศต่อไป

การลงพื้นที่และพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานในพื้นที่เกาะเต่า

การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการประเมินพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษ

ปัจจุบันปัญหามลพิษจากการลักลอบทิ้งกากของเสียโดยผิดกฎหมาย การจัดการกากของเสียอันตรายอย่างไม่ถูกหลักวิชาการ รวมถึงการเกิดอุบัติเหตุที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีเป็นปัญหาที่พบมากขึ้น พื้นที่ดังกล่าวมักพบการรั่วไหลแพร่กระจายของสารมลพิษและเกิดภาวะมลพิษกลายเป็นพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม เมื่อพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษมีการค้นพบและเข้าสู่กระบวนการประเมินพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษ เพื่อบ่งชี้ความจำเป็นในการจัดการพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษ ทำให้กลายเป็นภาระของหน่วยงานภาครัฐที่จะดำเนินการประสานให้เกิดการชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสุขภาพมนุษย์และสิ่งแวดล้อม การดำเนินคดี การดำเนินการขนย้ายกากของเสียไปกำจัดตามหลักวิชาการ และการฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนและสิ่งแวดล้อม ดังเช่นตัวอย่าง กรณีการปนเปื้อนสารตะกั่วในดินและตะกอนดินในลำห้วยคลิตี้ จังหวัดกาญจนบุรี กรณีการปนเปื้อนแคดเมียมในดินและตะกอนดินในลำห้วยแม่ตาบ จังหวัดตาก กรณีพื้นที่ปนเปื้อนสารอันตรายจากการลักลอบทิ้งกากของเสียอุตสาหกรรมที่กลางดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา กรณีการปนเปื้อนมลพิษจากการประกอบกิจการของบริษัท แวกซ์ กาเบจ รีไซเคิล เซ็นเตอร์ จำกัด จังหวัดราชบุรี ซึ่งการดำเนินการในปัจจุบันมีการนำหลักการด้านการประเมินและบริหารจัดการความเสี่ยงต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม (Risk-Based Contaminated Land Assessment and Management) ที่เป็นหลักสากลมาใช้ในการประเมินพื้นที่ปนเปื้อนและเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจเลือกวิธีบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม ตั้งแต่การให้ธรรมชาติฟื้นฟูด้วยตัวเอง การฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนโดยการขจัดการปนเปื้อนออกจากพื้นที่ หรือการฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนโดยการใช้เทคโนโลยีทางกายภาพหรือเคมีหรือชีวภาพในพื้นที่

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการประสานเพื่อให้มีการดำเนินการฟื้นฟูหรือระงับเหตุที่อาจเป็นอันตรายจากมลพิษในพื้นที่ที่มีการปนเปื้อนมลพิษและการพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยี และกฎหมาย เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการกากของเสียและสารอันตราย จึงได้มอบหมายให้สำนักพัฒนาเทคโนโลยีเพื่ออุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือจัดทำคู่มือแนวปฏิบัติการประเมินพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษ (Guidance on Contaminated Site Assessment) โดยการใช้องค์ความรู้ทางวิชาการด้านการตรวจสอบพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษ เพื่อการตัดสินใจฟื้นฟูตามหลักการประเมินความเสี่ยงอันตรายต่อสุขภาพมนุษย์และเพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติการประเมินพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การค้นพบพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษ (Site Discovery) 2) การประเมินพื้นที่เบื้องต้น (Preliminary Site Investigation: PSI) 3) การประเมินพื้นที่อย่างละเอียด (Detailed Site Investigation: DSI) 4) การวางแผนฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษ 5) การดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษ 6) การติดตามตรวจสอบเฝ้าระวังการปนเปื้อน และ 7) ยุติการดำเนินการ (No Further Action) สำหรับการปฏิบัติงานจริงในภาคสนามของเจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ในการวางแผนการตรวจสอบและประเมินพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษเพื่อการตัดสินใจเลือกวิธีการฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และได้จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง“แนวปฏิบัติการประเมินการปนเปื้อนมลพิษ” ให้กับเจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษทั้งจากส่วนกลาง

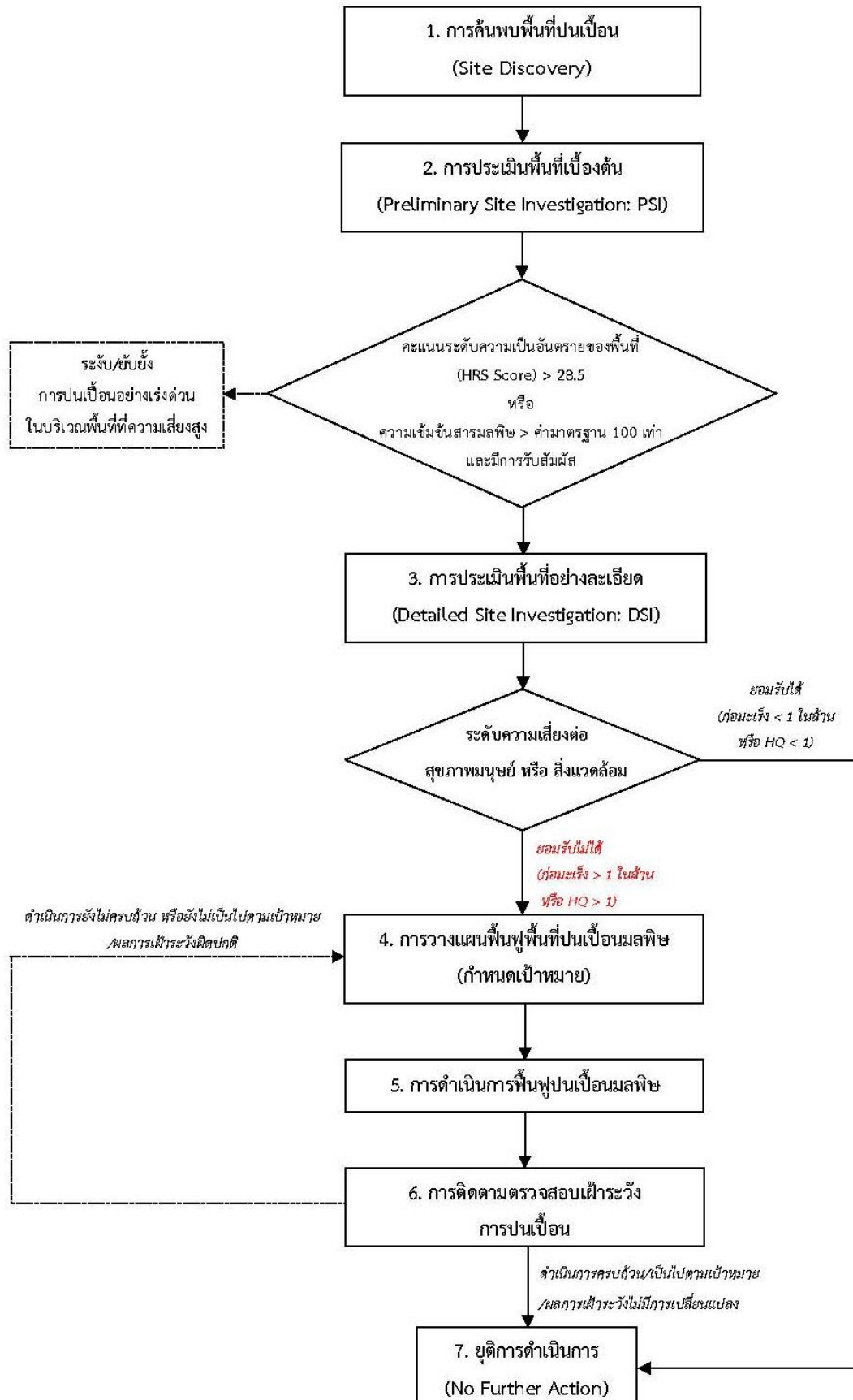
และสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 1 – 16 จำนวน 50 คน ในระหว่างวันที่ 3 – 4 กรกฎาคม 2566 ณ โรงแรมเอเชีย กรุงเทพมหานคร เพื่อเตรียมความพร้อมบุคลากรของกรมควบคุมมลพิษให้มีองค์ความรู้และทักษะด้านการวิเคราะห์และประเมินการปนเปื้อนมลพิษ กระบวนการประเมินพื้นที่ปนเปื้อน การค้นพบพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษเบื้องต้น การประเมินพื้นที่ปนเปื้อนอย่างละเอียด และการประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพมนุษย์และระบบนิเวศ เพื่อนำไปสู่การวางแผนการประเมินพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษ รวมถึงการตัดสินใจบริหารจัดการและฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อน การเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมภายหลังการฟื้นฟู นอกจากนี้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูลผลตรวจวัดคุณภาพดินและน้ำใต้ดิน ด้วยโปรแกรม ProUCL (Soil Evaluation Tool) และ GWSDAT (Groundwater Evaluation Tool) กรณีศึกษาการประเมินพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษและเทคนิคการบำบัดฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษ เพื่อให้เจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษสามารถประเมินการปนเปื้อนมลพิษ การประเมินพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการปนเปื้อนได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

การฝึกอบรม เรื่อง “แนวปฏิบัติการประเมินการปนเปื้อนมลพิษ”
เมื่อวันที่ 3-4 กรกฎาคม 2566

กระบวนการจัดการพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษ

การขับเคลื่อนรูปแบบการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ที่เหมาะสมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สืบเนื่องจากประกาศกรมควบคุมมลพิษ เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2565 ได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 7 ขั้นตอน พร้อมแนวทางการบริหารจัดการในภาพรวมของจังหวัด โดยใช้รูปแบบการแยกทิ้ง ณ ต้นทาง จัดวางภาชนะรองรับ หรือตู้แยกทิ้ง กำหนดจุดทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชน (จุด drop off) ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ เพื่อเก็บรวบรวมส่งกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการภายในระยะเวลาที่เหมาะสม และผลักดันการเป็นศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนในระดับจังหวัด ซึ่งปัจจุบันมีศูนย์รวบรวมฯ แล้ว 23 จังหวัด ที่เหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเก็บรวบรวมไว้เพื่อส่งกำจัด ปีละ 1 - 2 ครั้ง โดยมีกรุงเทพมหานครและองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในภาพรวม ปี 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายจึงได้ขับเคลื่อนรูปแบบการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนที่เหมาะสมสำหรับ อบต. ดังนี้

1. ลงพื้นที่หารือแนวทางการบริหารจัดการของเสียอันตรายในภาพรวมของจังหวัดชัยนาท จังหวัดเลย และจังหวัดสมุทรสงคราม เมื่อเดือนมกราคม 2566 จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส เมื่อเดือนเมษายน 2566 ซึ่งมี อบจ. ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าภาพหลักในการส่งของเสียอันตรายจากชุมชนไปกำจัดในภาพรวมของจังหวัด แต่ยังไม่สามารถรวบรวมส่งกำจัดภายในระยะเวลาที่เหมาะสมได้

การหารือแนวทางการบริหารจัดการของเสียอันตรายในภาพรวมของจังหวัด

2. จัดทำข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนของทั้ง 6 จังหวัด เพื่อผลักดันและขับเคลื่อนให้การบริหารจัดการในภาพรวมของจังหวัดเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนการเป็น ศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนของจังหวัด โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1) จังหวัดเลยส่งของเสียอันตรายจากชุมชน จำนวน 26 ตัน ซึ่งเก็บรวบรวมตั้งแต่ปี 2561 - 2566 ไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2566

2) จังหวัดนราธิวาสส่งของเสียอันตรายจากชุมชน จำนวน 10 ตัน ซึ่งเก็บรวบรวมตั้งแต่ปี 2561 - 2566 ไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2566

3) จังหวัดสุราษฎร์ธานีส่งของเสียอันตรายจากชุมชน ซึ่งเก็บรวบรวมตั้งแต่ปี 2563 - 2566 ไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2566

4) จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดปัตตานีมีกำหนดแผนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนไปกำจัดในปี 2567

5) จังหวัดชัยนาทอยู่ระหว่างการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด

กิจกรรมการเก็บรวบรวมและส่งของเสียอันตรายจากชุมชนของจังหวัดไปกำจัด

นอกจากการขับเคลื่อนให้จังหวัดและ อปท. ดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้จัดทำโครงการความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกัน สนับสนุนและจัดให้มีจุดทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชน (จุด drop off) นำร่อง 4 ประเภท คือ หลอดไฟ ถ่านไฟฉาย

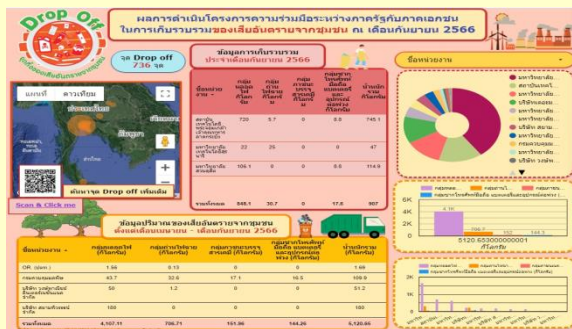
ภาชนะบรรจุสารเคมี และซากโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์ต่อพ่วง เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน และส่งให้กรุงเทพมหานครและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปบำบัดหรือกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยขับเคลื่อนการดำเนินงาน ดังนี้

1. การประกาศเจตนารมณ์ความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2566 ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา สมาคมภาคเอกชน และบริษัทรับกำจัดของเสียอันตราย รวม 50 องค์กร

 การประกาศเจตนารมณ์ความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2566 ณ กรมควบคุมมลพิษ

2. ผลการดำเนินงานโครงการฯ ณ เดือนกันยายน 2566 ภาคีเครือข่ายจัดให้มีจุด drop off ของเสียอันตรายจากชุมชน จำนวน 736 จุด รวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนได้ 5,120.65 กิโลกรัม รายละเอียดแสดงไว้ใน <https://lookerstudio.google.com/reporting/f1048f63-7735-4854-9509-81d4af95de3f/page/pwdID>

ซึ่งประชาชนสามารถนำไปใช้ได้ ณ จุด drop off ที่กำหนดและจุดที่มีสัญลักษณ์โครงการฯ และค้นหาเพิ่มเติมได้ตาม QR code นี้

ตัวอย่างจุด Drop Off

การแก้ไขปัญหาการจัดการกากของเสียอุตสาหกรรม

ปัจจุบันยังพบปัญหาการลักลอบทิ้งกากของเสียอุตสาหกรรมออกสู่สิ่งแวดล้อมและพื้นที่สาธารณะอย่างต่อเนื่อง สาเหตุส่วนใหญ่มักเกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมที่เป็นแหล่งกำเนิดกากของเสียอุตสาหกรรม ละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนดและเงื่อนไขท้ายใบอนุญาต โดยการจงใจหลีกเลี่ยงการนำของเสียเข้าสู่ระบบบำบัดและกำจัด ผู้ประกอบการขนส่งและผู้บำบัดและกำจัดกากของเสียอุตสาหกรรม (โรงงานประเภทที่ 101 105 และ 106) รับกากของเสียอุตสาหกรรมที่ไม่ได้รับอนุญาตมาบำบัดและกำจัดอย่างไม่ถูกวิธี ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายและส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนเป็นวงกว้าง และเป็นภาระของหน่วยงานภาครัฐที่ต้องสูญเสียงบประมาณในการติดตามตรวจสอบ การดำเนินคดี และการดำเนินการเพื่อการฟื้นฟูพื้นที่และสิ่งแวดล้อม โดยในปี 2565 มีปริมาณกากของเสียอุตสาหกรรม (กากของเสียอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นอันตราย (Non-Hazardous Waste) และกากของเสียอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย (Hazardous Waste)) ที่มีการแจ้งการขนส่งในระบบและนำเข้าสู่ระบบการจัดการกากของเสียอุตสาหกรรมของกรมโรงงานอุตสาหกรรม รวมทั้งหมด 36.55 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 96.82 (ในปี 2564 มีปริมาณ 18.57 ล้านตัน) จำแนกเป็น กากของเสียอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นอันตราย 33.84 ล้านตัน และกากของเสียอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย 2.71 ล้านตัน ซึ่งเป้าหมายการนำกากของเสียอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายเข้าสู่ระบบการจัดการอย่างถูกต้อง ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศไทย ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 - 2570) ในปี 2565 ร้อยละ 50 เทียบกับปริมาณที่เกิดขึ้น และเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 100 ในปี 2570

กรมควบคุมมลพิษตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นดังกล่าว จึงได้แต่งตั้งคณะทำงาน แก้ไขปัญหาการจัดการกากของเสียอุตสาหกรรม โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ กรมโรงงานอุตสาหกรรม และกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง เพื่อดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการจัดการกากของเสียอุตสาหกรรมทั้งระบบของโรงงานประเภทที่ 101 105 และ 106 เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งตรวจสอบ แก้ไขปัญหา และติดตามความคืบหน้าการดำเนินการ บังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และจัดหางบประมาณในการบำบัด/กำจัดกากของเสียอุตสาหกรรม และฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อน

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ในฐานะฝ่ายเลขานุการร่วมฯ ได้ดำเนินการจัดประชุม คณะทำงานแก้ไขปัญหาการจัดการกากของเสียอุตสาหกรรม ครั้งที่ 1/2566 เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2566 โดยมี นายปิ่นสักก์ สุรัสวดี อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ และนายจุลพงษ์ ทวีศรี อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม เป็นประธานการประชุมฯ ซึ่งที่ประชุมมีมติดังนี้

1. กรมโรงงานอุตสาหกรรมดำเนินการ ดังนี้

- พัฒนาให้มีการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการแจ้งเตือนการรายงานข้อมูลการเคลื่อนย้ายกากของเสียอุตสาหกรรมตามรอบที่มีการประเมินไว้ล่วงหน้า ภายใต้แผนงานที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติในวงเงิน 20 ล้านบาท

- ตรวจสอบโรงงานผู้ก่อกำเนิดกากของเสียอุตสาหกรรมเพื่อยืนยันปริมาณและประเภทกากของเสียอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นและให้คำแนะนำในการจัดการกากอุตสาหกรรมที่ถูกต้อง

- ส่งเสริมการจัดตั้งโรงงานรีไซเคิลและสถานที่กำจัดกากของเสียอุตสาหกรรมให้ครอบคลุมทุกภูมิภาค

- ปรับปรุงกฎหมายในการเพิ่มบทลงโทษต่อผู้กระทำความผิด

- ตรวจสอบ และเร่งรัดการดำเนินคดีลักลอบทิ้งกากของเสียอุตสาหกรรม และบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

- จัดตั้งกองทุนอุตสาหกรรมตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 เพื่อจัดหางบประมาณในการบำบัด/กำจัดกากของเสียอุตสาหกรรม และฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนอันเนื่องมาจากการประกอบกิจการโรงงาน

2. กรมควบคุมมลพิษดำเนินการ ดังนี้

- ปรับปรุงกองทุนสิ่งแวดล้อมภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. เพื่อใช้ระงับเหตุมลพิษในสภาวะวิกฤต

- สนับสนุนการกำหนดให้โรงงานประเภท 105 ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA)

- จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหาการจัดการกากของเสียอุตสาหกรรมในรูปแบบ E-learning

ทั้งนี้ กรมโรงงานอุตสาหกรรมและกรมควบคุมมลพิษจะดำเนินการตามมติที่ประชุมและติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหากหน่วยงานมีการขับเคลื่อนการดำเนินการอย่างจริงจังตามมติที่ประชุม จะทำให้มีการนำกากของเสียอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายเข้าสู่ระบบการจัดการอย่างถูกต้องเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะนำไปตามแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศไทย ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 - 2570) ที่กำหนดไว้ว่า ในปี 2570 จะมีการนำกากของเสียอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายเข้าสู่ระบบการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ 100

การประชุมคณะทำงานแก้ไขปัญหาการจัดการกากของเสียอุตสาหกรรม ครั้งที่ 1/2566

เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2566

2.3

การสนับสนุนการบริหารจัดการ
ขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

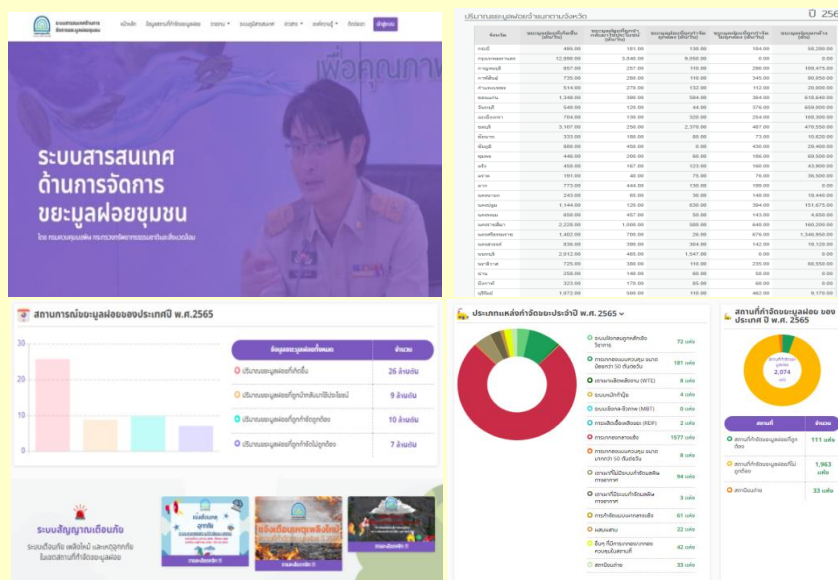

ฐานข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย

ตามภารกิจของกรมควบคุมมลพิษต้องดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมลพิษของประเทศไทย ซึ่งข้อมูลด้านขยะมูลฝอยชุมชนถือเป็นหนึ่งในข้อมูลด้านมลพิษที่สำคัญของประเทศไทย กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้จัดทำระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน (<https://thaimsw.pcd.go.th>) เพื่อนำเสนอข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของประเทศไทยที่มีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันทุกปี เพื่อเป็นฐานข้อมูลกลางให้หน่วยงานราชการ เอกชน และประชาชนทั่วไป ใช้อ้างอิงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลเชิงพื้นที่ดังกล่าว นอกจากนี้ ยังมีการวิเคราะห์เพื่อสะท้อนปัญหาการบริหารจัดการขยะมูลฝอย และใช้ในการกำหนดแนวทางการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและใช้เป็นข้อมูลเพื่อรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย โดยฐานข้อมูลประกอบด้วยสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของประเทศไทย ประเภทแหล่งกำเนิดขยะ สถานการณ์ขยะมูลฝอยของประเทศไทย ระบบเตือนภัยเพลิงไหม้ และเหตุอุทกภัยในเขตสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย องค์กรความรู้ คู่มือ และ Infographic .ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับขยะมูลฝอย เป็นต้น

ข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทยที่จัดทำขึ้นได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง (Data Quality Assurance and Control) หลายขั้นตอน ทำให้มั่นใจได้ว่าเป็นชุดข้อมูลกลางที่มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ สามารถนำมาใช้ประกอบการกำหนดนโยบาย การวางแผนงาน และกำหนดความเร่งด่วนของการดำเนินงานในเชิงพื้นที่ ซึ่งจะนำไปสู่การออกแบบมาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ตัวอย่างการนำเสนอข้อมูลผ่านเว็บไซต์ ระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน (<https://thaimsw.pcd.go.th>)

มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยภายในหน่วยงาน ปี 2566

ตามที่ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ โครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2561 ซึ่งมาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ เป็นหนึ่งใน 5 กิจกรรมภายใต้โครงการดังกล่าว โดยทุกหน่วยงานภาครัฐต้องดำเนินงานด้านการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยพร้อมกันทั่วประเทศ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ภาคเอกชนและประชาชนในการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยของประเทศ

ผลจากการดำเนินโครงการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยภายในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สามารถลดปริมาณขยะที่ส่งกำจัดได้ร้อยละ 99.91 **ไม่มีการใช้โฟมบรรจุอาหาร** และมีขยะบรรจุภัณฑ์ที่นำไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 26.37 แสดงให้เห็นว่าบุคลากรของหน่วยงานภายในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความตระหนักและมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยมากขึ้น และสามารถเป็นหน่วยงานต้นแบบในการลด คัดแยกขยะมูลฝอยให้กับหน่วยงานอื่น ๆ

สำหรับกรมควบคุมมลพิษที่เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินมาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ ได้มีการวางแผนการจัดการขยะมูลฝอยในอาคารให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมของประเทศ การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในอาคาร กรมควบคุมมลพิษจะมีความเข้มข้นกว่าหน่วยงานอื่น โดยในปี 2566 กรมควบคุมมลพิษ ได้กำหนดการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยเป็นตัวชี้วัดภายในหน่วยงานระดับกอง/ศูนย์/กลุ่ม และสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 1 - 16 โดยมีเป้าหมาย ดังนี้

- 1) ปริมาณขยะมูลฝอยที่ส่งกำจัด ลดลงร้อยละ 50
- 2) ไม่มีการใช้โฟมบรรจุอาหารภายในหน่วยงาน
- 3) พลาสติกเป้าหมายที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ ร้อยละ 60

สรุปผลการดำเนินการ ดังนี้

1. หน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมมลพิษ มีการคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานให้เกิดความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ประโยชน์ เช่น อาคารกรมควบคุมมลพิษ มีการแยกตามประเภทของขยะมูลฝอยเป็น 9 ประเภท ได้แก่ ขยะอาหาร พลาสติกแข็ง พลาสติกยืด อะลูมิเนียม ก่อสร้างเครื่องดื่มยูเอชที ผลิตภัณฑ์ประเภทกระดาษ ขวดแก้วและกระป๋องเหล็ก ขยะอันตราย และขยะทั่วไป

2. ลดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและแก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียว งดการใช้โฟมบรรจุอาหาร ซึ่งเป็นบรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายได้ยาก รมรงค์ให้ใช้ถุงผ้า กระเป๋าทอเป้ แทนการใช้ถุงพลาสติกแบบหูหิ้ว พกแก้วส่วนตัว และใช้ปั่นโตหรือกล่องข้าวแทนการใช้โฟมบรรจุอาหาร ภายในโรงอาหารของกรมควบคุมมลพิษไม่ให้ผู้ประกอบการร้านค้าใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว แก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียว และโฟมบรรจุอาหาร

3. ผลการประเมินตามตัวชี้วัดมาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยภายในสำนักงาน กรมควบคุมมลพิษ และสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 1 - 16 มีปริมาณขยะมูลฝอยที่ส่งกำจัด

ลดลงร้อยละ 88.41 ไม่มีการใช้โฟมบรรจุอาหาร และมีพลาสติกเป้าหมายที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ ร้อยละ 100 และเป็นจุดรับบริจาคพลาสติกประเภทยืดและแข็ง เพื่อเข้าร่วมโครงการพลาสติกเป็นบุญเมื่อคุณหมุนเวียน นอกจากนี้ มีการคัดแยกอะลูมิเนียม ก่อตั้งยูเอชที เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป ซึ่งจากการดำเนินการเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมควบคุมมลพิษ ได้มีส่วนร่วมในการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย ลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว เพื่อเป็นหน่วยงานต้นแบบในการดำเนินงานลด และคัดแยกขยะมูลฝอยให้กับหน่วยงานที่สนใจ

ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษ จะดำเนินการขับเคลื่อนให้หน่วยงานราชการทั่วประเทศลดปริมาณขยะอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงแบบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 – 2570) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) และ (ร่าง) แผนที่นำทางการจัดการขยะอาหาร (พ.ศ. 2566 - 2573) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ 1 (2566 - 2570) ในลำดับต่อไป

การลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงานมาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยภายในหน่วยงาน ปี 2566

โครงการบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน ปี 2566

กรมควบคุมมลพิษ โดยกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ร่วมกับมูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ดำเนินโครงการบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นประชาชน หน่วยงานเอกชน และหน่วยงานราชการได้มีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยเริ่มจากขยะมูลฝอยที่มีอะลูมิเนียมเป็นส่วนประกอบ ซึ่งอะลูมิเนียมเหล่านี้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ ด้วยการรวบรวมและนำมาบริจาคให้กับมูลนิธิขาเทียมฯ สำหรับนำไปใช้เป็นต้นทุนในการจัดทำอุปกรณ์ขาเทียม เพื่อช่วยเหลือผู้พิการและผู้สูงอายุให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างปกติสุข

ปัจจุบันอะลูมิเนียมที่มูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีได้รับการบริจาคไม่ได้นำมาทำเป็นอุปกรณ์ขาเทียม เนื่องจากอะลูมิเนียมที่ได้จากการบริจาคจะเป็นอะลูมิเนียมที่มีคุณภาพไม่เหมาะสมตามมาตรฐานของขาเทียมของคนพิการ ISO 10328 ซึ่งหากนำไปใช้เป็นส่วนประกอบในการทำขาเทียมโดยตรง อาจทำให้เกิดอันตรายแก่ผู้ใช้งานได้ ด้วยเหตุนี้จึงต้องเปลี่ยนวัสดุที่ใช้ในการทำขาเทียมเพื่อให้ได้มาตรฐาน ISO 10328 โดยจะใช้วัสดุ 2 อย่าง คือ อะลูมิเนียมเกรดสูงและเหล็กกล้าไร้สนิม (สแตนเลสสตีล) ซึ่งจะมีความยืดหยุ่น เหนียว และแข็งแรงคงทนมากกว่าอะลูมิเนียมธรรมดา จึงต้องนำอะลูมิเนียมที่ได้รับบริจาคส่งต่อไปยังบริษัทอะลูมิเนียมหรือร้านรับซื้อของเก่า เพื่อส่งเข้าสู่กระบวนการแปรรูปเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ โดยมีบางส่วนที่สามารถรีไซเคิลนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการทำอุปกรณ์ขาเทียมได้ นอกจากนี้รายได้จากการจำหน่ายอะลูมิเนียมยังเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดหาอุปกรณ์ขาเทียมให้แก่คนพิการ ค่าที่พัก และค่าอาหารของคนพิการที่มาขอรับบริการ ณ มูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี แม้ว่าอะลูมิเนียมที่ได้รับบริจาคจะไม่ได้ใช้สำหรับทำเป็นอุปกรณ์ขาเทียมโดยตรง แต่จะนำมาเปลี่ยนเป็นเงินเพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของทางมูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือผู้ที่มีความประสงค์จะบริจาค สามารถนำอะลูมิเนียมนำไปจำหน่ายให้ร้านรับซื้อของเก่าและนำเงินจากการขายบริจาคให้กับมูลนิธิฯ โดยฝากเงินเข้าบัญชีออมทรัพย์ชื่อบัญชี “มูลนิธิขาเทียม”

- ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาหน้าโรงพยาบาลมหาราช เชียงใหม่ เลขที่บัญชี 599 - 2 - 16802 - 0
- ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาชิดลม เลขที่บัญชี 001 - 4 - 76000 - 8
- ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาคณะแพทยศาสตร์เชียงใหม่ เลขที่บัญชี 566 - 2 - 50375 - 3
- ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขากวนอิม (เชียงใหม่) เลขที่บัญชี 714 - 2 - 08368 - 1
- ธนาคารกสิกรไทย สาขากวนอิม เลขที่บัญชี 471 - 2 - 02394 - 0
- ธนาคารกรุงเทพ สาขากวนอิม เลขที่บัญชี 504 - 0 - 15260 - 4

ในกรณีที่ประชาชนไม่สะดวกที่จะขายอะลูมิเนียมให้กับร้านรับซื้อของเก่า สามารถบริจาคได้ที่มูลนิธิฯ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือจุดรับบริจาคต่าง ๆ โดยตั้งแต่ปี 2546 จนถึงปัจจุบัน กรมควบคุมมลพิษ โดยกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ เข้าร่วมเป็นเครือข่ายในการเป็นจุดรับบริจาค ได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานเขตของกรุงเทพมหานครทั้ง 50 เขต สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 1 - 16 และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ทั้ง 76 จังหวัด อีกทั้งยังได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ในกรณีที่ประชาชนไม่สะดวกที่จะขายอะลูมิเนียมให้กับร้านรับซื้อของเก่าและไม่สะดวกที่จะนำมาบริจาคในจุดรับบริจาค ซึ่งสามารถบริจาคผ่านทางไปรษณีย์ โดยบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด รับขนส่งอะลูมิเนียมโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เพียงทำความสะอาด บรรจุกล่อง ชั่งน้ำหนักแล้วไม่เกิน 5 กิโลกรัมต่อกล่องพัสดุ

การดำเนินงานในปี 2566 มีการประชาสัมพันธ์และรับบริจาคอะลูมิเนียม กิจกรรม “ปั่นจักรยานบริจาควัสดุอะลูมิเนียม ครั้งที่ 9” และออกบูทกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งได้รับอะลูมิเนียมจากการบริจาคอย่างต่อเนื่อง

การรับบริจาคอะลูมิเนียมจากหน่วยงานภายนอกที่มีการรวบรวมและนำมาบริจาคผ่านกรมควบคุมมลพิษ

2.4

การดำเนินงานพันธกิจและ
ความร่วมมือระหว่างประเทศ

**การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญา Rotterdam ว่าด้วยกระบวนการ
แจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตราย
และสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิด
ในการค้าระหว่างประเทศ ประจำปี 2566**

อนุสัญญา Rotterdam ว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ (Rotterdam Convention on the Prior Informed Consent Procedure for Certain Hazardous Chemicals and Pesticides in International Trade: PIC) มีจุดมุ่งหมายเพื่อควบคุมการนำเข้าและการส่งออกสารเคมีอันตรายต้องห้าม หรือจำกัดการใช้ อย่างเข้มงวด รวมถึงสูตรผสมของสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ที่เป็นอันตรายอย่างร้ายแรง โดยกำหนดให้ประเทศภาคีสมาชิกต้องแจ้งข้อตัดสินใจต่อการนำเข้าเคมีภายใต้อนุสัญญาฯ ตามกฎหมายหรือตามมาตรการบริหารจัดการในประเทศของตนเอง เพื่อให้ภาคีฯ อื่นทราบล่วงหน้าว่ายินยอมให้นำเข้า ไม่ยินยอมให้นำเข้า หรือ ยินยอมให้นำเข้าสารเคมีฯ อย่างมีเงื่อนไขประการใด อาทิ ต้องขออนุญาตก่อนการนำเข้าทุกครั้ง หรือต้องขึ้นทะเบียนก่อนจึงจะสามารถนำเข้าได้ หรือต้องนำไปใช้ประโยชน์ตามเงื่อนไขที่กำหนด เป็นต้น และภาคีผู้ส่งออกสารเคมีภายใต้อนุสัญญาฯ ต้องดำเนินการตามข้อตัดสินใจของประเทศภาคีปลายทางตามที่ได้แจ้งข้อตัดสินใจให้ทราบเป็นการล่วงหน้าไว้แล้ว นอกจากนี้ กรณีที่ภาคีฯ มีการออกกฎระเบียบห้ามใช้สารเคมี หรือจำกัดการใช้สารเคมีอย่างเข้มงวดบางรายการในประเทศตนเอง แต่ประสงค์จะส่งออกสารเคมีดังกล่าวไปยังภาคีใด จะต้องแจ้งให้ภาคีนั้นทราบหรือพิจารณาล่วงหน้าก่อนด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ ประเทศไทยได้ให้ภาคยานุวัติหรือเข้าร่วมเป็นภาคีในอนุสัญญา Rotterdam ว่าด้วยเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2545 และอนุสัญญาได้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2547 เป็นต้นมา กล่าวคือ ประเทศไทยต้องดำเนินการตามพันธกรณีหรือข้อกำหนดตามทีอนุสัญญาฯ ระบุไว้ โดยในปี 2566 ประเทศไทยได้ดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาฯ ดังนี้

1. แจ้งการใช้มาตรการด้านกฎระเบียบขั้นสุดท้าย (แจ้งให้ภาคีอื่นทราบถึงการออกกฎระเบียบในการห้ามใช้หรือจำกัดการใช้สารเคมีในประเทศ) โดยได้แจ้งสำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ ทราบถึงการออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2565 ลงวันที่ 1 พฤศจิกายน 2565 กำหนดให้ 1) perfluorooctanoic acid (PFOA) and its salts ในผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในบ้านเรือนหรือทางสาธารณสุข นำมาใช้ เพื่อประโยชน์แก่การระงับ ป้องกัน ควบคุม ไล่ กำจัดสัตว์แทะ เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 4 และ 2) perfluorooctanoic acid (PFOA) - related compounds เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 และชนิดที่ 4 โดยชนิดที่ 4 มีเงื่อนไขในการใช้งานเฉพาะที่ไม่เข้าเงื่อนไขการเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 3

2. แจ้งข้อตัดสินใจในการนำเข้าสู่สาร Decabromodiphenyl ether (decaBDE) และสาร Perfluorooctanoic acid (PFOA), its salts and PFOA-related compounds คือ ประเทศไทย อนุญาตให้นำเข้าภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด โดยผู้ประสงค์จะนำเข้าสารดังกล่าว ต้องขออนุญาตนำเข้าต่อ กรมโรงงานอุตสาหกรรมภายใต้เงื่อนไขที่กฎระเบียบกำหนดเท่านั้น

3. ให้ข้อมูลการดำเนินงานของประเทศที่เกี่ยวข้องกับพันธกรณีของอนุสัญญาฯ ต่อสำนักเลขาธิการฯ ดังนี้

- 1) ข้อมูลการดำเนินมาตรการด้านกฎระเบียบขั้นสุดท้ายในการห้ามใช้ หรือจำกัดการใช้สารเคมีในประเทศ
- 2) ข้อมูลคำจำกัดความของ “pesticide” ของประเทศไทย
- 3) ข้อมูลการดำเนินการตามพันธกรณี ได้แก่ (1) ข้อมูลการส่งออกสารเคมีในภาคผนวก III (2) ข้อมูลการแจ้งการส่งออกสารเคมีต้องห้ามหรือสารเคมีที่ถูกจำกัดการใช้อย่างเข้มงวดในประเทศภาคีสมาชิกไปยังภาคีประเทศผู้นำเข้า (3) การดำเนินงานในการแลกเปลี่ยนข้อมูลของอนุสัญญาฯ

4. การเข้าร่วมประชุมรัฐภาคีอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ สมัยที่ 11 ระหว่างวันที่ 1-12 พฤษภาคม 2566 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ซึ่งเป็นการประชุมต่อเนื่องกับ 2 อนุสัญญา คือ การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ สมัยที่ 16 และอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ 11 ผลการประชุมที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1) การบรรจุสารเคมีในกระบวนการแจ้งข้อมูลล่วงหน้าเพิ่มเติม

ที่ประชุมมีข้อตัดสินใจให้เพิ่มสาร Terbufos เป็นสารเคมีในกระบวนการแจ้งข้อมูลล่วงหน้า ประเภทสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ โดยให้มีผลบังคับใช้กับทุกภาคีตั้งแต่วันที่ 22 ตุลาคม 2566

2) การเพิ่มประสิทธิภาพของอนุสัญญาฯ

ที่ประชุมมีข้อตัดสินใจโดยการออกเสียง ไม่รับข้อเสนอในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานตามอนุสัญญาฯ โดยนำรายการสารเคมีซึ่งไม่ผ่านการเห็นชอบโดยฉันทามติของที่ประชุมรัฐภาคีเพื่อกำหนดเป็นสารเคมีในกระบวนการแจ้งข้อมูลล่วงหน้า มากำหนดเป็นสารเคมีที่ต้องได้รับความยินยอมโดยชัดแจ้งจากประเทศปลายทางก่อนนำเข้า

ประชุมร่วมรัฐภาคี 3 อนุสัญญา และการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ ช่วงของการเสนอให้มีการลงมติด้วยการออกเสียงต่อข้อเสนอในการแก้ไขอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ ในวันที่ 12 พฤษภาคม 2566 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส

สืบเนื่องจากมติข้อตัดสินใจที่สำคัญจากการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ สมัยที่ 11 คณะอนุกรรมการอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ ในการประชุมครั้งที่ 2/2565 เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2566 ได้มีการพิจารณาแผนการดำเนินงานที่ไทยต้องดำเนินการตามมติข้อตัดสินใจที่สำคัญจากการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ สมัยที่ 11 จำนวน 2 เรื่อง คือ การแจ้งข้อตัดสินใจการนำเข้าสาร Terbufos และการให้ข้อมูลตามพันธกรณีในข้อบทที่เกี่ยวข้อง และคณะอนุกรรมการฯ ได้มีมติเห็นชอบกับแผนฯ ดังกล่าว และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

1) มอบหมายกรมวิชาการเกษตร ดำเนินการแจ้งข้อตัดสินใจในการนำเข้าสาร Terbufos โดยพิจารณาตามกฎหมายหรือการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องของไทย และแจ้งสำนักเลขาธิการฯ ไม่เกิน 9 เดือน นับตั้งแต่สำนักเลขาธิการฯ ได้ส่งเอกสารแนวทางประกอบการตัดสินใจ (DGD) ต่อการนำเข้าสาร Terbufos ให้กับภาคีฯ กล่าวคือ ภายในวันที่ 21 กรกฎาคม 2567

2) การให้ข้อมูลตามพันธกรณีในข้อบทที่เกี่ยวข้อง โดยมอบหมายกรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมวิชาการเกษตร และกรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการจัดเตรียมข้อมูลผลดำเนินงานตามข้อบทที่เกี่ยวข้องของประเทศไทยในรอบปี 2565 แก่สำนักเลขาธิการฯ

5. จัดทำรายงานสรุปสถานการณ์การแจ้งส่งออกสารเคมีต้องห้ามหรือที่ถูกจำกัดการใช้อย่างเข้มงวด จากประเทศภาคีสมาชิกภายใต้อนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ มายังประเทศไทย ระหว่างปี 2564 - 2565 เผยแพร่ทางเว็บไซต์กรมควบคุมมลพิษ

การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษ ที่ตกค้างยาวนาน ประจำปี 2566

อนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน มีจุดมุ่งหมายเพื่อการปกป้องคุ้มครองสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากผลกระทบของสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (สาร POPs) ซึ่งเป็นกลุ่มสารประกอบอินทรีย์ที่ถูกย่อยสลายได้ยาก มีคุณสมบัติเป็นพิษสะสมในสิ่งมีชีวิตตกค้างยาวนาน และสามารถเคลื่อนย้ายได้ไกลในสิ่งแวดล้อม โดยมีการพิจารณาบรรจุสาร POPs ชนิดใหม่ ๆ ไว้ภายใต้อนุสัญญาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีสาร POPs ถูกบรรจุอยู่ภายใต้อนุสัญญาฯ จำนวน 34 รายการ (<https://chm.pops.int>) พร้อมทั้งกำหนดบทบัญญัติของพันธกรณีต่าง ๆ สำหรับภาคีสมาชิกนำไปดำเนินการตามขีดความสามารถและศักยภาพของประเทศเพื่อลดและ/หรือเลิกการผลิตปล่อยสาร POPs จากการผลิตและการใช้ ซึ่งประเทศไทยลงนามแสดงเจตนาสมัครใจในการปกป้องสุขภาพอนามัยของประชาชนไทยและสิ่งแวดล้อมจากสาร POPs เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2545 และให้สัตยาบันในอนุสัญญาเป็นภาคีสมาชิกโดยสมบูรณ์ เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2548 ส่งผลให้อนุสัญญามีผลใช้บังคับกับประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2548 เป็นต้นมา

ในปี 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ขับเคลื่อนการดำเนินงานที่สำคัญในการอนุวัติการอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ เพื่อจัดการสารมลพิษที่ตกค้างยาวนานของประเทศไทย ดังนี้

1. แผนจัดการระดับชาติเพื่อการปฏิบัติตามอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570

เสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เห็นชอบเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2565 และคณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2566 โดยได้จัดทำแผนฯ ฉบับภาษาอังกฤษ ส่งให้สำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ เพื่อเสนอที่ประชุมรัฐภาคี ตามข้อบทที่ 7 เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2566 และ ดำเนินการเผยแพร่และขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้แผนฉบับดังกล่าว ดังนี้ 1) จัดส่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งระดับกระทรวง กรม จังหวัด ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เมื่อเดือนพฤษภาคม 2566 2) เผยแพร่แผนฯ ผ่านการประชุม/อบรม/สัมมนา รวมทั้ง 3) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนแผนฯ เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2566 เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการดำเนินงานในการขับเคลื่อนแผนฯ พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนข้อมูลและแนวทางการดำเนินงานในการลดและ/หรือเลิกการผลิต การใช้ และการปลดปล่อยสาร POPs สำหรับการบริหารจัดการ การบังคับใช้กฎหมาย การติดตามตรวจสอบสาร POPs และกิจกรรมอื่น ๆ จากหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุนภายใต้แผนฯ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

2. การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ 11 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส

จัดทำกรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทย และเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ 11 ระหว่างวันที่ 1 – 12 พฤษภาคม 2566 โดยเป็นการประชุมต่อเนื่องการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ สมัยที่ 16 และการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ สมัยที่ 11 ซึ่งมีมติข้อตัดสินใจที่สำคัญ คือ 1) ให้มีการแก้ไขภาคผนวก เอ (สารที่ต้องเลิกใช้) ของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ โดยบรรจุรายชื่อสารเคมีเพิ่มเติมจำนวน 3 รายการ ได้แก่ (1) สาร Dechlorane Plus โดยมีข้อยกเว้นพิเศษ (Specific exemption) (2) สาร UV-328

โดยมีข้อยกเว้นพิเศษ และ (3) สาร Methoxychlor โดยไม่มีข้อยกเว้นพิเศษ ซึ่งมีผลใช้บังคับหลังจากวันครบกำหนด 1 ปี นับจากวันที่ผู้เก็บรักษานุสัญญา (Depositary) แจ้งภาคีสมาชิกตามข้อบทที่ 22 ซึ่งภาคีสมาชิกจะต้องปฏิบัติตามพันธกรณีสำคัญในการดำเนินมาตรการควบคุมทางกฎหมายและการบริหารจัดการภายในประเทศ เพื่อลดและเลิกการผลิต การใช้ และการปลดปล่อยสารดังกล่าว รวมทั้งการนำเข้า/การส่งออก เฉพาะที่ได้รับอนุญาตภายใต้อนุสัญญา ตามข้อบทที่ 3 (ซึ่งการแก้ไขภาคผนวกดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับในปลายปี พ.ศ. 2567 เป็นต้นไป)

2) ให้ภาคีสมาชิกจัดส่งรายงานของประเทศ (National Report) ฉบับที่ 6 ตามข้อบทที่ 15 ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2569 **3) ให้การรับรองขั้นตอนและกลไกทางสถาบันเพื่อพิจารณาในกรณีการไม่ปฏิบัติตาม (non-compliance) พันธกรณีของอนุสัญญา** ตามที่กำหนดไว้ในข้อบทที่ 17 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือภาคีให้สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญา อำนวยความสะดวก ส่งเสริม ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และมีจุดมุ่งหมายในการรับรองการดำเนินงานเพื่อการปฏิบัติตามพันธกรณี ซึ่งจะมีการคัดเลือกคณะกรรมการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ในการประชุมรัฐภาคีสมัยที่ 12 และ **4) คัดเลือกนางสาวฉลองขวัญ ตั้งบรรลือกาล ผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ เป็นผู้แทนภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก ดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการพิจารณาทบทวนสาร POPs (POPs Review Committee : POPRC) ต่อเนื่องเป็นสมัยที่ 2 และกำหนดจัดการประชุมรัฐภาคีฯ สมัยที่ 12 ในปี พ.ศ. 2568** ทั้งนี้ รายงานผลการประชุมรัฐภาคีฯ และสิ่งที่ประเทศไทยจะต้องดำเนินการตามมติข้อตัดสินใจ เสนอคณะกรรมการอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2566 คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2566 เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบการรับรองมติการแก้ไขภาคผนวก และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

คณะผู้แทนไทยเข้าร่วมประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ 11 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส

3.1 โครงการเพื่อสำรวจและขึ้นทะเบียนผนัง EPS ที่มีสาร HBCD และโครงการเพื่อสำรวจและขึ้นทะเบียน สาร PFOS, PFOA และ PFHxS

ดำเนินการภายใต้คณะทำงานย่อยด้านเทคนิคสำหรับการจัดการสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน ร่วมกับองค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ (UNIDO) ศูนย์เทคโนโลยีและวัสดุแห่งชาติ (MTEC) และมหาวิทยาลัยมหิดล ในการพัฒนาแนวปฏิบัติในการจัดการสาร HBCD, PFOS, PFOA และ PFHxS ที่สอดคล้องกับบริบทของไทย โดยการนำความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ ดังนี้

1) การพัฒนาแนวปฏิบัติในการจัดการสาร HBCD (ผนังอาคาร ESP) จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดกรอบประเด็นสำคัญ เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2566 การประชุมหารือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อจัดทำ

ร่างกรอบแนวปฏิบัติ และแนวทางในการบ่งชี้และการระบุปริมาณสาร HBCD เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2566 จัดประชุมเพื่อสร้างความตระหนักและรับฟังความคิดเห็นเพื่อมาปรับปรุงกรอบแนวปฏิบัติ เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2566 วันที่ 27 เมษายน 2566 และวันที่ 8 พฤษภาคม 2566 และการอบรมพัฒนาความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2566 และวันที่ 6 มิถุนายน 2566 2) การพัฒนาแนวปฏิบัติในการจัดการสาร PFOS, PFOA และ PFHxS (โพลีบรอมไฟนิง) จัดประชุมผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค เพื่อให้ข้อคิดเห็นต่อร่างแนวปฏิบัติ เพื่อการบ่งชี้และการทำบันทึกโพลีบรอมไฟนิงเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2566 การประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อร่างแนวปฏิบัติ เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2566 การประชุมเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักในการใช้โพลีบรอมไฟนิงที่มี PFOS, PFOA และ PFHxS เมื่อวันที่ 25 – 26 เมษายน 2566 รวมทั้งการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการจัดการโพลีบรอมไฟนิงที่มี PFOS, PFOA และ PFHxS โดยการมีส่วนร่วมจากผู้ประกอบกิจการต่าง ๆ เมื่อวันที่ 7 และ 9 มิถุนายน 2566 โดยร่างแนวปฏิบัติในการจัดการสาร POPs ผ่านการพิจารณาจากคณะทำงานย่อยฯ เมื่อวันที่ 14 และ 28 กันยายน 2566 และส่งให้ UNIDO พิจารณาร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ และจะนำแนวปฏิบัติ ดำเนินการนำร่องจัดการสาร HBCD PFOS, PFOA และ PFHxS ในปี 2568 ต่อไป

3.2 โครงการ Greening the Scrap Metal Value Chain through Promotion of BAT/BEP to Reduce U-POPs Releases from Recycling Facilities

เข้าร่วมการประชุมและรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายเพื่อกำหนดค่ามาตรฐานการปลดปล่อยสาร U-POPs จากโรงงานหลอมโลหะจากเศษโลหะ และแนวทางปฏิบัติการจัดการเศษโลหะอย่างยั่งยืน และการสัมมนาเผยแพร่ร่างกฎหมายและสิทธิประโยชน์ฯ เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2566 ซึ่งสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ที่ปรึกษาโครงการ จะนำร่างกฎหมายและแนวทางปฏิบัติฯหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเสนอคณะทำงานด้านเทคนิค คณะที่ 1 และคณะกรรมการกำกับกับการดำเนินงานโครงการฯ พิจารณาก่อนส่งให้หน่วยงานหลักพิจารณาการออกประกาศกฎหมายและแนวปฏิบัติฯ ต่อไป

การขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ในฐานะศูนย์ประสานงานกลางของอนุสัญญาฯ เพื่อให้ประเทศไทยมีการอนุวัติการอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ที่สอดคล้องตามพันธกรณี โดยดำเนินมาตรการเพื่อลดและ/หรือเลิกการปลดปล่อยสาร POPs จากการผลิตและการใช้ เพื่อปกป้องคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อมจากผลกระทบของสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน และเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจในการค้าผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าตามนโยบายของประเทศและระดับนานาชาติ

การประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแนวปฏิบัติในการจัดการสาร HBCD, PFOS, PFOA และ PFHxS

การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท ประจำปี 2566

“อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท” (Minamata Convention on Mercury) เป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านสารเคมีฉบับล่าสุดที่มุ่งเน้นการควบคุมและลดการใช้ เพื่อปกป้องสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการปลดปล่อยสู่บรรยากาศ และการปล่อยสู่ดินและน้ำของปรอทและสารประกอบปรอทจากกิจกรรมของมนุษย์ ทั้งนี้ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2560 เห็นชอบให้ประเทศไทยเข้าร่วมในข้อตกลงพหุภาคีด้านการจัดการสารเคมีให้ครบทุกอนุสัญญา จึงส่งผลให้ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกอนุสัญญามินามาตะฯ ลำดับที่ 66 เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2560 และมีผลใช้บังคับกับประเทศไทยอย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 20 กันยายน 2560 เป็นต้นมา ปัจจุบันอนุสัญญามินามาตะฯ มีภาคีสมาชิก 147 ประเทศ (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2566) ในปี 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญามินามาตะฯ ดังนี้

1. การเข้าร่วมประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท สมัยที่ 5

กรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยในการประชุมรัฐภาคีฯ สมัยที่ 5 ระหว่างวันที่ 30 ตุลาคม – 3 พฤศจิกายน 2566 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส สำหรับคณะผู้แทนไทย ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2566 โดยมีมติข้อตัดสินใจสำคัญจากการประชุมรัฐภาคีฯ สมัยดังกล่าว มีรายละเอียดดังนี้

1) ตกลงที่จะจัดตั้งกลุ่มประเมินความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness Evaluation Group) และพิจารณาผลลัพธ์ของการประเมินความมีประสิทธิภาพของอนุสัญญาฉบับนี้ครั้งแรก ในการประชุมรัฐภาคีฯ สมัยที่ 7

2) สนับสนุนการบูรณาการโครงการด้านการจัดการปรอทกับความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก รอบที่ 8 และกองทุนกรอบความหลากหลายทางชีวภาพระดับโลก (Global Biodiversity Framework Fund : GBFF) เพื่อส่งเสริมงานวิจัยที่เกี่ยวกับผลกระทบของปรอทต่อความหลากหลายทางชีวภาพ และสะท้อนเป้าหมายของกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการเพื่อลดและควบคุมปรอทในระดับประเทศ

3) เห็นชอบให้มีการแก้ไขภาคผนวก เอ ผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอท และภาคผนวก บี กระบวนการผลิตที่มีการใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอท ดังนี้ (1) เห็นชอบให้แก้ไขภาคผนวก เอ ส่วนที่ 1 เพื่อยกเลิกการผลิต นำเข้า และส่งออก “แบตเตอรี่กระดุมแบบสังกะสีออกไซด์ สะพานไฟ และหลอดฟลูออเรสเซนต์ชนิดต่าง ๆ” ภายในปี ค.ศ. 2025 – 2027 และ “เครื่องสำอาง รวมทั้งสบู่อะคริลิกและครีมผิวขาว” ภายในปี ค.ศ. 2025 แต่ยังไม่เห็นชอบให้ยกเลิกการใช้ “อะมัลกัมทางทันตกรรม” (2) เห็นชอบให้แก้ไขภาคผนวก เอ ส่วนที่ 2 การจัดทำแผนปฏิบัติการระดับประเทศหรือรายงานต่อสำนักเลขาธิการฯ ตามข้อมูลที่มีอยู่ ซึ่งเกี่ยวกับความคืบหน้าในทางปฏิบัติที่ดำเนินการอยู่ เพื่อลดหรือเลิกใช้อะมัลกัมทางทันตกรรมทุกสีปี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการรายงานข้อมูลระดับประเทศ และ (3) เห็นชอบให้แก้ไขภาคผนวก บี ส่วนที่ 1 เพื่อยกเลิกกระบวนการผลิตโพลีเอทิลีนโดยใช้ปรอทเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ภายในปี ค.ศ. 2025

4) รับรองแนวทางด้านเทคนิคที่ดีที่สุด (Best Available Techniques: BAT) และแนวปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุด (Best Environmental Practices: BEP) เพื่อควบคุมการปล่อยปรอทสู่ดินและน้ำจากแหล่งกำเนิดที่เกี่ยวข้อง

5) กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำของความเข้มข้นรวมของปรอทที่ 15 มก./กก. สำหรับของเสียปรอทภายใต้วรรค 2 ซี ของข้อบทที่ 11 ของเสียปรอท และตัดสินใจให้ภาคีสมาชิกสามารถใช้เกณฑ์ที่แตกต่าง โดยมีเงื่อนไขว่าภาคีสมาชิกนั้น ๆ ต้องจัดทำเอกสาร ซึ่งเป็นหลักฐานว่ามีมาตรการจัดการของเสียปรอทที่ปกป้องสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามวรรค 3 ของข้อบทที่ 11 ของเสียปรอท โดยภาคีสมาชิกนั้น ๆ จะต้องจัดส่งข้อมูลมาตรการจัดการของเสียปรอทของเกณฑ์ที่แตกต่างนี้ให้กับสำนักเลขาธิการฯ เพื่อจัดเก็บและเผยแพร่สู่สาธารณะต่อไป

2. การพัฒนาแนวทางการเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากปรอทในระหว่างกิจกรรมการรื้อถอนแท่นผลิตและอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจการปิโตรเลียม

การหารือร่วมกันเพื่อพัฒนาแนวทางการเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากปรอทในระหว่างกิจกรรมการรื้อถอนแท่นผลิตและอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจการปิโตรเลียม เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2565 ณ ห้องประชุม 4 ชั้น 15 อาคารศูนย์เอนเนอร์ยีคอมเพล็กซ์ อาคารบี กระทรวงพลังงาน เพื่อรับทราบการกำกับดูแลกิจกรรมการรื้อถอนสิ่งติดตั้งที่ใช้ในการประกอบกิจการปิโตรเลียมของกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ และขอให้หน่วยงานจัดเตรียมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อหารือครั้งต่อไป คือ (1) หลักเกณฑ์การติดตามผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งเน้นการติดตามตรวจสอบปรอทในช่วงระหว่าง (หากทำได้) และหลังกิจกรรมการรื้อถอนสิ่งติดตั้งที่ใช้ในการประกอบกิจการปิโตรเลียม โดยกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ และข้อกำหนดในการดำเนินงานของสถานที่รองรับสิ่งติดตั้งและอุปกรณ์ที่รื้อถอนจากการประกอบกิจการปิโตรเลียม (Dismantling yard requirements) โดยสถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย รวมถึง (2) ขอให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมพิจารณาการกำกับสิ่งติดตั้งที่ใช้ในการประกอบกิจการปิโตรเลียมในทะเลที่ปนเปื้อนปรอท และเข้าข่ายของเสียที่ต้องจัดส่งโรงงานประเภท 106

3. การเตรียมความพร้อมเพื่อดำเนินโครงการ Advanced Minamata Assessment in Thailand

ภายหลังการได้รับอนุมัติงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก ในรอบที่ 7 (GEF-7) กิจกรรมเสริมสร้างขีดความสามารถในการอนุวัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านการจัดการสารเคมี (Enabling activity) กรมควบคุมมลพิษได้จัดการประชุมคณะทำงานกำกับ ดูแล และประสานดำเนินโครงการ Advanced Minamata Assessment in Thailand ครั้งที่ 1/2566 พร้อมด้วยประธานคณะทำงานย่อยอีก 3 คณะ เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2566 เพื่อจัดเตรียม (1) (ร่าง) ข้อกำหนดในการอ้างอิงสำหรับการให้บริการ (Terms of Reference for the Provision of Services) ของโครงการฯ และ (2) รายชื่อที่ปรึกษา 5 ราย สำหรับให้องค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ (UNIDO) ดำเนินการเชิญชวนเข้าร่วมนำเสนอข้อเสนอโครงการต่อไป รวมทั้ง (3) จัดทำแผนผังความเชื่อมโยงของการดำเนินงานระหว่างกรมควบคุมมลพิษ UNIDO ที่ปรึกษา และคณะทำงานย่อยทั้ง 4 ชุด รวมถึงผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินโครงการฯ โดยแจ้งเวียนให้คณะทำงานทุกชุดรับทราบแล้วเสร็จ

4. การเตรียมการเพื่อรองรับข้อเสนอในการแก้ไขภาคผนวก เอ ผลิตรถยนต์ที่เติมปรอท และภาคผนวก บี กระบวนการผลิตที่มีการใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอท

ภูมิภาคแอฟริกาโดยสาธารณรัฐบอตสวานาและบูร์กินาฟาโซ มีข้อเสนอในการขอแก้ไขภาคผนวก เอ ผลิตรถยนต์ที่เติมปรอท เพื่อพิจารณาในการประชุมรัฐภาคีฯ สมัยที่ 5 ในการนี้ กรมควบคุมมลพิษจึงได้สอบถามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้คณะอนุกรรมการอนุสัญญามินามาตะฯ โดยได้รับความเห็นจาก 4 หน่วยงาน คือ กรมการค้าต่างประเทศ กรมโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และได้นำความเห็นดังกล่าวมาใช้ประกอบการจัดทำรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยสำหรับคณะผู้แทนไทยในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ สมัยที่ 5 ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการอนุสัญญามินามาตะฯ ในการประชุมครั้งที่ 1/2566 เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2566 คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ 3/2566 เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2566 และคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2566 ตามลำดับ

5. การสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการประเมินความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness evaluation)

สืบเนื่องจากนายสุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะอนุกรรมการอนุสัญญามินามาตะฯ ในฐานะผู้เชี่ยวชาญระดับภูมิภาค (เอเชีย - แปซิฟิก) ในคณะทำงานด้านวิทยาศาสตร์แบบเปิด (Open – ended Scientific Group : OESG) มีกำหนดเข้าร่วมการประชุมคณะทำงานดังกล่าว ในวันที่ 27 – 31 มีนาคม 2566 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส เพื่อร่วมพิจารณา (ร่าง) แผนสำหรับการรวบรวมข้อมูลติดตามตรวจสอบและบทสรุป (Plan for Monitoring Data Compilation and Summary) และ (ร่าง) แผนสำหรับการสรุปข้อมูลการปล่อยและปลดปล่อยปรอท (Plan for Emissions and Releases Data Summary) ซึ่งร่างแผนทั้ง 2 ฉบับมีวัตถุประสงค์เพื่อวางโครงสร้างและแนะนำขั้นตอนการจัดส่ง รวบรวม ตรวจสอบ ควบคุมคุณภาพ จัดการ และเข้าถึงข้อมูลที่มีอยู่เกี่ยวกับระดับปรอทในมนุษย์และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งจัดการข้อมูลเกี่ยวกับการปล่อยและปลดปล่อยปรอทและสารประกอบปรอทสู่สิ่งแวดล้อม โดยจะเน้นการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศมนุษย์ สิ่งมีชีวิต และตัวกลางอื่น ๆ (ดิน น้ำ และตะกอน) ตามแนวทาง UNEP toolkit เพื่อประเมินความมีประสิทธิภาพของอนุสัญญามินามาตะฯ ครั้งแรก ตามข้อบทที่ 22 ในการนี้ กรมควบคุมมลพิษในฐานะศูนย์ประสานงานระดับชาติอนุสัญญามินามาตะฯ ได้ขออนุเคราะห์ความเห็นต่อเอกสารประกอบการประชุมไปยังผู้ทรงคุณวุฒิและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้อนุสัญญามินามาตะฯ สำหรับรวบรวมเป็นข้อมูลสำหรับใช้ประกอบการประชุมเบื้องต้นของประเทศไทยและภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิกสำหรับผู้แทนประเทศไทยรายดังกล่าว

6. การมีส่วนร่วมในการออกกฎหมายเพื่อรองรับพันธกรณีอนุสัญญามินามาตะฯ

กรมควบคุมมลพิษมีส่วนร่วมในการออกกฎหมายเพื่อรองรับพันธกรณีอนุสัญญามินามาตะฯ ดังนี้ (1) สนับสนุนความเห็นและข้อมูลประกอบการพิจารณากลับกรองผลิตรถยนต์ที่เติมปรอท-การจำกัดปริมาณการใช้ปรอท เพื่อจัดทำร่างมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมภาคบังคับ สำหรับรายการผลิตรถยนต์ที่เติมปรอทเดิม ภายใต้ภาคผนวก เอ ส่วนที่ 1 ซึ่งเป็นผลจากการภาคยานุวัติ เพื่อเสนอคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และ (2) ให้ความร่วมมือกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อร่วมเผยแพร่และชี้แจงการรับฟังความคิดเห็น (ร่าง) ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ห้ามตั้งหรือขยายโรงงานที่ใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอท

ในกระบวนการผลิตและห้ามใช้ปรอทและสารประกอบปรอทในกระบวนการผลิต พ.ศ. ระหว่างวันที่ 1 – 30 เมษายน 2566 และประกาศสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นฯ และรายงานการวิเคราะห์ที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย (Regulatory Impact Analysis : RIA) จนถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2566 ผ่านเว็บไซต์ของกรมควบคุมมลพิษ (www.pcd.go.th)

7. การมีส่วนร่วมในโครงการ Accelerate implementation of dental amalgam provisions and strengthen country capacities in the environmental sound management of associated wastes under the Minamata Convention

การสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (Global Environment Facility : GEF) ในรอบที่ 7 ให้ดำเนินโครงการ Accelerate implementation of dental amalgam provisions and strengthen country capacities in the environmental sound management of associated wastes under the Minamata Convention ร่วมกับอีก 2 ประเทศ คือ สาธารณรัฐเซเนกัล และสาธารณรัฐอูรุกวัย ในการนี้ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษในฐานะองค์ประกอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการเร่งรัดการดำเนินงานลดการใช้อะมัลกัมทางทันตกรรมและเสริมสร้างขีดความสามารถของประเทศไทยในการจัดการสิ่งแวดล้อมภายใต้อนุสัญญามินามาตะฯ และ Global Project Steering Committee ของโครงการฯ ได้เข้าร่วมการประชุมเพื่อติดตามความคืบหน้าของการดำเนินโครงการฯ ในปี 2566 จำนวน 2 ครั้ง คือ ระหว่างวันที่ 27 – 28 เมษายน 2566 ณ สำนักงานใหญ่องค์การอนามัยโลก นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส และวันที่ 1 พฤศจิกายน 2566 ณ ศูนย์การประชุมนานาชาตินครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ทั้งยังได้นำเสนอนโยบายการจัดการของเสียอันตรายชุมชนของประเทศไทยและการดำเนินงานในฐานะศูนย์ประสานงานระดับชาติให้ที่ประชุมรับทราบในการประชุมครั้งแรกด้วย

การเข้าร่วมประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท สมัยที่ 5

การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาบาเซลว่าด้วย การควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตราย และการกำจัด ประจำปี 2566

อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด (Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and Their Disposal) มีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากผลกระทบอันเกิดจากของเสียอันตราย โดยการลดการเกิดของเสียอันตรายและส่งเสริมการจัดการของเสียอันตรายอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จำกัดการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตราย และมีระบบกฎหมายที่ใช้ในกรณีที่มีการเคลื่อนย้ายของเสียอันตรายข้ามแดน ปัจจุบันอนุสัญญาบาเซลฯ มีภาคีสมาชิก 191 ประเทศ (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2566) ซึ่งประเทศไทยได้ให้สัตยาบันในอนุสัญญาบาเซลฯ เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2540 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2541 เป็นต้นมา

ในปี 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้ดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญาบาเซลฯ ในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ความก้าวหน้าการดำเนินงานในการยอมรับในข้อแก้ไขอนุสัญญาบาเซลฯ (Ban Amendment)

การส่งมอบตราสารการยอมรับข้อแก้ไขอนุสัญญาบาเซลฯ ซึ่งจัดทำโดยกระทรวงการต่างประเทศ ให้สำนักงานกฎหมายของสหประชาชาติ ณ สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2566 ซึ่งสำนักงานกฎหมายฯ ได้เผยแพร่คำประกาศของเลขาธิการสหประชาชาติในฐานะผู้เก็บรักษาสนธิสัญญา (Depositary Notification) แจ้งการส่งมอบตราสารการยอมรับข้อแก้ไขอนุสัญญาบาเซลฯ ของประเทศไทย เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ ข้อแก้ไขอนุสัญญาบาเซลฯ จะมีผลบังคับใช้กับประเทศไทยตั้งแต่วันที่ 7 มิถุนายน 2566 เป็นต้นไป กล่าวคือ ประเทศไทยจะต้องไม่อนุญาตให้มีการนำเข้าของเสียอันตรายตามอนุสัญญาบาเซลฯ จากประเทศที่เป็นสมาชิกในกลุ่มองค์กรความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Cooperation and Development: OECD) คณะกรรมาธิการยุโรป (European Communities: EC) และราชรัฐลิกเตนสไตน์ (ประเทศตามภาคผนวก 7 ของอนุสัญญาบาเซลฯ) ในการนี้ กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะศูนย์ประสานงานอนุสัญญาบาเซลฯ และฝ่ายเลขานุการคณะอนุสัญญาบาเซลฯ ได้ประสานแจ้งคณะอนุกรรมการอนุสัญญาบาเซลฯ ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2566 เพื่อทราบเรื่องการยอมรับข้อแก้ไขอนุสัญญาบาเซลฯ (Ban Amendment)

2. การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ ว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด สมัยที่ 16 รัฐบาลไทยได้แต่งตั้งคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ สมัยที่ 16 ระหว่างวันที่ 1-12 พฤษภาคม 2566 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ซึ่งเป็นการประชุมต่อเนื่องกับ 2 อนุสัญญา คือ การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาออตเตอร์ดัมฯ สมัยที่ 11 และอนุสัญญาสต็อกโฮล์มฯ สมัยที่ 11 โดยที่ประชุมได้มีมติข้อตัดสินใจที่สำคัญ ดังนี้

1) การรับรองแนวทางด้านเทคนิควิชาการ จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่

- (1) แนวทางด้านเทคนิควิชาการเกี่ยวกับการจัดการของเสียที่ประกอบด้วย มี หรือปนเปื้อนด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (Persistent Organic Pollutants : POPs) อย่างเป็นทางการกับสิ่งแวดล้อม
- (2) แนวทางด้านเทคนิควิชาการเกี่ยวกับการจัดการของเสียพลาสติกอย่างเป็นทางการกับสิ่งแวดล้อม
- (3) แนวทางด้านเทคนิควิชาการเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แล้ว โดยเน้นที่การแยกความแตกต่างระหว่างของเสีย (waste) และที่ไม่ใช่ของเสีย (non-waste) ภายใต้อนุสัญญาบาเซลฯ

2) การปรับปรุงแนวทางด้านเทคนิควิชาการต่าง ๆ จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่

- (1) แนวทางด้านเทคนิควิชาการเกี่ยวกับการจัดการของเสียที่เป็นแบตเตอรี่ตะกั่ว-กรด และแบตเตอรี่อื่นอย่างเป็นทางการกับสิ่งแวดล้อม
- (2) แนวทางด้านเทคนิควิชาการเกี่ยวกับการจัดการยางรถยนต์ที่ใช้แล้ว และของเสียประเภทยางนอกชนิดอัดลม (waste pneumatic tyres) อย่างเป็นทางการกับสิ่งแวดล้อม
- (3) แนวทางด้านเทคนิควิชาการ เอกสารเผยแพร่ และคู่มือ จำนวน 11 ฉบับ เพื่อรองรับการแก้ไขภาคผนวกที่ 2 ภาคผนวกที่ 8 และภาคผนวกที่ 9 ภายใต้อนุสัญญาบาเซลฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับของเสียอิเล็กทรอนิกส์ (e-waste amendments) ที่จะมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2568 เป็นต้นไป

3) การดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของกระบวนการแจ้งขอความยินยอมล่วงหน้า

ที่ประชุมฯ มีมติขอตัดสินใจให้มีการให้จัดตั้งคณะทำงานระหว่างสมัยประชุม เพื่อพิจารณาประเด็นความท้าทายในการดำเนินการตามกระบวนการแจ้งขอความยินยอมล่วงหน้า การจัดทำแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดวิธีการที่เป็นไปได้ การให้ข้อเสนอแนะและริเริ่มในการดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของกระบวนการแจ้งขอความยินยอมล่วงหน้า

4) การดำเนินงานร่วมกับองค์การศุลกากรโลก เกี่ยวกับระบบฮาร์โมนไนซ์เพื่อการจำแนกประเภทและการกำหนดรหัสสินค้า (Harmonized Commodity Description and Coding System)

ที่ประชุมฯ มีมติขอตัดสินใจให้สำนักเลขาธิการฯ ดำเนินการพัฒนาข้อเสนอสำหรับการแก้ไขระบบฮาร์โมนไนซ์ เพื่อการจำแนกประเภทและการกำหนดรหัสสินค้า เพื่อให้มีการบรรจुरายการของของเสียภายใต้อนุสัญญาบาเซลฯ ในระบบฮาร์โมนไนซ์ สำหรับการจำแนกประเภทและการกำหนดรหัสสินค้า

สืบเนื่องจากมติขอตัดสินใจที่สำคัญจากการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ สมัยที่ 16 นำเสนอต่อคณะอนุกรรมการอนุสัญญาบาเซลฯ ในการประชุมครั้งที่ 2/2565 เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2566 ได้มีการพิจารณาแผนการดำเนินงานที่ไทยต้องดำเนินการตามมติขอตัดสินใจที่สำคัญจากการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ สมัยที่ 16 จำนวน 4 เรื่อง และคณะอนุกรรมการฯ ได้มีมติเห็นชอบกับแผนฯ ดังกล่าว และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

1) การดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของกระบวนการแจ้งขอความยินยอมล่วงหน้า มอบหมายกรมโรงงานอุตสาหกรรม ในฐานะหน่วยงานผู้มีอำนาจ ซึ่งมีความรู้และความเชี่ยวชาญ ในการดำเนินงานของกระบวนการแจ้งขอความยินยอมล่วงหน้า เสนอผู้แทนเข้าร่วมเป็นคณะทำงานย่อย ระหว่างสมัยประชุมเพื่อพิจารณาการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของกระบวนการแจ้งขอความยินยอมล่วงหน้า และเสนอความคิดเห็นต่อสำนักเลขาธิการฯ เกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของกระบวนการแจ้งขอความยินยอมล่วงหน้า โดยให้มีระบบในการดำเนินการแจ้งขอความยินยอมล่วงหน้าในการเคลื่อนย้ายข้ามแดน และการกำจัดภายใต้อนุสัญญาบาเซลฯ ผ่านระบบกลางอิเล็กทรอนิกส์ที่หน่วยงานมีอำนาจ (Competent Authority) ของรัฐภาคีทุกประเทศทั่วโลก ให้สามารถใช้เพื่อแจ้ง/ประสาน/ส่งข้อมูล/ติดต่อสอบถาม ระหว่างกัน เพื่อลดเวลา การดำเนินการ และข้อจำกัดต่าง ๆ ในการติดต่อกัน ทั้งนี้ ต้องมีระบบยืนยันตัวตน หรือ verify system เพื่อให้ข้อมูลที่ได้รับแจ้ง/การตอบรับ มีความน่าเชื่อถือ

2) แนวทางด้านเทคนิควิชาการเกี่ยวกับ “การจัดการของเสียที่ประกอบด้วย มี หรือปนเปื้อน ด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (Persistent Organic Pollutants: POPs) อย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม”

มอบหมายกรมโรงงานอุตสาหกรรมและกรมควบคุมมลพิษ ร่วมกันให้ความเห็นเกี่ยวกับ ค่า low persistent organic pollutant content ที่ถูกกำหนดในแนวทางด้านเทคนิควิชาการเกี่ยวกับ “การจัดการของเสียที่ประกอบด้วย มี หรือปนเปื้อนด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (Persistent Organic Pollutants: POPs) อย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม”

3) การพิจารณาเพิ่มเติมเกี่ยวกับขยะพลาสติก ตามมติข้อตัดสินใจที่ BC-16/11 โดยเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการ ดังนี้ (1) กรมโรงงานอุตสาหกรรม และกรมควบคุมมลพิษ จัดเก็บ และส่งต่อข้อมูลการก่อกำเนิด และการจัดการขยะพลาสติก (2) กรมศุลกากร จัดเก็บและส่งต่อข้อมูลการค้า ขยะพลาสติกตามรายการ A3210 Y48 และรายการ B3011 (3) กรมโรงงานอุตสาหกรรม และกรมศุลกากร จัดเก็บและส่งต่อข้อมูลความสามารถของประเทศนำเข้าในการจัดการกับขยะพลาสติกที่นำเข้า (4) กรมศุลกากร กรมโรงงานอุตสาหกรรม และกรมควบคุมมลพิษ จัดเก็บและส่งต่อข้อมูลการเคลื่อนย้ายข้ามแดนอย่างผิดกฎหมาย และการจัดการขยะพลาสติกอย่างไม่ถูกหลักวิชาการ (5) กรมควบคุมมลพิษรับมาตรการเกี่ยวกับ (5.1) กฎหมาย และระบบความรับผิดชอบของภาคเอกชน ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างการจัดการที่ดีของขยะพลาสติก และ (5.2) การส่งเสริมให้มีการแยกประเภทของขยะพลาสติกจากบ้านเรือนไปดำเนินการ (6) กรมศุลกากร และกรมโรงงานอุตสาหกรรม สนับสนุนให้มีการดำเนินงานตามข้อบัญญัติของอนุสัญญาบาเซลฯ ที่เกี่ยวข้องกับ ขยะพลาสติก ในประเด็นการจัดการการประเมินบนพื้นฐานของแนวทางด้านเทคนิควิชาการที่มีอยู่ และกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้อนุสัญญาบาเซลฯ โดยเฉพาะแนวปฏิบัติที่มีอยู่ภายใต้ ESM toolkit กิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้หุ้นส่วนความร่วมมือเกี่ยวกับขยะพลาสติก แนวปฏิบัติสำหรับการดำเนินงานเกี่ยวกับอนุสัญญาบาเซลฯ ข้อบัญญัติของอนุสัญญา และแนวทางด้านเทคนิควิชาการเกี่ยวกับการจัดการขยะพลาสติกอย่างเป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม ต่อไปนี้ 1) การป้องกัน และการลดขยะพลาสติก และองค์ประกอบที่เป็นอันตราย โดยกรมควบคุมมลพิษ และกรมโรงงานอุตสาหกรรม 2) เทคโนโลยีเกี่ยวกับการนำขยะพลาสติกกลับมาใช้ใหม่ โดยกรมควบคุมมลพิษ และกรมโรงงานอุตสาหกรรม และ 3) การเคลื่อนย้ายข้ามแดนของขยะพลาสติก ซึ่งรวมถึงข้อมูลการเคลื่อนย้ายข้ามแดนอย่างผิดกฎหมาย

4) การประสานความร่วมมือในการป้องกันและต่อต้านการเคลื่อนย้ายข้ามแดนและการค้าสารเคมีอันตรายและของเสียอันตราย โดยให้ (1) กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมศุลกากร และกรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการรายงานกรณีการเคลื่อนย้ายข้ามแดนอย่างผิดกฎหมาย และ (2) กรมวิชาการเกษตร กรมโรงงานอุตสาหกรรม และกรมควบคุมมลพิษ จัดส่งข้อมูลโดยความสมัครใจเกี่ยวกับกรณีการค้าของเสียอันตรายระหว่างประเทศที่มีการฝ่าฝืนอนุสัญญา

3. การกำหนดรหัสสถิติ 899 ให้กับสินค้าตามพิกัดอัตราศุลกากร 8549 เพื่อควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดน

การกำหนดรหัสสถิติ 899 เฉพาะเศษและของที่ใช้ไม่ได้ทางไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ภายใต้ อนุสัญญาบาเซลฯ ให้กับสินค้าตามพิกัดอัตราศุลกากร 8549 เศษและของที่ใช้ไม่ได้ทางไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 21 รายการ ซึ่งเข้าข่ายเป็นของเสียเคมีวัตถุอันตราย 5.2 ลำดับที่ 2.16 2.17 และ 2.18 ท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. 2556 และเป็นของเสียที่ควรควบคุมภายใต้บัญชีรายชื่อของเสียอันตรายตามภาคผนวก 8 (List A) รหัสของเสีย A1160, A1170, A1180 ของอนุสัญญาบาเซลฯ ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการอนุสัญญาบาเซลฯ ในการประชุมครั้งที่ 2/2566 เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2566 มีมติมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

- 1) มอบหมายกรมศุลกากร ออกประกาศเพิ่มเติมรหัสสถิติ 899 ให้กับสินค้าตามพิกัดอัตราศุลกากร 8549 เศษและของที่ใช้ไม่ได้ทางไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 21 รายการ
- 2) กรมการค้าต่างประเทศ เพิ่มเติมรายการสินค้าตามพิกัดอัตราศุลกากร 8549 เฉพาะรหัสสถิติ xxxx.xxxx.899 จำนวน 13 รายการ ซึ่งเป็นของเสียเคมีวัตถุอันตราย 5.2 ลำดับที่ 2.18 และเป็นของเสียตามภาคผนวก 8 (List A) ของอนุสัญญาบาเซลฯ ไว้ในประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ขยะอิเล็กทรอนิกส์เป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการนำเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. 2563

4. การเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถในการดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญาบาเซลฯ

กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้จัดการฝึกอบรม เรื่อง “เทคนิคการจำแนก ควบคุม และตรวจสอบการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตราย รุ่นที่ 19” ระหว่างวันที่ 26 – 27 มีนาคม 2566 ณ โรงแรมพริมา จังหวัดชลบุรี และสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง โดยมีวัตถุประสงค์ ได้แก่ 1) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ ขีดความสามารถและเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในการจำแนก ควบคุม และตรวจสอบการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตราย การดำเนินงานอันเป็นผลจากการสืบเนื่องจากข้อแก้ไขต่าง ๆ ของอนุสัญญาบาเซลฯ รวมทั้งความรู้ในการแจ้งข้อมูลล่วงหน้าในการขออนุญาตนำเข้า – ส่งออกของของเสียอันตรายภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้แก่เจ้าหน้าที่ภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง และ 2) เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของอนุสัญญาบาเซลฯ และบทบาทในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของกลไกสำหรับใช้ควบคุมการนำเข้า – ส่งออกของของเสียอันตรายให้เกิดความปลอดภัย ทั้งนี้ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่กรมศุลกากร กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมการค้าต่างประเทศ กรมเจ้าท่า กรมสอบสวนคดีพิเศษ การท่าเรือแห่งประเทศไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย และสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 13 รวมทั้งสิ้น 50 คน

การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ สมัยที่ 16

การฝึกอบรม เรื่อง “เทคนิคการจำแนก ควบคุม และตรวจสอบการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตราย รุ่นที่ 19”

คณะทำงานอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย (ASEAN Working Group on Chemical and Waste: AWGCW)

คณะทำงานอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย (ASEAN Working Group on Chemical and Waste: AWGCW) ได้รับการจัดตั้งขึ้นในการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของอาเซียนว่าด้วยสิ่งแวดล้อม (ASEAN Senior Officials on the Environment: ASOEN) ครั้งที่ 26 เมื่อปี 2558 โดยเปลี่ยนชื่อมาจากคณะทำงานอาเซียนด้านข้อตกลงพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อม (ASEAN Working Group on Multilateral Environmental Agreements: AWGMEA) ซึ่งแต่งตั้งเมื่อการประชุม ASOEN ครั้งที่ 9 เมื่อปี 2541 เพื่อพัฒนาความร่วมมือระหว่างสมาชิกอาเซียนในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมร่วมกับนานาชาติประเทศทั่วโลก และขยายความร่วมมือด้านการจัดการของเสียให้ครอบคลุมการจัดการของเสียทุกประเภท รวมทั้งขยะอิเล็กทรอนิกส์ ภายใต้กรอบการดำเนินงานของแผนยุทธศาสตร์สิ่งแวดล้อมอาเซียน (ASEAN Strategic Plan on Environment: ASPEN) และแผนประชาคม สังคม และวัฒนธรรมอาเซียน พ.ศ. 2559–2568 (ASEAN Socio - Cultural Community (ASCC) Blueprint 2025)

การดำเนินงานในปี 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ในฐานะศูนย์ประสานงาน คณะทำงาน AWGCW ได้เข้าร่วมการประชุมคณะทำงานอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย ครั้งที่ 8 (The 8th Meeting of the ASEAN Working Group on Chemicals and Waste: 8th AWGCW) ณ เมืองฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยมีอินโดนีเซียเป็นประธานการประชุม เวียดนามเป็นรองประธานและเจ้าภาพจัดการประชุม ระหว่างวันที่ 5 - 7 กรกฎาคม 2566 ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยมี Mr. Achmad Gunawan Widjacksono ผู้แทนจากสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เป็นประธาน พร้อมด้วยผู้แทนจากทั้ง 8 ประเทศสมาชิกอาเซียน ยกเว้นสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและราชอาณาจักรกัมพูชา ได้แก่ (1) เนการาบรูไนดารุสซาลาม (2) สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (3) สหพันธรัฐมาเลเซีย (4) สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (5) สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (6) สาธารณรัฐสิงคโปร์ (7) ราชอาณาจักรไทย และ (8) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม พร้อมด้วยผู้แทนจากคู่เจรจา/คู่ค้าเพื่อการพัฒนาและองค์กรอื่น ๆ

โดยมีสรุปผลการประชุมดังนี้ (1) รับทราบความก้าวหน้าในประเด็นต่าง ๆ อาทิ (1.1) การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของคณะทำงาน AWGCW (AWGCW Action Plan) ประกอบด้วย โครงการ ASEAN Circular Economy Stakeholder Platform (ACESP) ที่ได้เปิดตัวเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2566 และโครงการ Promotion of Plastic Circular Society in ASEAN Region ซึ่งได้ขอขยายเวลาของโครงการถึงเดือนธันวาคม 2566 และ (1.2) การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ และการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ และ (2) พิจารณาความก้าวหน้าในประเด็นต่าง ๆ อาทิ (2.1) ประเด็นปัญหามลพิษพลาสติกภายใต้คณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาล (INC) ซึ่งที่ประชุมรับทราบการเสนอของไทยในการจัดเตรียมความเห็นร่วมของอาเซียนสำหรับการเข้าร่วมการประชุม INC ครั้งที่ 3

โดยคณะกรรมการ AWGCW จะพิจารณาร่างความเห็นดังกล่าวเสนอแนะต่อ ASOEN เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป และ (2.2) การเพิ่มเติมวาระย่อยเกี่ยวกับการประชุม INC ในหัวข้อ Updates on Outcomes of COPs under International Conventions เพื่ออำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนประเด็นสำคัญภายใต้ INC ระหว่างสมาชิกอาเซียน (AMS) โดยที่ประชุมเห็นว่ามาเลเซียมีประสิทธิภาพและเหมาะสมสำหรับการเป็นเจ้าภาพในหัวข้อดังกล่าว ทั้งนี้ การประชุมคณะกรรมการ AWGCW ครั้งที่ 9 จะจัดโดยบรูไนดารุสซาลามในปี 2567

การประชุมคณะกรรมการอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย ครั้งที่ 8
ระหว่างวันที่ 5 - 7 กรกฎาคม 2566 ณ เมืองฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

การประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการสารเคมี สมัยที่ 5

ยุทธศาสตร์การดำเนินงานระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการสารเคมี หรือ ยุทธศาสตร์การดำเนินงานว่าด้วยการจัดการสารเคมีในระดับนานาชาติ (Strategic Approach to International Chemicals Management : SAICM) เป็นกรอบนโยบายระดับโลก (global policy framework) สำหรับการจัดการสารเคมี โดยวิธีอาสาปฏิบัติและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้-ส่วนเสียหลายฝ่ายและหลายภาคส่วน (multi-stakeholder and multi-sectoral character) ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสารเคมี ของเสีย และความปลอดภัยในระดับนานาชาติ เข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการจัดการสารเคมีและความปลอดภัย ได้แก่ สิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรม เกษตร การพัฒนา สุขภาพ การศึกษา แรงงาน ภาคประชาสังคม เศรษฐกิจ การต่างประเทศ ได้มีการรับรอง (adopted) ในการประชุมนานาชาติว่าด้วยการจัดการสารเคมี สมัยที่ 1 หรือ ICCM1 (International Conference on Chemicals Management : ICCM) เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2549 ที่นครดูไบ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เพื่อใช้เป็นกรอบนโยบายในการส่งเสริมความปลอดภัยของสารเคมีทั่วโลก โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของ SAICM ไว้ว่า “เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการสารเคมีอย่างมีประสิทธิภาพตลอดวงจรชีวิต ภายในปี ค.ศ.2020 สารเคมีจะถูกผลิตและนำไปใช้ด้วยรูปแบบที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม”

เนื่องจากความก้าวหน้าของการดำเนินงานของ SAICM ยังไม่เพียงพอที่จะบรรลุเป้าหมายปี ค.ศ.2020 (พ.ศ.2563) สำนักเลขาธิการฯ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจึงได้ดำเนินการยกร่างกรอบยุทธศาสตร์การจัดการสารเคมีและของเสียภายหลังปี ค.ศ.2020 หรือ SAICM beyond 2020 และยกร่างปฏิญญาฉบับใหม่เพื่อนำมาใช้แทนปฏิญญาดูไบ และเดิมมีกำหนดจะนำเสนอต่อที่ประชุม ICCM สมัยที่ 5 (ICCM5) ในปี 2563 แต่เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 จึงได้มีการเลื่อนการประชุม และกำหนดจัดการประชุม ICCM5 ขึ้น ระหว่างวันที่ 25 - 29 กันยายน 2566 ณ เมืองบอนน์ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี พร้อมด้วยการจัดประชุมผู้แทนระดับสูง (High-level Segment : HLS) ระหว่างวันที่ 28 - 29 กันยายน 2566 โดยในการประชุมดังกล่าวที่ประชุมได้มีการรับรอง

1. Global Framework for Chemicals – For a Planet Free of Harm from Chemicals and Waste (GFC) หรือ กรอบนโยบายระดับโลกสำหรับสารเคมี-เพื่อโลกที่ปราศจากอันตรายจากสารเคมีและของเสีย ซึ่งเป็นกรอบการจัดการสารเคมีระดับโลกกรอบใหม่ แทน SAICM
2. Bonn Declaration – for a Planet Free of Harm from Chemicals and Waste (Bonn Declaration) หรือ ปฏิญญาบอนน์-เพื่อโลกที่ปราศจากอันตรายจากสารเคมีและของเสีย ซึ่งเป็นปฏิญญาที่แสดงถึงความมุ่งมั่นของสมาชิกในองค์การสหประชาชาติ ในการร่วมมือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการจัดการสารเคมีและของเสียที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาที่ยั่งยืน แทน ปฏิญญาดูไบ
3. Global Framework for Chemicals Fund หรือ กองทุนกรอบระดับโลกสำหรับสารเคมี ซึ่งเป็นกองทุนที่ตั้งขึ้นใหม่ สำหรับดำเนินการจัดการสารเคมีและของเสีย
4. ข้อตัดสินใจเกี่ยวกับการนำ GFC ไปปฏิบัติ

เนื่องจาก GFC มีความเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้-ส่วนเสียหลายฝ่ายและหลายภาคส่วน (multi-stakeholder and multi-sectoral character) เช่น สิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรม เกษตร การพัฒนา สุขภาพ การศึกษา แรงงาน ภาคประชาสังคม และประเทศไทยไม่ได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุม High Level Segment เพื่อรับรอง Bonn Declaration และการนำ GFC มาปฏิบัติในประเทศ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันต่อรัฐบาลไทย จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอ คณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.2548 มาตรา 4 (7)

ทั้งนี้ หลังจากสำนักเลขาธิการฯ ได้เผยแพร่เนื้อหาของเอกสาร Bonn Declaration และ Global Framework for Chemicals ที่ได้รับการปรับแก้ไขเป็นฉบับสุดท้ายแล้วเสร็จ กรมควบคุมมลพิษ โดยกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย จะประสานภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นต่อการนำ GFC มาดำเนินการในประเทศ หากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเห็นควรให้มีการนำ GFC มาดำเนินการ กรมควบคุมมลพิษ จะดำเนินการเสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติให้มีการนำ GFC มาดำเนินการต่อไป

ประชุม ICCM5 ระหว่างวันที่ 25 -29 กันยายน 2566 ณ เมืองบอนน์ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ที่มา IISD/ENB | Mike Muzurakis

<<https://enb.iisd.org/iccm5-saicm-intersessional-process-resumed-4-sound-management-chemicals-waste-beyond-2020-29Sep2023>>

<<https://enb.iisd.org/iccm5-saicm-intersessional-process-resumed-4-sound-management-chemicals-waste-beyond-2020-25Sep2023>>

ยุติมลพิษจากพลาสติก: ด้วยมาตรการที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย ระหว่างประเทศด้านมลพิษพลาสติก รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางทะเล

ในขณะที่มลพิษจากพลาสติกปรากฏให้เห็นมากขึ้นทั้งทางบกและทางทะเล ก็มีเสียงเรียกร้องให้จัดการกับวิกฤตมลพิษพลาสติกจากทั่วโลก ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าปัจจุบันทั่วโลกมีขยะมากกว่า 8 พันล้านตัน โดยมีขยะพลาสติกประมาณ 10-15 ล้านตัน รั่วไหลออกสู่สิ่งแวดล้อมทางทะเลในแต่ละปี ตัวเลขนี้คาดว่าจะมีมากขึ้นกว่า 3 เท่าภายในปี 2593 การศึกษาดังกล่าวได้เชื่อมโยงการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนและตามมาด้วยปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์รวมถึงระบบนิเวศทางบกและทางทะเล โดยในปี 2564 มีรายงานการพบไมโครพลาสติกในมนุษย์ และต่อมาในปี 2565 มีรายงานการพบอนุภาคพลาสติกในปอดและเลือดมนุษย์¹

หลายภาคส่วนทั่วโลกมีการดำเนินงานเพื่อตอบสนองต่อข้อกังวลที่เพิ่มขึ้นเหล่านี้ การประชุมสมัชชาสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Assembly: UNEA) ซึ่งเป็นเวทีการประชุมสหประชาชาติในระดับที่สูงที่สุดสำหรับการกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของโลก มีการประชุมครั้งแรกในปี 2557 และให้ความสำคัญกับปัญหามลพิษจากพลาสติกที่เกิดขึ้นทั่วโลกส่งผลกระทบต่อทั้งระบบนิเวศและสุขภาพอนามัยของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะ (Small Island Developing State: SIDS) ที่ไม่ได้เป็นผู้ผลิตและผู้ใช้พลาสติกจำนวนมาก แต่กลับได้รับผลกระทบอย่างมากจากการจัดการขยะพลาสติกที่ไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากประเทศเหล่านี้มีรายได้หลักจากการท่องเที่ยว ดังนั้นเมื่อประสบปัญหามลพิษจากพลาสติก ทำให้ประเทศเหล่านี้ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ

การประชุมสมัชชาสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติได้ผ่านมติหลายประการเพื่อหาหรือถึงวิธีที่ดีที่สุดในการจัดการกับมลพิษจากพลาสติก มีการจัดตั้งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเฉพาะกิจเกี่ยวกับขยะในทะเลและไมโครพลาสติก เพื่อดำเนินแนวทางที่เป็นนวัตกรรม กลยุทธ์ และแนวทางการกำกับดูแลที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย รวมทั้งต้นทุนและผลประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ นอกจากนี้พันธกรณีระหว่างประเทศหลายเวทีได้มีการกล่าวถึงการดำเนินงานเพื่อลดมลพิษพลาสติก เช่น อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด แนวทางเชิงกลยุทธ์เพื่อการจัดการสารเคมีระหว่างประเทศ (SAICM) อนุสัญญาระหว่างประเทศองค์การทางทะเล (IMO) องค์การอนามัยโลก (WHO) องค์การการค้าโลก (WTO) และโครงการและอนุสัญญาทางทะเลระดับภูมิภาคต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีโครงการริเริ่มโดยสมัครใจมากมายเกี่ยวกับขยะในทะเล ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนหลายแห่งเพื่อจัดการกับแหล่งที่มาของมลพิษทางทะเลและการเจรจาอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม กรอบการกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับพลาสติก และมลพิษจากพลาสติก รวมถึงพลาสติกในทะเลยังคงมีช่องว่างอยู่

¹ UNEP 2021

เมื่อเดือนมีนาคม 2565 ในการประชุมสมัชชาสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ 5 ช่วงที่ 2 (UNEA 5.2) ได้รับรองข้อมติ “ยุคิมลพิษจากพลาสติก: ด้วยมาตรการที่มีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศ” ซึ่งกำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาล (Intergovernmental Negotiating Committee: INC) ในการจัดทำมาตรการที่มีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านมลพิษจากพลาสติก รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางทะเล โดยพิจารณาตลอดวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์ของพลาสติกและหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงหลักการของปฏิญญาริโอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ตลอดจนสถานการณ์และขีดความสามารถของประเทศ กำหนดกรอบเวลาการประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลฯ จำนวน 5 ครั้ง เพื่อจัดทำมาตรการให้แล้วเสร็จในปี 2567 และเสนอการรับรองมาตรการที่เสร็จสมบูรณ์ในการประชุมผู้แทนรัฐบาลรัฐสมาชิก (Diplomatic Conference) ภายในปี 2568

การประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาล ครั้งที่ 1 (INC-1) จัดขึ้นระหว่างวันที่ 29 พฤศจิกายน – 2 ธันวาคม 2565 ณ เมืองปุนตาเดเลสเต สาธารณรัฐบูร์กาอูร์กาย ที่ประชุมมีการคัดเลือกประธานและรองประธานของคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาล โดยมีบางส่วนไม่สามารถตัดสินใจคัดเลือกประธานได้ การกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินงานของคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาล (Rules of Procedure) และการกำหนดกรอบกว้าง ๆ ของมาตรการ และขอให้ประเทศสมาชิกจัดส่งเอกสารสำหรับองค์ประกอบที่เป็นไปได้ของมาตรการ โดยยึดแนวทางที่ครอบคลุมการจัดการตลอดวงจรชีวิตของพลาสติก รวมถึงวัตถุประสงค์ บทบัญญัติที่สำคัญ มาตรการและวิธีการดำเนินการ และการประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาล ครั้งที่ 2 (INC-2) ระหว่างวันที่ 29 พฤษภาคม – 2 มิถุนายน 2566 ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส มีการอภิปรายตามเอกสารทางเลือกจากความเห็นของประเทศสมาชิก และให้สำนักเลขาธิการ INC จัดทำ “ร่างศูนย์” หรือ Zero Draft เพื่อพิจารณาในการประชุมครั้งถัดไป

การประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาล ครั้งที่ 3 (INC-3) ระหว่างวันที่ 11- 19 พฤศจิกายน 2566 ณ กรุงไนโรบี สาธารณรัฐเคนยา มีการหารือในรายละเอียดเอกสาร Zero Draft ในการประชุมกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม ดังนี้
 กลุ่มย่อย 1 พิจารณาในส่วนของขอบเขตของมาตรการ บทบัญญัติหลักและภาคผนวกที่เกี่ยวข้อง
 กลุ่มย่อย 2 พิจารณาในส่วนของวิธีการและมาตรการดำเนินงาน และภาคผนวกที่เกี่ยวข้อง
 กลุ่มย่อย 3 พิจารณาเอกสารรวบรวมความเห็นและข้อเสนอการยกร่างอารัมภบท หลักการ ขอบเขตและบทบัญญัติสุดท้ายของมาตรการฯ ทั้งนี้ ยังไม่สามารถบรรลุข้อตกลงในประเด็นและหัวข้อของการดำเนินงานระหว่างสมัยประชุม (Intersessional Work) ซึ่งสำนักเลขาธิการ INC จะรวบรวมผลการประชุมกลุ่มย่อยดังกล่าว ประกอบกับความเห็นของประเทศสมาชิก ปรับปรุงร่างเอกสาร Zero Draft ของมาตรการฯ และเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ สำหรับเป็นเอกสารพื้นฐานการพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลฯ ครั้งถัดไป

สาระของเอกสาร Zero Draft มีทั้งหมด 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 บทนำ ที่กล่าวถึง อาร์มภบท วัตถุประสงค์ คำจำกัดความ หลักการ และขอบเขตของ มาตรการ

ส่วนที่ 2 บทบัญญัติหลัก 13 หัวข้อ ได้แก่ (1) โพลีเมอร์พลาสติกปฐมภูมิ (2) สารเคมีและโพลีเมอร์ ที่เป็นกึ่งวอล (3) ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่เป็นปัญหาและหลีกเลี่ยงได้ รวมถึงผลิตภัณฑ์พลาสติกที่มีอายุสั้นและ ใช้ครั้งเดียว และไมโครพลาสติกที่เติมโดยเจตนา (4) ข้อยกเว้นสำหรับภาคีเมื่อมีการร้องขอ (5) การออกแบบผลิตภัณฑ์ องค์กรประกอบ และประสิทธิภาพ (6) วัสดุทดแทนที่ไม่ใช่พลาสติก (7) หลักการขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิต (8) การปลดปล่อยและปล่อยมลพิษตลอดวงจรชีวิตของพลาสติก (9) การจัดการขยะ (10) การค้าเคมีภัณฑ์ โพลีเมอร์ และผลิตภัณฑ์พลาสติก (11) มลพิษจากพลาสติกที่มีอยู่รวมถึงในสิ่งแวดล้อมทางทะเล (12) การเปลี่ยนแปลง อย่างยุติธรรม และ (13) ความโปร่งใส การติดตาม การตรวจสอบ และการติดตาม

ส่วนที่ 3 มาตรการดำเนินงาน ประกอบด้วย ข้อกำหนดด้านการเงิน การเสริมสร้างขีดความสามารถ ความช่วยเหลือด้านวิชาการและการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ส่วนที่ 4 วิธีการดำเนินงาน ประกอบด้วย แผนการดำเนินงานระดับชาติ การดำเนินการและการปฏิบัติตาม การรายงานผล การติดตามตรวจสอบและประเมินผล ความร่วมมือระหว่างประเทศ การแลกเปลี่ยนข้อมูล การสร้างความตระหนัก การศึกษาและวิจัย และความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 5 โครงสร้างการจัดการสถาบัน ประกอบด้วย หน่วยงานกำกับดูแล หน่วยงาน/องค์กรย่อย สำนักเลขาธิการ

ส่วนที่ 6 บทบัญญัติสุดท้าย

ประเด็นหลักใหญ่ใจความที่ประเทศสมาชิกมีการพูดถึงกันมากและมีความท้าทายคือการตีความ คำจำกัดความการจัดการตลอดวงจรชีวิตของพลาสติกว่ามาตรการจะครอบคลุมหรือเริ่มจากขั้นตอนใด ตั้งแต่ ต้นน้ำ กลางน้ำ หรือปลายน้ำ หลายประเทศก็เห็นว่าการจัดการมลพิษพลาสติกควรพิจารณาปลายน้ำหลังการ บริโภคผลิตภัณฑ์แล้วเป็นขยะ ต้องไปจัดการขยะให้มีประสิทธิภาพ แต่อีกหลายประเทศเห็นว่าควรพิจารณา ตั้งแต่ต้นน้ำการนำโพลีเมอร์มาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ และปัจจุบันก็มีการผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกออกมาอย่างมากมาย หลากหลายผลิตภัณฑ์จนไม่ทราบว่าเป็นพลาสติกอะไรบ้าง ดังนั้นคนผลิตนี้แหละที่ทราบดีที่สุดและควรต้อง เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบด้วยกัน และอีกประการหนึ่งคือประเภทของมาตรการที่จะมีการประกาศออกมา

กำหนดการประชุมครั้งที่ 4 (INC-4) ระหว่างวันที่ 21-30 เมษายน 2567 ณ กรุงฮานอย เวียดนาม เราจะได้เห็นความชัดเจนมากขึ้นว่าประเทศสมาชิกจะนำข้อมูลในเชิงเทคนิควิชาการและข้อมูลจริงจากทุกภาคส่วน มาหารือกันอย่างเข้มข้น เพื่อให้ได้ร่างมาตรการที่แล้วเสร็จในการประชุม ครั้งที่ 5 (INC-5) ระหว่างวันที่ 25 พฤศจิกายน – 1 ธันวาคม 2567 ณ เมืองปูซาน สาธารณรัฐเกาหลีใต้ หากไม่มีอะไรมาเปลี่ยนแปลงหรือข้อคัดค้านจาก ประเทศสมาชิกหรือองค์กรใด ก็จะมีการประชุมผู้แทนรัฐบาลรัฐสมาชิก ในปี 2568 ที่มีหลายประเทศเสนอตัว เป็นเจ้าภาพ ได้แก่ สาธารณรัฐเอกวาดอร์ สาธารณรัฐเปรู สาธารณรัฐวันดา และสาธารณรัฐเซเนกัล

มลพิษจากพลาสติกเป็นวิกฤตระดับโลกที่ส่งผลกระทบต่อทุกมุมโลกทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความหลากหลายทางชีวภาพ และสุขภาพของมนุษย์ ดังนั้น ทุกประเทศต้องช่วยกันยุติมลพิษจากพลาสติก โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และดำเนินงานเปลี่ยนแปลงในทุกวิถีทางของการบริโภคและการผลิต แม้หลายประเทศได้ดำเนินการในระดับชาติแล้ว แต่การจัดการพลาสติกตลอดวงจรชีวิตจำเป็นต้องมีกรอบสากล ประเทศผู้ผลิตต้องยุติการผลิตพลาสติกที่ไม่ยั่งยืน รวมทั้งยุติการส่งออกขยะพลาสติก ไปยังประเทศกำลังพัฒนา ที่มีระบบบำบัดขยะไม่พร้อม ในส่วนนี้จำเป็นต้องพัฒนานวัตกรรมจัดการตลอดห่วงโซ่คุณค่าใหม่ตามหลัก เศรษฐกิจหมุนเวียน สร้างมูลค่าของพลาสติกจากการคัดแยก การรีไซเคิลและการนำกลับมาใช้ใหม่ ซึ่งเป็น กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สร้างงานและความมั่งคั่งให้กับประเทศกำลังพัฒนา ตลอดจนลดมลพิษจากการบริโภค พลาสติกที่เกินความจำเป็น สำหรับประเทศไทย มีการดำเนินงานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงาน ภาครัฐ เอกชน องค์กรเอกชน มหาวิทยาลัย หน่วยงานวิจัย ประชาชน ในการร่วมกันลดมลพิษพลาสติก ทั้งการ กำหนดนโยบายและการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้ Roadmap แผนปฏิบัติการด้านการจัดการ ขยะพลาสติก ตลอดจนการพัฒนากฎหมายการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน ที่มีการนำหลักการขยายความรับผิดชอบ ของผู้ผลิต (EPR) มาประยุกต์ใช้ในการลดมลพิษจากขยะบรรจุภัณฑ์รวมทั้งบรรจุภัณฑ์พลาสติก

การประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลในการจัดทำมาตรการที่มีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศ ด้านมลพิษจากพลาสติก รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางทะเล

ส่วนที่ 3

การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายใน
กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

การสื่อสารถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กร
(Knowledge Management: KM)
ของกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

การพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี และกฎหมายเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการกากของเสียและสารอันตราย คุณภาพน้ำ อากาศ ระดับเสียง และความสั่นสะเทือน สามารถดำเนินการได้ผ่านทางกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภายในหน่วยงาน (Knowledge Management: KM) ซึ่งเป็นการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร นำมาพัฒนาให้เป็นระบบเพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุด ซึ่งการพัฒนากระบวนการจัดการความรู้ภายในองค์กรเป็นการนำความรู้มาใช้พัฒนาขีดความสามารถขององค์กรให้ได้มากที่สุด โดยมีกระบวนการในการสรรหาความรู้เพื่อถ่ายทอดและแบ่งปันไปยังบุคลากรเป้าหมายได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เพื่อพัฒนางานให้มีคุณภาพและมีผลสัมฤทธิ์ยิ่งขึ้น พัฒนาคณหรือผู้ปฏิบัติงานตลอดจนพัฒนาฐานความรู้ขององค์กร

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาองค์ความรู้หรือกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภายในหน่วยงาน และกำหนดเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคณ พัฒนางาน พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพ และพัฒนาฐานความรู้ภายในหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและบังเกิดผลต่อการปฏิบัติด้านพัฒนาองค์กร และเพื่อให้การปฏิบัติราชการของกองจัดการกากของเสียและสารอันตรายเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จึงได้จัดทำกิจกรรมการสื่อสารถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กร โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภายในหน่วยงาน (Knowledge Management: KM) ของกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ เป็นประจำทุกปี โดยในปี 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้ดำเนินการจัดการสื่อสารถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กร จำนวน 8 เรื่อง เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมแบ่งปันประสบการณ์ในการทำงานให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ โดยมุ่งหวังให้เจ้าหน้าที่พัฒนาความรู้ความสามารถ ปรับเปลี่ยนมุมมองหรือแนวคิดให้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง และนำความรู้ไปปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรและประชาชนต่อไป

ครั้งที่ 1 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2565 เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานประเด็น “แนวทางหรือทางเลือกการใช้ EPR : กองทุน : PRO : Fee : ภาษี” โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นเจ้าหน้าที่ กจส. จำนวน 74 คน และมีสาระสำคัญของแนวคิด EPR มีหลักการที่ขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิตไปยังช่วงต่าง ๆ ของวงจรชีวิตของบรรจุภัณฑ์ เป็นแนวทางให้ผู้ผลิตคำนึงถึงผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมอย่างครบวงจร ตั้งแต่การออกแบบ กระจายสินค้า การรับคืน การเก็บรวบรวม การใช้ซ้ำ การนำกลับมาใช้ใหม่ และการบำบัด

ครั้งที่ 2 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2566 เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานประเด็น “กจส. ระดมความคิดพิชิตการคัดแยกขยะมูลฝอย ณ ต้นทาง” โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นเจ้าหน้าที่ กจส. จำนวน 74 คน และมีสาระสำคัญที่เจ้าหน้าที่ กจส. ทุกระดับได้ร่วมแลกเปลี่ยน ระดมความคิดเห็น และแบ่งปันข้อมูล รูปแบบ กลไกเครื่องมือที่จะส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอย ณ ต้นทาง ซึ่งมีประเด็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่สำคัญน่าสนใจมาก

การสื่อสารถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กร ครั้งที่ 3/2566
เรื่อง "เทคนิคการตรวจประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย"

วันอังคารที่ 28 กุมภาพันธ์ 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย จัดกิจกรรมการสื่อสารถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กร (Knowledge Management: KM) ครั้งที่ 3/2566 เรื่อง "เทคนิคการตรวจประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย"

ผู้เข้าร่วมเป็นเจ้าหน้าที่ กอ. สท. 1 - 16 และ กอ. 76 จังหวัด เข้าร่วมจำนวน 189 Users ณ ห้องประชุม 202 ชั้น 2 กรมควบคุมมลพิษ และผ่านสื่อ Application Zoom

เทคนิคการตรวจประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

กระบวนการหลัก โดยกองจัดการกากของเสียและสารอันตรายและสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 1 - 16 ส่วนสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด 76 จังหวัด ใช้รูปแบบการบรรยาย และแบบฝึกหัด รวมถึงการประเมินการตรวจประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย เพื่อถ่ายทอดความรู้ในการจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ให้ได้ประสิทธิภาพ และปฏิบัติตามกระบวนการและระเบียบฯ

ขั้นตอนในการศึกษาตรวจสอบ

1. คณะผู้ศึกษาตรวจสอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
2. สอนชี้แจงงานตรวจสอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
3. การใช้คำแนะนำผู้ช่วยในการดำเนินงานตรวจสอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

งานเอกสารที่เกี่ยวข้อง สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย สถานีย่อยของสถานีผลิตขยะมูลฝอย โรงเผาขยะมูลฝอย โรงบำบัดน้ำเสียของชุมชนและโรงงานอุตสาหกรรม

คำอธิบายเกี่ยวกับงานตรวจสอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

วัตถุประสงค์ของงานตรวจสอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

การตรวจประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยมีความสำคัญในเรื่องกฎหมายกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลเทคโนโลยีและการดำเนินงานของชุมชน รวมถึงการเตรียมพร้อมรับมือกับช่วงเวลาที่โควิด-19 โดยจะดำเนินการให้คำแนะนำและติดตามตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานปรับปรุงพื้นที่เพื่อลดผลกระทบการตรวจประเมินให้บรรลุผลการตรวจประเมินอย่างถูกต้องตามปฏิบัติการด้านการจัดการของประเทศไทย (พ.ศ. 2565 - 2570) ต่อไป

ครั้งที่ 3 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2566 เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานประเด็น “เทคนิคการตรวจประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย” โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 189 Users และมีสาระสำคัญของเทคนิคการตรวจประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย และสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 1 - 16 ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้ง 76 จังหวัด ได้ร่วมกันแลกเปลี่ยน ระดมความคิดเห็น และแบ่งปันข้อมูล รวมถึงประสบการณ์ในการดำเนินการตรวจประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย เพื่อกำหนดแนวทางในการจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ให้มีประสิทธิภาพ และลดปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและประชาชน

ครั้งที่ 4 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2566 เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานประเด็น “PowerPoint Design II: ออกแบบงานนำเสนอให้น่าสนใจอย่างมืออาชีพ ภาค 2” โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 287 Users และมีสาระสำคัญในการออกแบบงานนำเสนอ PowerPoint-Infographic และ One-page เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการสื่อสารหรือการนำเสนองาน เทคนิคการออกแบบและจัดทำให้น่าสนใจ จะช่วยสื่อสารสิ่งที่นำเสนอออกไปให้ชัดเจนและตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น ทำให้การเผยแพร่ข้อมูลและองค์ความรู้ขององค์กร น่าสนใจ เข้าใจง่าย และมีความเป็นมืออาชีพ

การสื่อสารถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กร ครั้งที่ 4/2566
เรื่อง "PowerPoint Design II : ออกแบบงานนำเสนอให้น่าสนใจอย่างมืออาชีพ ภาค 2"

วันศุกร์ที่ 24 มีนาคม 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย จัดกิจกรรมการสื่อสารถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กร (Knowledge Management: KM) ครั้งที่ 4/2566 เรื่อง "PowerPoint Design II: ออกแบบงานนำเสนอให้น่าสนใจอย่างมืออาชีพ ภาค 2"

ผู้เข้าร่วมเป็นเจ้าหน้าที่ กอ. กอ. ญช. ญช. สท. 1 - 16 กว. และ กอ. 76 จังหวัด จำนวน 287 คน ณ ห้องประชุม 302 ชั้น 3 กรมควบคุมมลพิษ และผ่านสื่อ Application Zoom

การออกแบบงานนำเสนอ PowerPoint-Info graphic และ One-page เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการสื่อสารหรือการนำเสนองาน เทคนิคการออกแบบและจัดทำให้น่าสนใจ จะช่วยสื่อสารสิ่งที่นำเสนอออกไปให้ชัดเจนและตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น ทำให้การเผยแพร่ข้อมูลและองค์ความรู้ขององค์กร น่าสนใจ เข้าใจง่าย และมีความเป็นมืออาชีพ

5 แนวทางการออกแบบงานนำเสนออย่างมืออาชีพ

การวิจัย การใช้สี การเน้นสี จุดสำคัญ การแบ่งปันข้อมูล การแบ่งปันข้อมูล

เทคนิคการออกแบบงานนำเสนอให้น่าสนใจ

1. การหาไอเดียสร้างสรรค์แรงบันดาลใจ
2. การจัดทำโครงร่างเนื้อหา PowerPoint-Info graphic
3. การประยุกต์ใช้เทคนิคเครื่องมือต่าง ๆ

ค้นหาไอเดียสร้างสรรค์แรงบันดาลใจ

Idea: แพลตฟอร์มตัวอย่างสำหรับการทำ Infographic

Search: www.Flaticon.com, www.Storyset.com, www.Pexels.com

การจัดทำโครงร่างเนื้อหา PowerPoint-Info graphic

Background Abstract

เน้นการใช้สีโทนเย็น/เป็นสีโทนร้อนเพียงอย่างเดียว

Footer

เน้นการใช้สีโทนเย็น/เป็นสีโทนร้อนเพียงอย่างเดียว

Table/Graph

เน้นการใช้สีโทนเย็น/เป็นสีโทนร้อนเพียงอย่างเดียว

Merge Shapes

เน้นการใช้สีโทนเย็น/เป็นสีโทนร้อนเพียงอย่างเดียว

Table/Graph

เน้นการใช้สีโทนเย็น/เป็นสีโทนร้อนเพียงอย่างเดียว

การประยุกต์ใช้เทคนิคเครื่องมือต่าง ๆ

ดาวน์โหลดเอกสาร/Link ประกอบการบรรยาย

ครั้งที่ 4 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2566 เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานประเด็น “PowerPoint Design II: ออกแบบงานนำเสนอให้น่าสนใจอย่างมืออาชีพ ภาค 2” โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 287 Users และมีสาระสำคัญในการออกแบบงานนำเสนอ PowerPoint-Infographic และ One-page เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการสื่อสารหรือการนำเสนองาน เทคนิคการออกแบบและจัดทำให้น่าสนใจ จะช่วยสื่อสารสิ่งที่นำเสนอออกไปให้ชัดเจนและตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น ทำให้การเผยแพร่ข้อมูลและองค์ความรู้ขององค์กร น่าสนใจ เข้าใจง่าย และมีความเป็นมืออาชีพ

การสื่อสารถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กร ครั้งที่ 5/2566
เรื่อง "เทคนิคการสร้างสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน: Work-Life Balance"

วันพุธที่ 31 พฤษภาคม 2566 กองจัดการกองเอเชียและสารอันตราย จัดกิจกรรมการสื่อสารถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กร (Knowledge Management: KM) ครั้งที่ 5/2566 เรื่อง "เทคนิคการสร้างสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน: Work-Life Balance" ณ ห้องประชุม 302 ชั้น 3 กรมควบคุมพิษ และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทาง Application Zoom โดยมีผู้เข้าร่วมเป็นเจ้าหน้าที่ กอศ. กอง ศูนย์ กลุ่ม สศท. 1 - 16 คน. และ ทสจ. 76 จังหวัด จำนวน 140 คน

"เพราะชีวิตต้องมีความสุข เราจึงต้องสนุกกับงานที่ท่า"

1. เคล็ดลับเพื่อชีวิตที่สมดุล 8-8-8

- 8:hr แรก ออกกำลังกาย (Work Smart) เป็นเวลา 15 นาทีกับการทำงาน หัวข้อ เป็นพัฒนาและทดสอบความยืดหยุ่นของร่างกายโดยวิธีง่ายๆ
- 8:hr ที่สอง ตั้งสติและรอยยิ้ม (Quality Time) เป็นเวลา 15 นาทีกับครอบครัวและทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัวอย่างมีความสุขและเพลิดเพลิน
- 8:hr ที่สาม พักผ่อนให้เพียงพอ (Live Well) เป็นเวลา 15 นาทีกับการพักผ่อน เพราะสุขภาพที่ดีต้องพักผ่อนเพียงพอ นอนยาวกว่า 7-8 ชั่วโมง

2. บันได 5 ขั้น อยู่กับทุกได้อย่างเป็นสุข

3. การบริหารเวลาได้ จัดลำดับความสำคัญเป็น

ด้วยเทคนิค Eisenhower Matrix : งานด่วนจริง VS งานด่วนทำ

ตารางโมเดล เฮอร์เชล/ไลค์

ยอมรับ เข้าใจ ให้อภัย ให้อะใจ ใปต่อ

ครั้งที่ 5 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2566 เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานประเด็น "เทคนิคการสร้างสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน: Work-Life Balance" โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 140 Users และร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้การสร้างสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานตามหลักการ "เพราะชีวิตต้องมีความสุข เราจึงต้องสนุกกับงานที่ท่า" โดยใช้เคล็ดลับเพื่อชีวิตที่สมดุล 8-8-8 และการใช้หลักการบันได 5 ขั้น อยู่กับทุกๆได้อย่างเป็นสุข

ครั้งที่ 6 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2566 เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานประเด็น "การบริหารจัดการกำจัดขยะมูลฝอยด้วยเตาเผาขนาดเล็ก" โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 227 Users และมีสาระสำคัญเกี่ยวกับเทคนิคการตรวจประเมินการกำจัดขยะมูลฝอยด้วยเตาเผาขนาดเล็ก กฎหมาย/กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกำจัดขยะมูลฝอยด้วยเตาเผาขนาดเล็ก และการเสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การสื่อสารถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กร ครั้งที่ 6/2566
เรื่อง "การบริหารจัดการกำจัดขยะมูลฝอยด้วยเตาเผาขนาดเล็ก"

วันพฤหัสบดีที่ 29 มิถุนายน 2566 กองจัดการกองเอเชียและสารอันตราย จัดกิจกรรมการสื่อสารถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กร (Knowledge Management: KM) ครั้งที่ 6/2566 เรื่อง "การบริหารจัดการกำจัดขยะมูลฝอยด้วยเตาเผาขนาดเล็ก" ณ ห้องประชุม 302 ชั้น 3 กรมควบคุมพิษ และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทาง Application Zoom โดยมีผู้เข้าร่วมเป็นเจ้าหน้าที่ กอศ. กอง ศูนย์ กลุ่ม สศท. 1 - 16 คน. ทสจ. 76 จังหวัด อบท. และผู้ประกอบการ จำนวน 227 คน

1 เทคนิคการตรวจประเมิน การกำจัดขยะมูลฝอยด้วยเตาเผาขนาดเล็ก

การตรวจประเมินเตาเผาขนาดเล็ก มีขั้นตอน ดังนี้

- 1.1 การเตรียมตัวก่อนตรวจประเมิน:** การศึกษากฎหมาย/กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 ขั้นตอน:** การสื่อสารประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจกับ อบท. ในการมีสิทธิเตาเผาขนาดเล็ก การสุ่มตรวจวิเคราะห์ของเสียจากเตาเผาขนาดเล็ก และการเตรียมศักยภาพให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน
- 1.3 การลงพื้นที่ตรวจประเมิน:** การตรวจสอบเบื้องต้นตามแผนที่กำหนดเสร็จ การวัดและตรวจสอบเตาเผาด้วยข้อมูลของเตาเผา และการประชุมขอรับฟัง

2 กฎหมาย/กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกำจัดขยะมูลฝอยด้วยเตาเผาขนาดเล็ก

- 2.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมของเสียจากเตาเผาขยะมูลฝอยขนาดเล็กหรือเตาเผาขยะมูลฝอยขนาดเล็กจากเตาเผาขยะมูลฝอยขนาดเล็กที่ติดตั้งเตาเผาขยะมูลฝอยขนาดเล็ก
- 2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยพระราชบัญญัติการควบคุม พ.ศ. 2535
- 2.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับการณ์ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องของราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535
- 2.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับการณ์ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องของราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2540 (มาตรา 77) พ.ศ. 2540 (มาตรา 71) พ.ศ. 2537 (มาตรา 90)

3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- 3.1 การส่งเสริมศักยภาพด้านกฎหมาย/กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องให้แก่อปท. ที่ใช้เตาเผาขนาดเล็ก
- 3.2 การสร้างสัมพันธภาพระหว่างเตาเผาขนาดเล็กกับ อบท. ที่กฎหมายกำหนดอย่างเหมาะสม
- 3.3 ความถี่ในการประเมินเพื่อให้มีการจัดการระบบกำจัดขยะมูลฝอยด้วยเตาเผาขนาดเล็กอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทำดัชนีชี้วัดให้ถูกต้อง การลดการนำเสีย และเหตุเดือดร้อนค่าชุมชน ๆ
- 3.3 การตรวจสุขภาพของเตาเผาขนาดเล็กเป็นประจำ

ครั้งที่ 7 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2566 เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานประเด็น “PowerPoint Morph Transition 2023” ในหัวข้อ การออกแบบและจัดทำ PowerPoint เคลื่อนไหวให้น่าสนใจด้วย Morph โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 212 Users และมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการออกแบบและจัดทำ PowerPoint เคลื่อนไหวให้น่าสนใจด้วย Morph ซึ่งเป็นเครื่องมือสร้างภาพเคลื่อนไหวแบบภาพยนตร์หรือสร้างอนิเมชันให้กับสไลด์ ซึ่งสามารถทำให้รูปภาพและข้อความเคลื่อนไหวได้ ไม่ว่าจะเป็นรูปทรงสามมิติ คำ หรือตัวอักษร และทำให้สไลด์นำเสนอดูดีและน่าสนใจมากขึ้น

การสื่อสารถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กร ครั้งที่ 7/2566
เรื่อง “PowerPoint Morph Transition 2023”

วันจันทร์ที่ 10 กรกฎาคม 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย จัดกิจกรรมการสื่อสารถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กร (Knowledge Management: KM) ครั้งที่ 7/2566

เรื่อง “PowerPoint Morph Transition 2023”
ในหัวข้อการออกแบบและจัดทำ PowerPoint เคลื่อนไหวให้น่าสนใจด้วย Morph โดย นายวิวัฒน์ ธิวัฒนะรัตน์ “ครูอ้อ” เจ้าของเพจ POWERPOINTBOY
ณ ห้องประชุม 302 ชั้น 3 กรมควบคุมมลพิษ และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทาง Application Zoom โดยมีผู้เข้าร่วมเป็นเจ้าหน้าที่ กอจ. กอช. ศูนย์ กลุ่ม สทพ. 1 - 16 คน. ทจ. 76 จังหวัด และผู้ติดตาม จำนวน 212 คน

What is Morph
การออกแบบและจัดทำ PowerPoint เคลื่อนไหวให้น่าสนใจด้วย Morph คือ เครื่องมือสร้างภาพเคลื่อนไหวแบบภาพยนตร์หรือสร้างอนิเมชันให้กับสไลด์ ซึ่งสามารถทำให้รูปภาพและข้อความเคลื่อนไหวได้ ไม่ว่าจะเป็นรูปทรงสามมิติ คำ หรือตัวอักษร เป็นต้น ทำให้สไลด์นำเสนอ ดูดีและน่าสนใจมากขึ้น

เทคนิคการใช้งานใช้ PowerPoint Morph Transition

- Morph เครื่องมือสร้างภาพเคลื่อนไหวแบบภาพยนตร์หรือสร้างอนิเมชันให้กับสไลด์ โดยจับความสนใจระหว่างสไลด์ก่อนหน้า
- Morph นำเสนอผ่านจอของโน้ตบุ๊กหรือแท็บเล็ต และใช้เมาส์คลิกเพื่อเลือกวัตถุที่จะใช้ Morph
- Morph สามารถปรับ/ตั้งค่า Effect เช่น การตั้งค่าเวลาการแสดงผล Effect การจัดการเคลื่อนไหว และการเปลี่ยนขนาดวัตถุในสไลด์ก่อนหน้า (Object, Words and Characters)

ทพ. PowerPointBoy ได้สอนเทคนิคการออกแบบและจัดทำ PowerPoint อย่างพิถีพิถัน โดยมีการทำหน้าจอจากแหล่งข้อมูล แหล่งตัวอย่างฟรี รวมถึงเครื่องมือและวิธีการต่างๆ มากมาย และยังมีเครื่องมือพิเศษ Morph ในแอป Transitions Map ใน PowerPoint 2016 & 2019 และ PowerPoint for Office 365 (Windows and Mac) (ทพ.)

การสื่อสารถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กร ครั้งที่ 8/2566
เรื่อง “วิธีการประเมินและการแก้ไขการปนเปื้อนมลพิษในดินและน้ำใต้ดิน”

วันศุกร์ที่ 18 สิงหาคม 2566 นางสาวพรพิมล เจริญรุ่ง ผู้ชำนาญการกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย เป็นประธานการจัดกิจกรรม KM กอจ. ครั้งที่ 8/2566 โดยมีผู้เข้าร่วมเป็นเจ้าหน้าที่ กอจ. กอช. ศูนย์ กลุ่ม สทพ. 1 - 16 คน. ทจ. 76 จังหวัด และผู้ติดตาม จำนวน 218 คน

ปัจจุบันการลักลอบทิ้งกากของเสียและของอันตรายมีแนวโน้มจะทวีคูณก่อให้เกิดการแพร่กระจายของมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อมและเกิดการปนเปื้อนมลพิษในดินและน้ำใต้ดิน ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนและสิ่งแวดลอมเกิดความเสื่อมโทรม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้แต่งตั้งคณะทำงานวิจัยเรื่องค่าดินใหม่ทดแทนและค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมป่าไม้ หน่วยงานส่วนภูมิภาค ประจำจังหวัดและองค์กรปกครองท้องถิ่น เป็นต้น เพื่อดำเนินการตามนัยมาตรา 96 และมาตรา 97 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

- กรณี เหตุผลไม่มีโรงงานของ บริษัท แกรนด์ กาเซโอ ซีเอสดี เซ็นเตอร์ จำกัด อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี
- กรณี การลักลอบทิ้งกากของเสียอุตสาหกรรมในพื้นที่ของจังหวัด เพชรบุรี ซึ่งมี ส่วนกลางส่ง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
- กรณี การลักลอบทิ้งกากของเสียอุตสาหกรรมในพื้นที่ของ เทศบาลตำบลวังน้ำเย็น อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

ทั้งนี้ ได้มีการสอบถามและแลกเปลี่ยนประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ แนวทางการประเมินค่าความเสียหาย กรณีการปนเปื้อนและค่าเสียหายในดิน การเชื่อมความพหุกรณีในกรณีในด้านการและด้านกฎหมาย แนวทางการประยุกต์ใช้นิติวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมและ AI ในการสนับสนุนการหาหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับคดี ขอบอำนาจในการแจ้งความร้องทุกข์ และการประเมินค่าความเสียหายกรณีการปนเปื้อนมลพิษในดินและน้ำใต้ดินของกากอุตสาหกรรมและสารพิษที่เกี่ยวข้องของมูลนิธิฯ

ครั้งที่ 8 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2566 เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานประเด็น “วิธีการประเมินและการแก้ไขการปนเปื้อนมลพิษในดินและน้ำใต้ดิน” โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 218 Users และมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการลักลอบทิ้งกากของเสียและอุบัติภัยสารเคมี ซึ่งจะก่อให้เกิดการแพร่กระจายของมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อมและเกิดการปนเปื้อนมลพิษในดินและน้ำใต้ดิน ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนและสิ่งแวดล้อมเกิดความเสื่อมโทรม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้แต่งตั้งคณะทำงานวิจัยเรื่องค่าสินไหมทดแทนและค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 4

เอกสารเผยแพร่ของกองจัดการกากของเสีย
และสารอันตราย

แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 – 2570)

นำเสนอแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 – 2570) เพื่อเป็นกรอบและแนวทาง ในการขับเคลื่อนการแก้ไขภาวะมลพิษจากขยะที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ความเดือดร้อนและสุขภาพอนามัยของประชาชนได้อย่างจริงจัง สามารถดาวน์โหลดได้ที่

<https://www.pcd.go.th/publication/28745>

หรือสามารถติดต่อได้ที่ส่วนแผนงานและประมวลผล

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2402-8

โทรสาร 0-2298-5398

แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 – 2570)

นำเสนอแผนปฏิบัติการด้านการจัดการ ขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 – 2570) เพื่อเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงาน องค์กร และผู้ที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

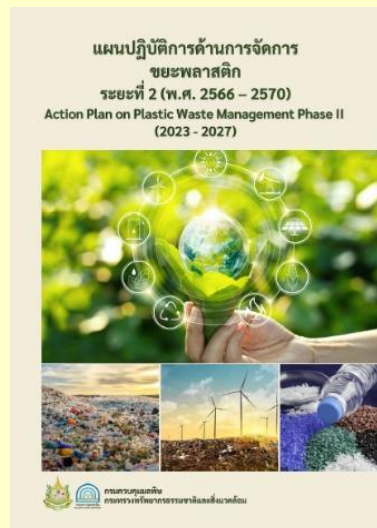
<https://www.pcd.go.th/publication/28484> หรือ

สามารถติดต่อได้ที่ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2491-8

โทรสาร 0-2298-5398

แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 – 2570) (ฉบับภาษาอังกฤษ)
Action Plan on Plastic Waste Management Phase II (2023 -2027)

นำเสนอแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 – 2570) (ฉบับภาษาอังกฤษ) Action Plan on Plastic Waste Management Phase II (2023 -2027) เพื่อเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงาน องค์กร และผู้ที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

หรือสามารถติดต่อได้ที่ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2491-8

โทรสาร 0-2298-5398

รายงานสถานการณ์สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2565

นำเสนอข้อมูลสถานการณ์และสถานภาพของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนและสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยชุมชนในประเทศ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน กำหนดนโยบาย และแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

<https://www.pcd.go.th/publication/29509>

หรือสามารถติดต่อได้ที่ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2482-3

โทรสาร 0-2298-5398

รายงานสถานการณ์ของเสียอันตรายจากชุมชน ปี พ.ศ. 2565

นำเสนอข้อมูลสถานการณ์ของเสียอันตรายจากชุมชน ปี พ.ศ. 2565 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน กำหนดนโยบาย และแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

<https://www.pcd.go.th/publication/29745>

หรือสามารถติดต่อได้ที่ส่วนของเสียอันตราย

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2416-18

โทรสาร 0-2298-5398

ข้อมูลความปลอดภัยของสารเคมีอันตราย (Fact Sheet)

นำเสนอข้อมูลความปลอดภัยของสารเคมีอันตราย (Fact Sheet) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ โดยรวบรวมข้อมูลของสารเคมีในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย เลขทะเบียน คุณสมบัติ ข้อมูลทั่วไป แหล่งกำเนิด การใช้ประโยชน์ในภาคอุตสาหกรรม การรับสัมผัสของประชาชนทั่วไป

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

<https://www.pcd.go.th/hazards/ข้อมูลความปลอดภัยของสารเคมีอันตราย-fact-sheet> หรือ

สามารถติดต่อได้ที่ส่วนสารอันตราย

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2425-8

โทรสาร 0-2298-5398

Infographic องค์ความรู้ด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย ในปี พ.ศ. 2566

นำเสนอองค์ความรู้ด้านการจัดการกากของเสีย
และสารอันตรายเรื่องต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผน
และดำเนินการในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ
จากกากของเสียและสารอันตราย
สามารถดาวน์โหลดได้ที่

[https://drive.google.com/drive/folders/1jPjllxR8dPIkFK5YbL9N-](https://drive.google.com/drive/folders/1jPjllxR8dPIkFK5YbL9N-YSjyHqnXv7V?usp=drive_link)

[YSjyHqnXv7V?usp=drive_link](https://drive.google.com/drive/folders/1jPjllxR8dPIkFK5YbL9N-YSjyHqnXv7V?usp=drive_link)

หรือสามารถติดต่อได้ที่ส่วนแผนงานและประมวลผล

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2402

โทรสาร 0-2298-5393

รายงานประจำปี 2565 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

นำเสนอข้อมูลการดำเนินงานของกองจัดการ
กากของเสียและสารอันตราย ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2565 เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อบุคคลทั่วไป
สามารถดาวน์โหลดได้ที่

<https://www.pcd.go.th/publication/29250> หรือ

สามารถติดต่อได้ที่ส่วนแผนงานและประมวลผล

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2406

โทรสาร 0-2298-5393

ผู้เรียบเรียงบทความรายงานประจำปี 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เรียบเรียง
ส่วนที่ 1 การบริหารงานกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย		
1.1	โครงสร้างกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานจัดทำรายงานประจำปี 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย
1.2	อัตรากำลังกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	นางสาวนฤมล ศรีวิเศษ เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน ฝ่ายบริหารทั่วไป
1.3	หน้าที่และอำนาจกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานจัดทำรายงานประจำปี 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย
1.4	งบประมาณกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	นายไชยา บุญชิต ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนแผนงานและประมวลผล นางสาวภัทรร ศรีขำนิ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนแผนงานและประมวลผล นางสาวนฤมล ศรีวิเศษ เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน ฝ่ายบริหารทั่วไป นางสาวสุธีลา ยูโษะ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ส่วนแผนงานและประมวลผล
ส่วนที่ 2 การดำเนินงานการจัดการกากของเสียและสารอันตราย		
2.1 การพัฒนาเครื่องมือการบริหารจัดการ : กฎหมาย แผน มาตรฐาน มาตรการ เกณฑ์การปฏิบัติ		
	(ร่าง) พระราชบัญญัติการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน พ.ศ. ...	นางสาวเบญจวรรณ บัวนุ่น นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
	(ร่าง) พระราชบัญญัติจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ...	นายเชิดชัย วรแก่นทราย ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนของเสียอันตราย

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เรียบเรียง
	การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566-2570) ประจำปี 2566	นางสุนันทา พลทวงษ์ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
	การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566 – 2570)	นางขามแก้ว มารคทรัพย์ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง แนวทางการกำหนดอัตราค่ากำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2566	นายฤทธิพร คมขุนทด ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนของเสียอันตราย
	แนวทางการแก้ไขปัญหาพิษด้านฝุ่นละอองที่มาจากรถยนต์และการกำจัดซากรถยนต์สิ้นสภาพ	นางศิรินาท ผ่องญาติ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนของเสียอันตราย
	แนวทางการกำกับดูแลกิจการถอดแยกและเผาซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	นายเชิดชัย วรรณทราย ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนของเสียอันตราย
	(ร่าง) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดการของเสียอันตรายที่เกิดจากการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพบางประเภทและบางขนาด	นายฤทธิพร คมขุนทด ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนของเสียอันตราย
	หลักเกณฑ์การประเมินค่าความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	นางสาวศศิวิมล แนวทอง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย นางสาวจิตานุช บุญศรี ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ส่วนมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
	การพัฒนารูปแบบการคัดแยกและการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท	นายบัญชาการ วินัยพานิช ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
	พิกัดอัตราศุลกากรและรหัสสถิติสำหรับของเสียอันตรายตามระบบฮาร์โมนีส์ ปี 2022	นายฤทธิพร คมขุนทด ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนของเสียอันตราย
2.2 การป้องกันและแก้ไขปัญหาพิษจากขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย		
	ข้อเสนอการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง ปี 2566	นายสุพจิต สุขกันตะ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เรียบเรียง
	การแจ้งเตือนภัยเพื่อเฝ้าระวังปัญหาด้านขยะมูลฝอยในช่วงอุทกภัยและเพลิงไหม้ในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	นายสุพจิต สุขกันตะ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
	การกำหนดอัตราค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอย ตามมาตรา 88 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535	นางสาวมาริสสา โรจนบำรุง ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
	การดำเนินงานปรับเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์จากขวดแก้วเบียร์เป็นเบียร์กระป๋อง และนำร่องการจัดการขยะบรรจุภัณฑ์ประเภทอื่น ๆ ในพื้นที่เกาะเต่า	นางสาวสาริณี ตรีรัตน์ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
	การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการประเมินพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษ	นางสาวอรณิชา นิตยะโรจน์ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย นายดุสิต จันทร์คำ ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม ส่วนมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
	การขับเคลื่อนรูปแบบการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนที่เหมาะสมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	นายฤทธิพร คมขุนทด ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนของเสียอันตราย
	การแก้ไขปัญหาการจัดการกากของเสียอุตสาหกรรม	นางสาวณัฐฉิรินทร์ คล้ายชุม นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
2.3 การสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย		
	ฐานข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย	นายสุพจิต สุขกันตะ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
	มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยภายในหน่วยงาน ปี 2566	นางสาวชุตินา สันธนิพัฒน์ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
	โครงการบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน ปี 2566	นางสาวชุตินา สันธนิพัฒน์ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
2.4 การดำเนินงานพันธกรณีและความร่วมมือระหว่างประเทศ		
	การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญา Rotterdam ว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ ประจำปี 2566	นายอร่าม พันธุ์วรรณ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนสารอันตราย

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เรียบเรียง
	การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน ประจำปี 2566	นางสาวปิยนันท์ อุดมแดง ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนสารอันตราย
	การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท ประจำปี 2566	นางสาวนภาพร ตั้งถิ่นไท ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนสารอันตราย
	การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด ประจำปี 2566	นางศิรินาท ผ่องญาติ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนของเสียอันตราย
	คณะทำงานอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย (ASEAN Working Group on Chemical and Waste: AWGCW)	นายนภดล ศรีธีรฤ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนสารอันตราย
	การประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการสารเคมี สมัยที่ 5	นายอร่าม พันธุ์วรรณ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนสารอันตราย
	ยุติมลพิษจากพลาสติก: ด้วยมาตรการที่มีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านมลพิษพลาสติก รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางทะเล	นางสาววาสนา แจ่มประจักษ์ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
ส่วนที่ 3 การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายในกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย		
	การสื่อสารถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กร (Knowledge Management: KM) ของกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	นางสาวภัทรภร ศรีชำนาญ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนแผนงานและประมวลผล นางสาวมลิวีย์ จันทโรจน์ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ส่วนแผนงานและประมวลผล
ส่วนที่ 4 เอกสารเผยแพร่ของกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย		
4.1	แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 – 2570)	ส่วนแผนงานและประมวลผล
4.2	แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2)พ 2566.ศ.- (2570	ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
4.3	แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566 – 2570) (ฉบับภาษาอังกฤษ (Action Plan on Plastic Waste Management Phase II (2023 -2027)	ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
4.4	รายงานสถานการณ์สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2565	ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เรียบเรียง
4.5	รายงานสถานการณ์ของเสียอันตรายจากชุมชน ปี พ.ศ. 2565	ส่วนของเสียอันตราย
4.6	ข้อมูลความปลอดภัยของสารเคมีอันตราย (Fact Sheet)	ส่วนมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
4.7	Infographic องค์ความรู้ด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย ในปี พ.ศ. 2566	ส่วนแผนงานและประมวผล
4.8	รายงานประจำปี 2565 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	ส่วนแผนงานและประมวผล

ที่ปรึกษาและคณะทำงานจัดทำรายงานประจำปี 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ที่ปรึกษา	
1. นางสาวธีราพร วิริวุฒิกกร	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย
2. นางสาววานิช สวาโย	ผู้อำนวยการส่วนของเสียอันตราย
3. นายทวีชัย เจียรนัยขจร	ผู้อำนวยการส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
4. นางสาวกุลชา ธนะขว้าง	ผู้อำนวยการส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
5. นายวุทธิชัย แก้วกระจ่าง	ผู้อำนวยการส่วนสารอันตราย
6. นายมโนรัตน์ ฤทธิเต็ม	ผู้อำนวยการส่วนมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
7. นางสาวรัฐธา กวักหิรัญ	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป
คณะทำงาน	
1. นายไชยา บุญชิต	ผู้อำนวยการส่วนแผนงานและประมวลผล/ประธานคณะทำงาน
2. นางสาวประไพศรี อาสนรัตน์จินดา	คณะทำงาน
3. นายสุพจิต สุขกันตะ	คณะทำงาน
4. นางสาวนภาพร ตั้งถิ่นไท	คณะทำงาน
5. นางสาวนฤมล ศรีวิเศษ	คณะทำงาน
6. นางสาวเบญจวรรณ บัวนุ่ม	คณะทำงาน
7. นางสาวณัฐฉิรินทร์ คล้ายชุ่ม	คณะทำงาน
8. นางกรรณิกา เอี่ยมศิริ	คณะทำงานและเลขานุการ
9. นางสาวรัสชาติ สุขเจริญ	ผู้ช่วยเลขานุการ
10. นางสาวสุธีลา ยูโซะ	ผู้ออกแบบและจัดทำ Artwork
11. นางสาวศิริกัลยา สะทองอ้าย	ผู้ออกแบบและจัดทำ Artwork

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
92 ซอยพหลโยธิน 7 แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2298 2402-8 โทรสาร 0 2298 5393
www.pcd.go.th

รายงานประจำปี 2566
กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย